

บทที่ 4

สภาพชุมชนเทศบาลตำบลชะอำ

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดิน จำเป็นต้องศึกษาถึงสภาพปัญหาและปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาภายในชุมชนเพื่อนำไปพิจารณาประกอบการวิเคราะห์ ศึกษาแก้ปัญหาและวางแผนต่อไป ฉะนั้นในบทนี้จึงได้เสนอสภาพของชุมชนของเทศบาลตำบลชะอำ ซึ่งมีการศึกษาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.1 สภาพกายภาพและสิ่งแวดล้อม

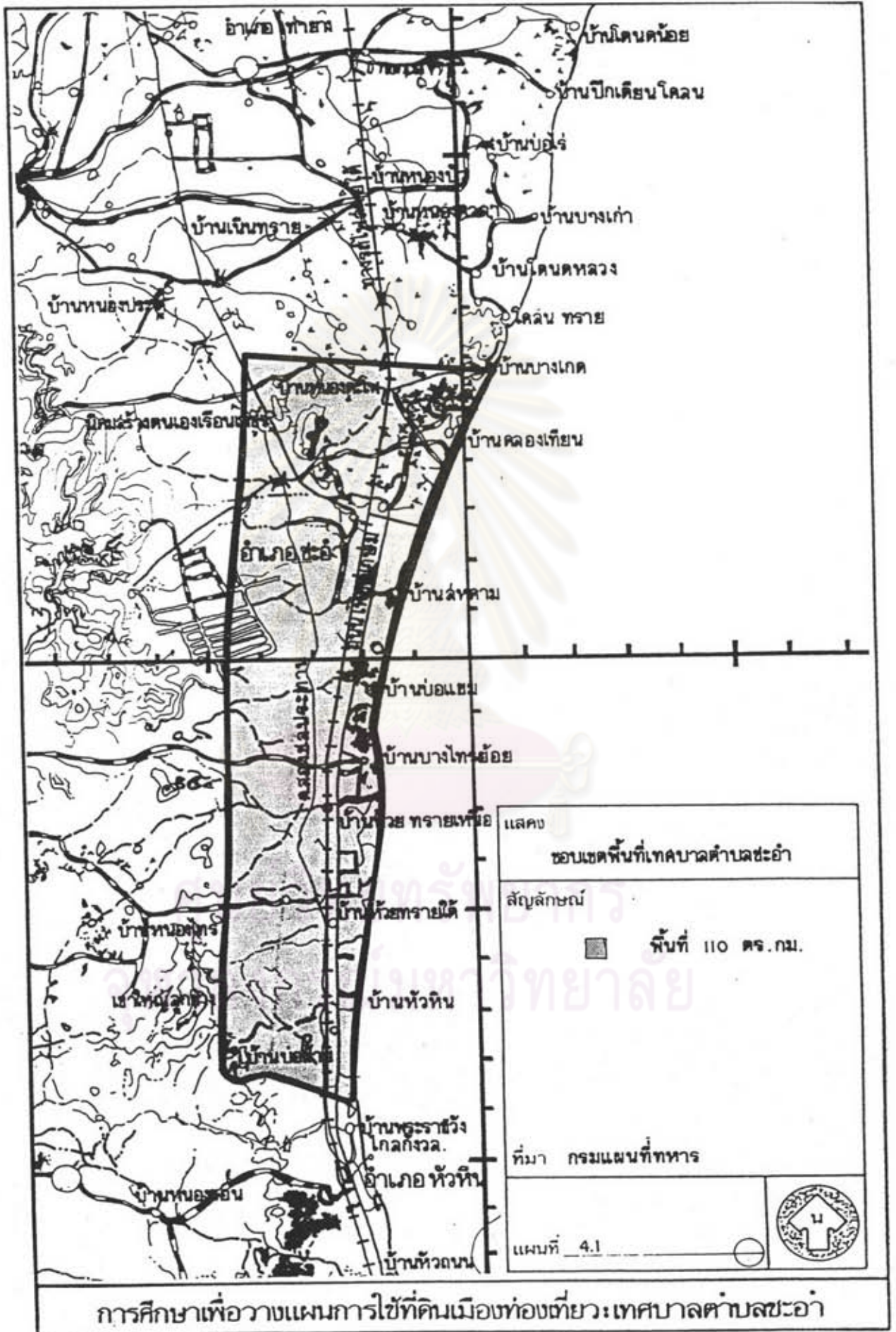
4.1.1 ที่ตั้งและขนาด

เทศบาลตำบลชะอำมีพื้นที่ทั้งหมด 110 ตร.กม. หรือ 68,750 ไร่ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของ 8 ตำบล ในอำเภอชะอำคือตำบลห้วยทรายเหนือ ตำบลเขาใหญ่ ตำบลนายาง ตำบลบางเก่า ตำบลหนองศาลา ตำบลไร่ไหมพัฒนาและตำบลสามพระยา ซึ่งแต่เดิมเทศบาลตำบลห้วยทรายกับเทศบาลตำบลชะอำเป็นพื้นที่เดียวกันและอยู่ในความดูแลของสภาชายทะเล ต่อมาได้ยกเลิก พรบ.ชายทะเล เทศบาลทั้งสองจึงแยกกันไป แล้วประกาศให้เทศบาลตำบลชะอำขึ้นกับจังหวัดเพชรบุรีและเทศบาลตำบลห้วยทรายขึ้นกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปัจจุบันอาณาเขตของเทศบาลตำบลชะอำ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ $12^{\circ} 15'$ ถึง $12^{\circ} 35'$ เหนือ และเส้นแวงที่ $99^{\circ} 55'$ ตะวันออก จัดว่าเป็นเทศบาลที่มีพื้นที่ยาวที่สุดในประเทศ (แผนที่ 4.1)

4.1.2 ลักษณะทางกายภาพและทรัพยากร

(1) ลักษณะภูมิประเทศ

ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ มีภูเขาขนาดเล็กอยู่เรียงรายจากเหนือลงใต้ ทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบชายทะเลจากเหนือลงใต้ สภาพชายฝั่งทะเลมีความลาดชันต่ำ ส่วนทางด้านทิศตะวันตกเป็นที่ราบสูง ซึ่งมีป่าไม้เบญจพรรณและภูเขาเป็นส่วนมาก

(2) คุณภาพดินและลักษณะทางธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาของพื้นที่ประกอบด้วยชั้นตะกอนควอเตอร์นารี ซึ่ง มีกำเนิดจากกระแสน้ำพัดเอาตะกอน ดิน ทราย ซากพืชซากสัตว์ มาสะสมอยู่ตามพื้นที่ราบลุ่ม และ ตามบริเวณชายฝั่งทะเล ส่วนลักษณะคุณภาพดินที่พบแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ (แผนที่ 4.2) คือ ดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำทะเลท่วมถึง ลักษณะดินจึงเป็นดินกร่อย ดินเค็ม เนื้อดิน เป็นดินร่วนและดินร่วนเหนียว การระบายน้ำเลวมักมีน้ำท่วม เป็นดินที่ทำประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรมได้บางประเภท เช่น ข้าว มะพร้าว ถ้าหากมีแหล่งน้ำจืดที่เพียงพอ ส่วนดินอีกประเภท ซึ่ง ส่วนใหญ่อยู่ทางด้านตะวันตกของพื้นที่ ลักษณะของดินเป็นดินร่วนปนทราย โดยมีดินชั้นล่างส่วนใหญ่ เป็นหินและมีหิน ผิวดินสลับกันไป คุณภาพดินเช่นนี้เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ เช่น ปลูกปอ อ้อย และ มันสำปะหลัง เป็นต้น

(3) ลักษณะภูมิอากาศ

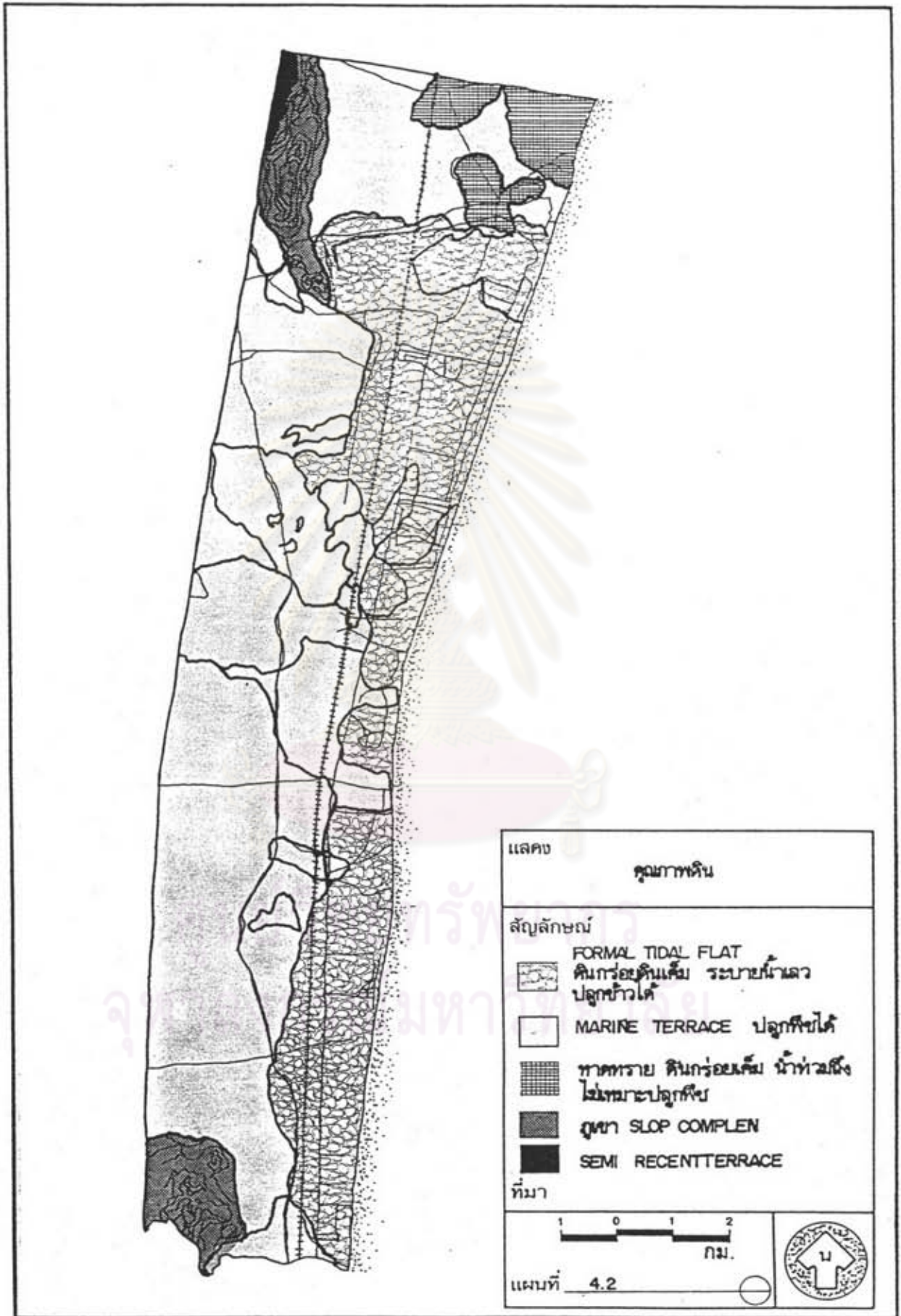
เช่นเดียวกับจังหวัดเพชรบุรี คือ มี 3 ฤดู อุณหภูมิเฉลี่ย 27.5 ซ. มี ฝนตกหนักช่วงพฤษภาคม-พฤศจิกายน และมีคลื่นลมทะเลแรง ช่วงที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ช่วงฤดูร้อน เดือนมกราคม-เมษายน เพราะอากาศแจ่มใส คลื่นลมตามชายฝั่งมีพอประมาณ เหมาะแก่การเล่นน้ำทะเล

4.1.3 โครงสร้างพื้นฐาน

(1) ระบบถนนและสภาพการจราจร

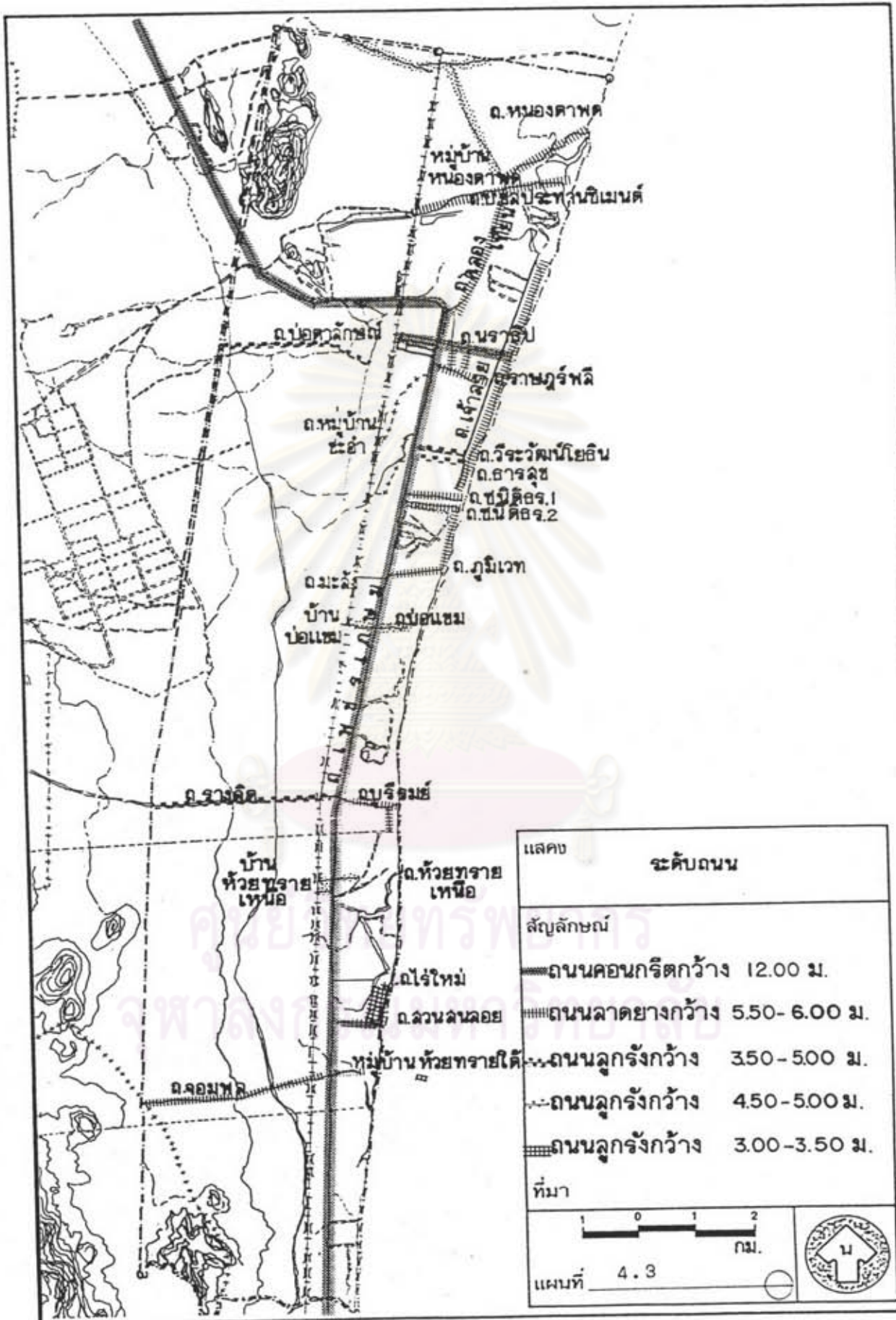
1) ระบบถนน พื้นที่ของเทศบาลตำบลชะอำมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) เป็นถนนสายหลักผ่านบริเวณชุมชนของชะอำ และติดต่อกับภายนอก คุณภาพถนนเป็นแบบมาตรฐาน P2 ของกรมทางหลวงกว้าง 8 เมตร ลาดยางแอสฟัลต์ติกอย่างดี ถนนสายย่อยอื่น ๆ เป็นถนนที่เข้าสู่ชายหาด ถนนเข้าสู่พื้นที่เฉพาะ และถนนภายในชุมชน ซึ่งเป็นโครงข่ายที่ค่อนข้างสมบูรณ์และมีคุณภาพดี ยกเว้นถนนสายรองสู่ชุมชนที่อยู่เป็นลูกรังอยู่บางสายถนน สายสำคัญ ๆ ได้แก่ (แผนที่ 4.3)

1.1) ถนนราธิป เป็นถนนคอนกรีตกว้าง 16 เมตร ยาว 2 กิโลเมตรมีเกาะกลางถนน เชื่อมสถานีรถไฟกับหาดชะอำ ย่านตลาดและสถานที่ราชการต่าง ๆ ปริมาณการจราจรเฉลี่ย 450 คันต่อวัน

แสดง	คุณภาพดิน
สัญลักษณ์	
	FORMAL TIDAL FLAT ดินกร่อยดินเค็ม ระบายน้ำเลว ปลูกข้าวได้
	MARINE TERRACE ปลูกพืชได้
	ลาดทราย ดินกร่อยเค็ม น้ำท่วมถึง ไม่เหมาะปลูกพืช
	ภูเขา SLOP COMPLEN
	SEMI RECENT TERRACE
ที่มา	
แผนที่ 4.2	

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยว:เทศบาลตำบลชะอำ

แสดง	ระดับถนน
สัญลักษณ์	
	ถนนคอนกรีตกว้าง 12.00 ม.
	ถนนลาดยางกว้าง 5.50-6.00 ม.
	ถนนลูกรังกว้าง 3.50-5.00 ม.
	ถนนลูกรังกว้าง 4.50-5.00 ม.
	ถนนลูกรังกว้าง 3.00-3.50 ม.
ที่มา	
แผนที่	4.3

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยวเทศบาลตำบลชะอำ

1.2) ถนนร่วมจิตต์ เป็นถนนลาดยางกว้าง 8 เมตร ยาว 4.5 กิโลเมตร เลียบชายหาดชะอำ เป็นถนนสายสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวหาดชะอำ ทำให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงได้ ตลอด เฉลี่ยปริมาณการจราจร 450 คันต่อวัน

1.3) ถนนเจ้าลาย เป็นถนนลาดยางกว้าง 6 เมตร ยาวประมาณ 4.5 กิโลเมตร ขนานกับถนนร่วมจิตต์ตลอด ท่างกันประมาณ 160 เมตร เป็นถนนสายสำคัญในการแบ่งการจราจรจากถนนร่วมจิตต์ในช่วงฤดูท่องเที่ยว เฉลี่ยปริมาณจราจร 125 คันต่อวัน

1.4) ถนนราษฎร์นลี ทางเข้าชายหาดจากตลาดชะอำ ผ่านถนนเพชรเกษมอีกสายหนึ่ง ลาดยางกว้าง 6 เมตร เฉลี่ยปริมาณจราจร 235 คันต่อวัน

1.5) ถนนคลองเทียน เป็นถนนลาดยางกว้าง 5 เมตร แยกจากถนนเพชรเกษมขึ้นไปทางเหนือถึงหมู่บ้านคลองเทียน และเชื่อมต่อกับถนนคันกั้นน้ำเค็ม ชะอำ-หาดเจ้าสำราญ เฉลี่ยปริมาณการจราจร 80 คันต่อวัน

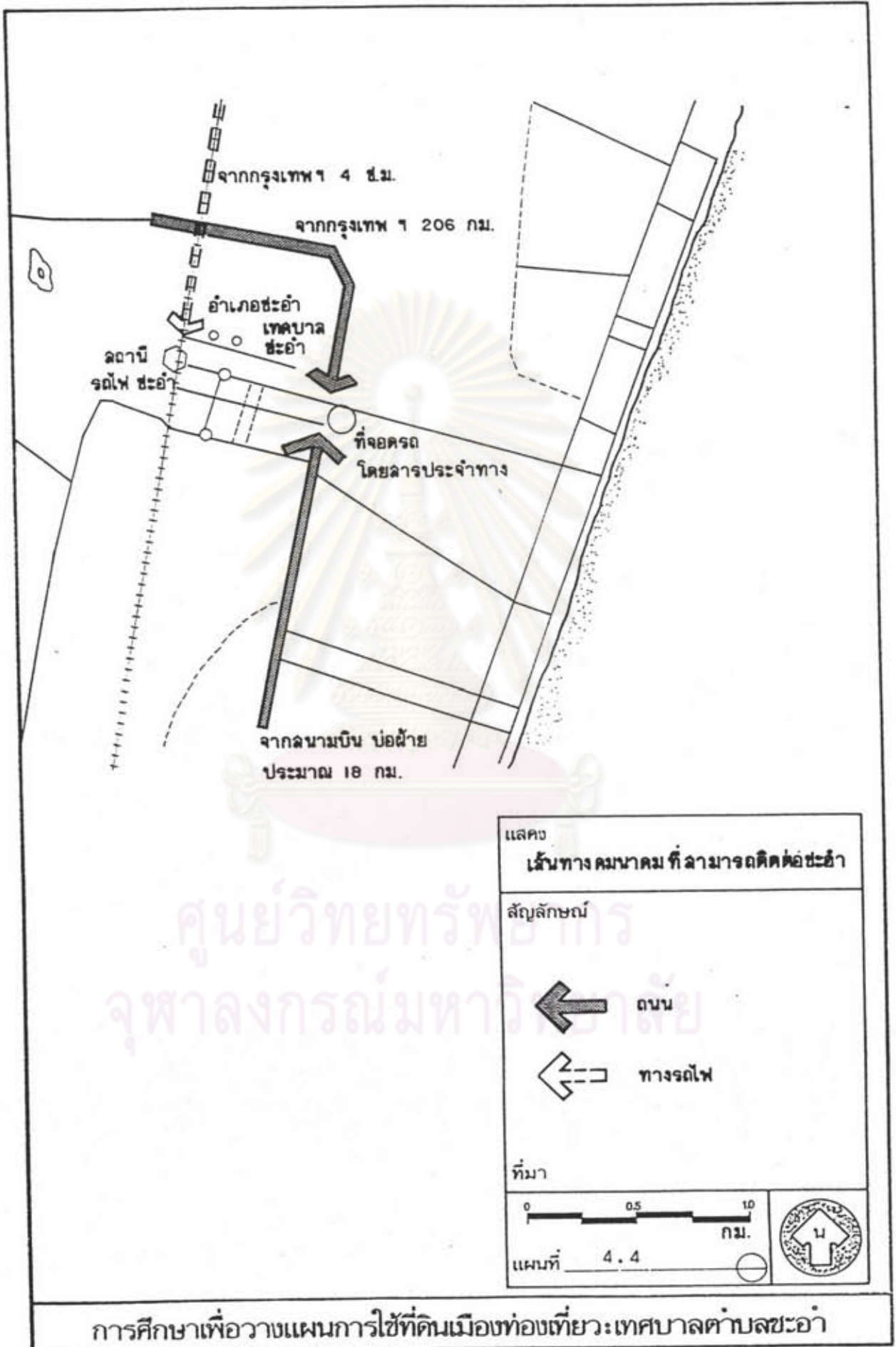
นอกนั้นเป็นถนนสายรองที่นำเข้าสู่พื้นที่ชุมชน เป็นถนนลาดยางและลูกรังกว้าง 3.5 เมตร - 5 เมตร ได้แก่ ถนนบ่อแถม ถนนห้วยทรายเหนือ ถนนหนองคง ถนนหนองตาพุด นอกจากนี้ยังเป็นถนนลูกรัง แต่มีความสำคัญคือ ถนนหมู่บ้านชะอำสาย 1-5 เฉลี่ยปริมาณการจราจร 140 คันต่อวัน และมีถนนไร้ใหม่ ถนนสวนสนลอย ถนนจุมพฏพงษ์ ถนนบ่อเคี้ย ถนนรางจิตต์ เหล่านี้เป็นถนนลูกรังที่มีคุณภาพไม่ดีทั้งสิ้น

(2) ระบบขนส่งสาธารณะ

ในปัจจุบันระบบขนส่งทางบกมีบทบาทสำคัญมากของเทศบาลชะอำเพียงทางเดียว การบริการต่าง ๆ จำแนกได้ดังนี้ (แผนที่ 4.4)

1) บริการระหว่างพื้นที่ การติดต่อกับภายนอกพื้นที่ ใช้บริการได้หลายประเภทคือ

1.1) รถไฟ ของการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นบริการขนส่งสาธารณะที่สำคัญมากที่สุดในอดีต แต่ปัจจุบันมีบทบาทลดน้อยลง เพราะถนนมีบทบาทสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ อย่างไรก็ตามการบริการทางด้านรถไฟยังมีความสำคัญต่อเทศบาลตำบลชะอำ โดย

แสดง
เส้นทางคมนาคม ที่ ลามาจดติดต่อชะอำ

สัญลักษณ์

← ถนน
⇐ ทางรถไฟ

ที่มา

0 0.5 10 กม.
แผนที่ 4.4

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยว: เทศบาลตำบลชะอำ

เฉพาะเพื่อการเดินทางท่องเที่ยว ในปัจจุบันบริการเดินรถไฟมายังชะอำ ซึ่งโดยมากจะเป็นจุดแวะผ่านก่อนลงสู่ทางใต้ มีหลายขบวนด้วยกัน ขบวนแรกที่สำคัญ ได้แก่ ขบวนรถพิเศษนำเที่ยวกรุงเทพ-หัวหิน และ กรุงเทพ-ชะอำ โดยเปิดบริการแบบไป-เข้า-เย็นกลับ ในวันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์เท่านั้น ขบวนรถไฟนำเที่ยวนี้บริการรถนำเที่ยวของเอกชนนำนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ ทั้งหัวหิน และชะอำตามรายการที่แนะนำแก่นักท่องเที่ยวในขบวนรถ

นอกจากนี้ยังมีขบวนรถอื่น ๆ ที่ผ่านพื้นที่ ได้แก่ ขบวนรถด่วนและรถเร็วสายได้อีกหลายสาย แต่ช่วงเวลาการเดินทางไม่สะดวกเท่าที่ควรในการเดินทาง เพราะผ่านพื้นที่ชะอำในเวลากลางคืนเป็นส่วนใหญ่ และขบวนรถด่วนบางขบวนไม่จอดแวะสถานีชะอำด้วย

1.2) รถยนต์โดยสาร รถยนต์โดยสารประจำทางของบริษัทขนส่ง จำกัด และรถส่วนบุคคลมี 2 ประเภทคือ

- รถโดยสารประจำทางธรรมดา เป็นบริการขนส่งที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ทั้งนี้เพราะรถโดยสารประจำทาง บขส. มีจำนวนเที่ยวที่ให้บริการมากกว่า ผู้เดินทางสามารถเลือกเวลาในการเดินทางได้สะดวกและค่าโดยสารถูกกว่า ในปัจจุบันมีรถโดยสารประจำทาง บขส. ที่เปิดบริการเดินรถที่ผ่านมายังหัวหิน-ชะอำ หลายเส้นทางด้วยกัน เส้นทางที่สำคัญได้แก่ กรุงเทพ-ปราณบุรีและกรุงเทพ-ประจวบคีรีขันธ์ เปิดบริการเดินรถทุก ๆ 45 นาที วันละประมาณ 10 เที่ยว ไป-กลับจอดรับส่งผู้โดยสารทั้งที่หัวหินและชะอำ นอกจากนี้มีรถโดยสารต้นทางเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ผ่านพื้นที่ตลอดวัน และรถโดยสารสายยาวจากกรุงเทพฯ ไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคใต้ ผ่านพื้นที่อีกวันละประมาณ 10 เที่ยว

วันหนึ่ง ๆ รถโดยสารประจำทางผ่านชะอำ มีระวางที่นั่งรวมกันถึง 7,500 ที่นั่ง การบริการปัจจุบันนับว่าพอเพียงสำหรับนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น มีผู้ใช้บริการประมาณ ร้อยละ 10.7

- รถโดยสารประจำทางปรับอากาศ เป็นบริการขนส่งที่ได้รับความนิยมรองลงมาจากรถโดยสารธรรมดา แต่ให้ความสะดวกสบายมากกว่าบริการขนส่งประเภทอื่น ปัจจุบันรถโดยสารปรับอากาศมีอยู่เพียงเส้นทางเดียวคือ รถร่วม บขส. กรุงเทพ-ปราณบุรี ซึ่งมีสำนักงานที่หัวหิน สำหรับที่ชะอำไม่มีสำนักงาน การซื้อบัตรโดยสารต้องติดต่อสำนักงานหัวหิน หรือตัวแทนจำหน่ายตั๋วบริเวณสี่แยกชะอำ ซึ่งรถโดยสารจะจอดรับส่งที่นั่น

รถโดยสารรับอากาศนี้ เปิดบริการเดินรถทุกชั่วโมงวันละ 15 เที่ยว ปริมาณผู้ให้บริการเฉลี่ยร้อยละ 27.4 อัตราการใช้บริการสูงเฉพาะช่วงวันหยุด ส่วนวันปกติมีการใช้บริการค่อนข้างต่ำ เทศบาลตำบลชะอำเองยังไม่มีบริการรถโดยสารรับอากาศโดยตรง ทั้งที่ปัจจุบันมีความต้องการเพิ่มขึ้น ซึ่งบริษัทรวมมากกว่า 2 บริษัท กำลังขออนุมัติเปิดเส้นทางสายนี้ และยังมีรถโดยสารประเภทอื่นได้เปิดบริการบ้างแล้ว

1.3) รถโดยสารอื่น ๆ

รถโดยสารอื่น ๆ นอกจากรถโดยสารประจำทางแล้ว ยังมีรถโดยสารอื่น ๆ ที่ให้บริการในพื้นที่ดังนี้

ผู้โดยสาร

- รถยนต์รับจ้าง (แท็กซี่) เพชรบุรี-หัวหิน เดินรถตลอดเวลา เมื่อมีผู้โดยสาร
- รถโดยสารขนาดเล็กปรับอากาศ กรุงเทพฯ-ชะอำ วันละ 2 คัน
- รถโดยสารท่องเที่ยว Diamond Coach กรุงเทพฯ-โรงแรมเดอะรีเจนท์ชะอำ วันละ 2 คัน

2) บริการภายในพื้นที่

เป็นบริการท้องถิ่น ประกอบด้วย

- รถโดยสารประจำทางขนาดเล็ก (สองแถว) จากสี่แยกชะอำไปหาดชะอำ และสถานีรถไฟชะอำ-หาดชะอำ
- รถจักรยานยนต์รับจ้าง จากสี่แยกชะอำไปหาดชะอำ

บริการเหล่านี้มีเพียงพอ แต่ควรมีการจัดระเบียบและควบคุมด้านการบริการ เพื่อความเป็นระเบียบของเมือง และไม่ให้อาเปรียบนักท่องเที่ยวมากเกินไป

4.1.4 ระบบสาธารณูปโภค

(1) ไฟฟ้า

การไฟฟ้าอำเภอชะอำ เป็นหน่วยงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีพื้นที่การให้บริการครอบคลุมทั้งในเขตเทศบาลตำบลชะอำและนอกเขต ซึ่งครึ่งหนึ่งเป็นของอำเภอท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอทิวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (แผนที่ 4.5) โดยได้รับกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ.) ซึ่งจ่ายไฟฟ้าแก่สถานีควบคุมไฟฟ้า 22 KV ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค(กฟภ) เขต 1 ภาค 4 สถานีไฟฟ้าย่อยตั้งอยู่ใกล้โรงงานปูนซีเมนต์ของบริษัทชลประทานซีเมนต์จำกัด

ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา จากปี 2524-2529 มีปริมาณเพิ่มขึ้นจาก 3,450 ราย เป็น 5,204 ราย สถานีไฟฟ้าย่อยต้องใช้ไฟฟ้าประมาณ 7.28 เมกกะวัตต์ (เพื่อการใช้ไฟฟ้าทั่วไปประมาณ 5 เมกกะวัตต์ ใช้ในกิจการโรงงานชลประทานซีเมนต์ ประมาณ 9 เมกกะวัตต์ ใช้ในโรงแรมเดอะรีเจนท์ชะอำ โรงแรมสวนบวทาทชะอำและ โรงงานชะอำไพน์ แอปเปิ้ลแคนเนอรี่อีกประมาณ 3 เมกกะวัตต์) ความต้องการพลังงานไฟฟ้าจากสถานีไฟฟ้าชะอำ ถึงแม้ว่าจะมีระดับสูงขึ้นอีก เช่น สำหรับโรงแรมขนาดใหญ่ แต่ขีดความสามารถในการจ่ายไฟฟ้าของสถานีมีถึง 50 เมกกะวัตต์ ดังนั้นจึงยังสามารถจ่ายไฟฟ้าได้เพิ่มอีกมากถึง 3 เท่า นอกจากนี้ กฟภ. ยังมีโครงการพัฒนาไฟฟ้าให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นที่ไฟฟ้ายังไม่ถึงแต่ต้องการมีไฟฟ้าใช้ โดยการร่วมกันออกค่าใช้จ่ายระหว่างการไฟฟ้าชะอำกับประชาชนแต่ละครัวเรือน ในอัตราส่วน 70:30 ทำให้ส่วนใหญ่ประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลชะอำ 90% มีไฟฟ้าใช้กันแล้ว ส่วนพลังงานไฟฟ้าในขณะนี้มีเพียงพอ สำหรับจ่ายให้กับผู้ใช้จนถึงปี 2534 เป็นอย่างน้อย ในระยะยาวต้องมีการเพิ่ม Feeder สำหรับสถานีย่อยต่อไป

รูปที่ 4.1 แสดงสถานีควบคุมไฟฟ้า และแหล่งกำเนิดไฟฟ้า

FEEDER 6.

ตั้งห้องกึ่งกลางครึ่งและหับหิ้นครึ่งจ่ายไฟฟ้าลงจุดไว้ 8-10mkw
 จ่ายไฟได้เต็มที่ 28 mk.w.(3เท่า6 คู่คอนบัสใช้ 2 คู่)
 ช่วงระยะห่างของเสา 80-100 ม.
 เสาสูง 12-14 เมตร - เสาไฟฟ้าแรงสูง
 เสาสูง 9 เมตร - เสาในเมือง
 เสาสูง 8 เมตร - เสาในชนบท

แสดง	ระบบโครงข่ายไฟฟ้า
สัญลักษณ์	<p>● ระบบโครงข่ายไฟฟ้า ที่ทำการไฟฟ้าฝ่ายผลิต (กฟผ)</p> <p>○ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค(กฟภ)</p>
ที่มา	<p>1 0 1 2 กม.</p> <p>แผนที่ 4.5</p>

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยวระเทศบาลตำบลชะอำ

(2) การประปา การประปาเทศบาลตำบลชะอำอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลชะอำ น้ำดิบที่ใช้ในการผลิตประปาได้รับมาจากเขื่อนเพชรบุรีโดยส่งผ่านท่อขนาด 200 มิลลิเมตร มายังโรงผลิตประปา ส่วนระบบผลิตน้ำประปาใช้ระบบทรายกรองเร็ว โดยมีรายละเอียดการผลิต การจ่ายน้ำ และการบริการดังในตารางที่ 4.1

การผลิตในปัจจุบันของการประปาเทศบาลตำบลชะอำ ยังไม่สามารถบริการประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนต่าง ๆ ที่อยู่ทางด้านตะวันตกของทางรถไฟยังไม่มีน้ำประปาใช้ (แผนที่ 4.6) และจากตารางที่ 4.1 จะเห็นว่าผู้ใช้น้ำประปามีประมาณ 42% ของจำนวน ประชากรทั้งหมด ซึ่งสาเหตุเนื่องมาจากแนวท่อจ่ายน้ำประปามีจำกัด การบริการมีเฉพาะพื้นที่ ชุมชนที่อยู่ด้านตะวันออกของรถไฟและชุมชนที่อยู่ติดชายทะเลเท่านั้นและบริเวณชายหาดชะอำที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวตากอากาศ ความต้องการน้ำสำหรับใช้ธุรกิจต่าง ๆ เช่น บังกาโล โรงแรมและร้านอาหาร เป็นต้น จึงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำประปาในอนาคตได้ จึงต้องมีการเร่งรัดดำเนินการขยายระบบประปา เพื่อให้เพียงพอกับการบริการประชาชนในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเตรียมการขยายกำลังการผลิตสำหรับรองรับประชากรและนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มและใช้บริการน้ำประปาในเงินที่ด้วย

จากตารางจะเห็นได้ว่าในอนาคต ความต้องการน้ำของประชากรท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีมากถึง 5,664 ม³ /วัน ในขณะที่กำลังการผลิตในปัจจุบันมีเพียง 2,000 ม³ /วัน จึงจำเป็นต้องมีการเร่งรัดดำเนินการขยายระบบประปา คือ ขยายโรงกรองน้ำ และเส้นท่อจ่ายน้ำ เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตให้เพียงพอกับความต้องการในอนาคต ส่วนแหล่งน้ำดิบคือ คลองส่งน้ำเขื่อนเพชรบุรี ยังคงมีกำลังการส่งน้ำได้ในระยะยาว หากมีปริมาณน้ำฝนตรงตามฤดูกาล

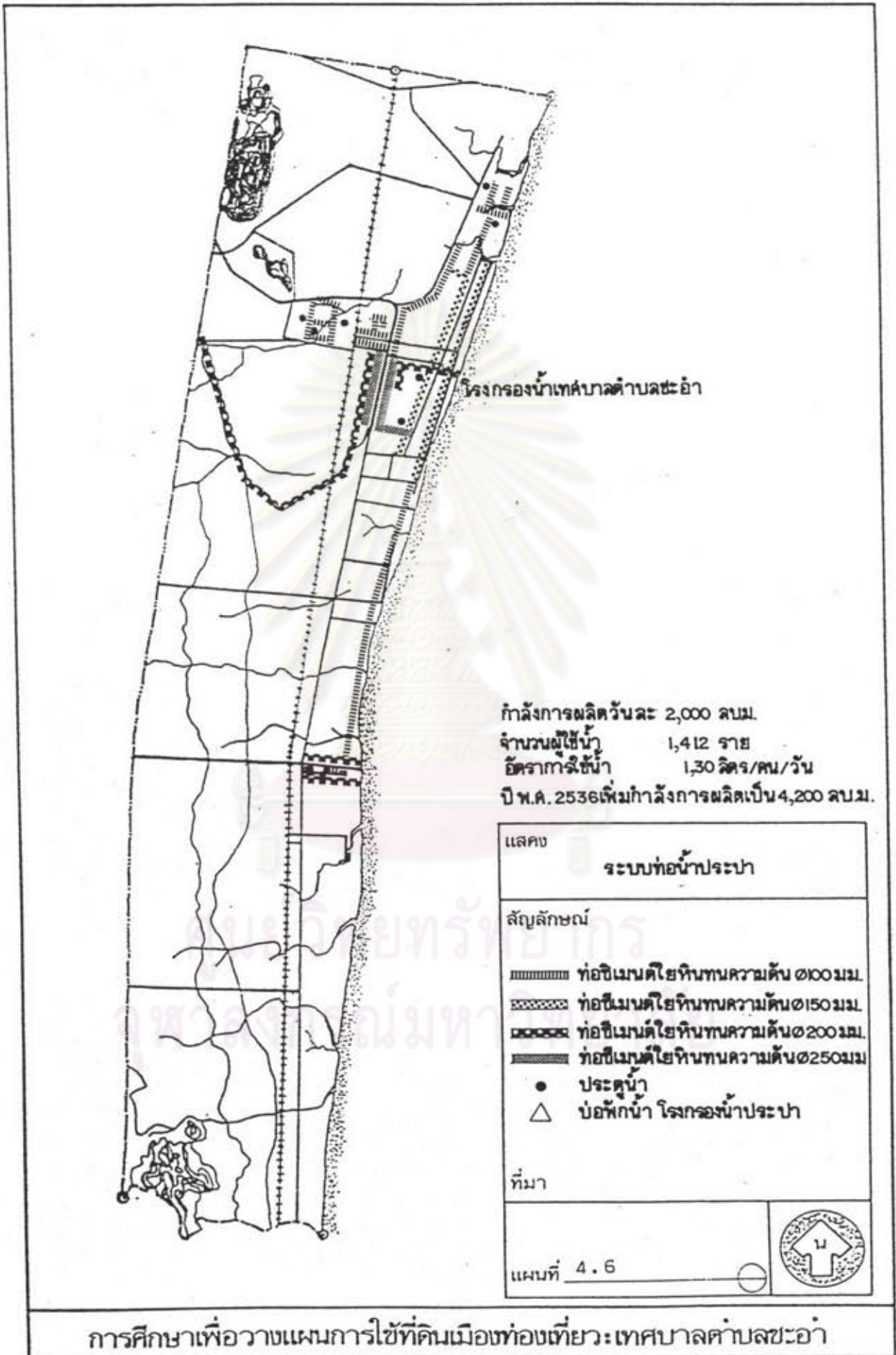
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายละเอียด	พะเยา
หน่วยงานราชการ	เทศบาลตำบล
แหล่งน้ำดิบ	เขื่อนเพชรบุรี
คุณภาพน้ำดิบ	น้ำผิวดิน
ปัญหาของคนชนน้ำดิบในปัจจุบัน	ไม่มี
ระบบการผลิต	ทรายกรองเร็ว
ระบบการจ่ายน้ำ	มีนและถังสูง
คุณภาพน้ำใช้	ปลอดภัย
ความสามารถในการผลิต (ม ³ /วัน)	2,000
จำนวนผู้ใช้ (ราย)	1429
จำนวนประชากร (คน)	20,054
สัดส่วนผู้ใช้ (x)	42.7
ปริมาณน้ำขาย (ม ³ /วัน)	1486
สัดส่วนน้ำขายต่อกำลังการผลิต (x)	74.3
ปริมาณการใช้น้ำเฉลี่ย (ลิตร/คน/วัน)	173
การประเมินความจำเป็น ขยายกำลังการผลิตปัจจุบัน	ปานกลาง
รัศมีพื้นที่บริการชุมชน (กม)	5 (เหนือ, ใต้)

ที่มา : การประปาเทศบาลตำบลพะเยา

ตาราง 4.2 ความต้องการน้ำประปาในอนาคตของเทศบาลตำบลพะเยา ปี 2544

รายละเอียด	การผลิตน้ำ
กำลังการผลิตปัจจุบัน (ม ³ /วัน)	2,000
ปริมาณน้ำขาย (ม ³ /วัน)	1,486
ผู้ใช้ (ราย)	1,429
ประชากรปี 2530 (คน)	20,054
สัดส่วนผู้ใช้ (x)	42.7
อัตราใช้น้ำเฉลี่ย (ลิตร/คน/วัน)	173
ประชากรปี 2544 (คน)	27,045
อัตราใช้น้ำเฉลี่ย (ลิตร/คน/วัน)	200
บริการน้ำใช้ได้ 80x (ม ³ /วัน)	4,327
นักท่องเที่ยววันหยุด (คน/วัน)	11,144
สัดส่วนค้างแรม (คน)	5,572
อัตราใช้น้ำเฉลี่ย (ลิตร/คน/วัน)	200
สัดส่วนไปกลับ (คน)	5,572
อัตราใช้น้ำเฉลี่ย (ลิตร/คน/วัน)	40
ปริมาณน้ำใช้สำหรับนักท่องเที่ยว (ม ³ /วัน)	1,337
ความต้องการน้ำรวม (ม ³ /วัน)	5,664
สัดส่วนน้ำใช้ของนักท่องเที่ยว (x)	30.9

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยวระเทศบาลตำบลชะอำ

<p>แสดง ระบบโครงข่ายโทรศัพท์</p>	
<p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ระบบโครงข่ายโทรศัพท์ ศูนย์โทรศัพท์เขต 7 ที่บริการต่อโทรศัพท์ ตู้โทรศัพท์แบบหมุนเองภายในชุมชนและทางไกล 	
<p>ใช้ระบบ Digital Store Program มี 1000 เลขหมาย ปี ค.ศ. 2533 เพิ่ม 1034 เลขหมาย - ตู้โทรศัพท์สาธารณะ 4 แห่ง - จำนวนผู้ใช้ทางไกลระบบไม่โครงข่ายเฉลี่ยเดือนละ ที่มา: 6000 ครั้ง / เดือน</p>	
<p>1 0 1 2 กม.</p> <p>แผนที่ 4.7</p>	

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยว: เทศบาลตำบลชะอำ

(3) การสื่อสารและโทรคมนาคม

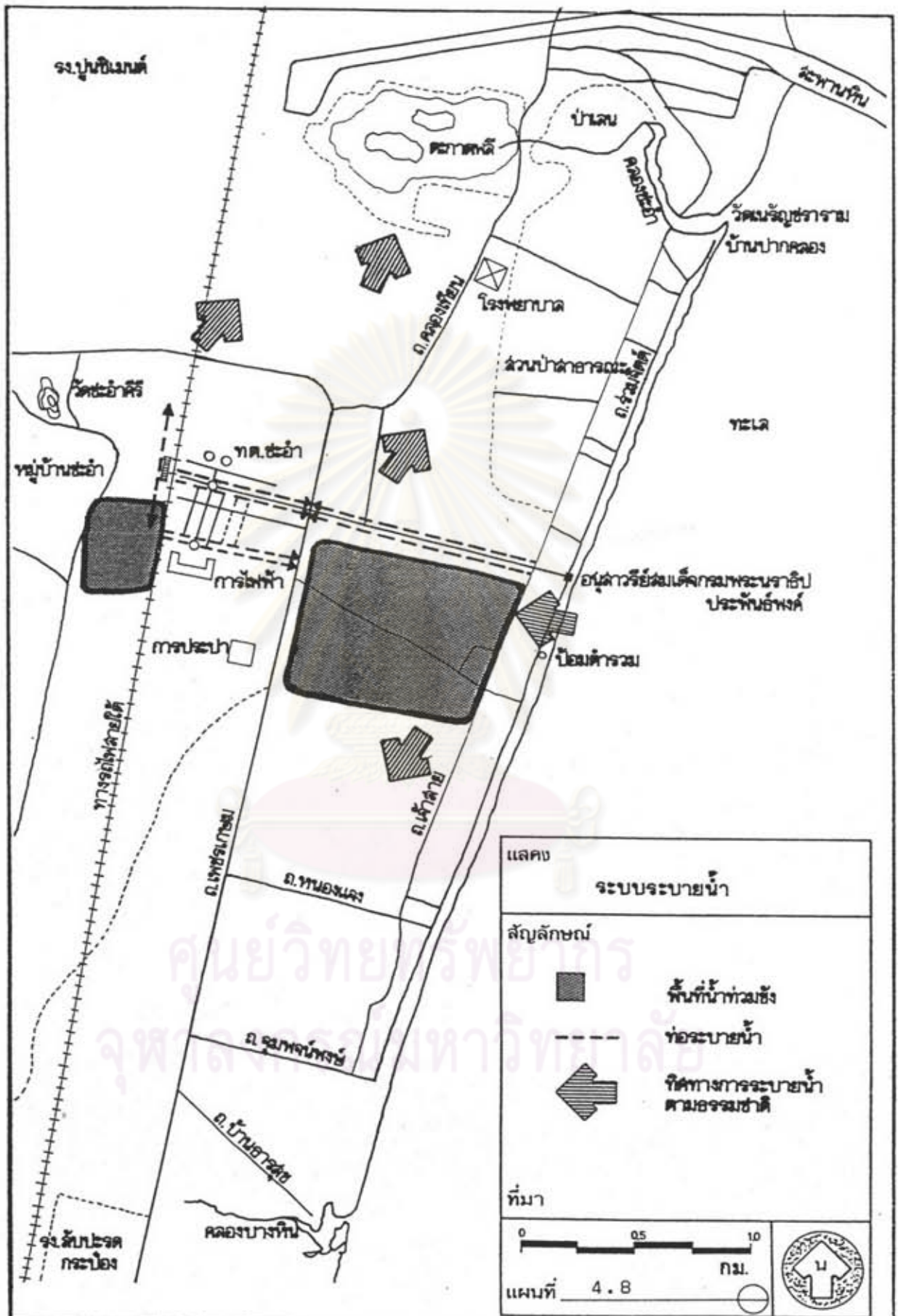
(3.1) โทรศัพท์ โทรศัพท์ในความรับผิดชอบขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยในเขตเทศบาลตำบลชะอำ มีชุมสายโทรศัพท์ 1 แห่ง ระบบบริการใช้ระบบ Digital Store Program Controller มี 1,000 เลขหมาย มีตู้โทรศัพท์สาธารณะ 4 แห่ง เป็นตู้ติดต่อกายใน เขตและตู้ทางไกลอัตโนมัติ ส่วนโทรศัพท์ทางไกลใช้ระบบไมโครเวฟเฉลี่ยจำนวนผู้ใช้เดือนละประมาณ 6,000 ครั้ง ในปี 2531 มีโครงการขยายเลขหมายจำนวน 1,024 เลขหมายพร้อมที่จะติดตั้งให้แก่ผู้ใช้ได้ เพราะยังมีคู่สายว่างอยู่อีกมาก แต่อย่างไรก็ตามในอนาคตจะต้องมีการพิจารณาเพิ่มขึ้นตามลำดับความต้องการของประชากรท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว (แผนที่ที่ 4.7)

(3.2) การไปรษณีย์โทรเลข บริการไปรษณีย์ภัณฑ์อยู่ในความรับผิดชอบของที่ทำกาไปรษณีย์โทรเลขชะอำมีเพียงแห่งเดียว ในท้องที่ตำบลให้บริการรับส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ และพัสดุภัณฑ์ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ บริการโทรเลขทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีตู้ไปรษณีย์ทั้งหมด 30 ตู้ เฉลี่ยมีไปรษณีย์ภัณฑ์ประมาณเดือนละ 8,000 ฉบับ พัสดุภัณฑ์ประมาณ 240 ชิ้น

(4) ระบบระบายน้ำ

พื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลใช้ระบบระบายน้ำบนผิวดิน โดยน้ำฝนและน้ำทิ้งจากอาคารบ้านเรือนจะไหลไปตามผิวดินลงสู่ที่ลุ่ม สำหรับบริเวณตลาดสด และถนนราธิป ซึ่งเป็นถนนทางเข้าหาดร่วมจิตต์ ทางเทศบาลฯ ได้ก่อสร้างท่อระบายน้ำไว้ทั้งสองข้างตลอดความยาวถนนเป็นท่อ คล.กลม เส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 0.40 ถึง 1.0 เมตร น้ำฝนและน้ำทิ้งจากท่อระบายน้ำนี้ จะระบายลงสู่คูระบายน้ำธรรมชาติริมถนนเพชรเกษมและไหลลงสู่บึงตะกาดพลี แผนผังระบบระบายน้ำของเทศบาลดังแสดงในแผนที่ 4.8

ปัญหาการระบายน้ำยังมีอยู่ เนื่องจากเทศบาลยังขาดโครงข่ายการระบายน้ำจึงเกิดปัญหาน้ำท่วมทุก ๆ ปี โดยเฉพาะบริเวณตลาดสด บริเวณโรงแรมและบังกาโล บริเวณถนนเจ้าลายกับถนนร่วมจิตต์ สาเหตุเนื่องจากการสร้างถนนเชื่อมระหว่างถนนร่วมจิตต์ชั้นใหม่หลายสาย แต่ไม่ได้ฝังท่อระบายน้ำเอาไว้

รูปปั้นนิเมนต์

สะพานหิน

ป่าเลน

ศาลาพักผ่อน

คลองชะอำ

วัดเนจื้อชาราม
บ้านปากคลอง

อ.คลองใหญ่

โรงพยาบาล

ส่วนป่าดงธารณะ

อ.ร่วมใจ

ทะเล

วัดชะอำคีรี

หมู่บ้านชะอำ

ทต.ชะอำ

การกีฬา

กาประปา

อนุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์
ประพันธ์พงศ์

ป้อมตำรวจ

ทางรถไฟสายใต้

อ.เพชรเกษม

อ.หนองแวง

อ.เข้าค่าย

อ.ชุมพวงหงษ์

อ.บ้านสามชัย

จุดจับประจ
กระเบื้อง

คลองบางหิน

แลคก

ระบบระบายน้ำ

สัญลักษณ์

- พื้นที่น้ำท่วมซ้ำ
- - - ท่อระบายน้ำ
- ← ทิศทางการระบายน้ำตามธรรมชาติ

ที่มา

0 0.5 10 กม.

แผนที่ 4.8

น

4.1.5 คุณภาพสิ่งแวดล้อม (แผนที่ 4.9)

(1) การจัดเก็บขยะมูลฝอย

เนื่องจากนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมมาเที่ยวชายหาดชะอำจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ การทิ้งขยะมูลฝอยทั้งของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการอย่างขาดระเบียบ ทำให้บริเวณชายหาดประสบปัญหาความสกปรกเพิ่มขึ้น ซึ่งเทศบาลมีกำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอรองรับปัญหาด้านนี้ จึงทำให้บริเวณชายหาดชะอำในช่วงวันหยุดมีความสกปรกมากกว่าปกติ

ปัญหาการขาดแคลนด้านอุปกรณ์และกำลังคนของเทศบาลมีสาเหตุมาจากเทศบาลมีพื้นที่รับผิดชอบถึง 110 ตร.กม. แต่มีรถขนขยะเพียง 2 คันเท่านั้น ทำให้การบริการเก็บขนทำได้ไม่ทั่วถึงทันเวลา การบริการคงมีเฉพาะบริเวณพื้นที่ชุมชนหนาแน่น และบริเวณชายหาดชะอำเท่านั้น ในขณะที่ปริมาณขยะและความสามารถในการเก็บขนในปัจจุบันของเทศบาลยังต่ำ ดังแสดงในตารางที่ 4.3

นอกจากนี้การขาดความร่วมมือในการรักษาความสะอาดจากประชาชนและผู้ประกอบการต่าง ๆ บริเวณถนนร่วมจิตต์ อันได้แก่บังกาโล ร้านอาหาร ทบเว่ บริการเตียงผ้าใบให้เช่า และอื่น ๆ และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักชอบทิ้งขยะเรี่ยราดไม่ลงถังขยะ เป็นสาเหตุที่สำคัญ ซึ่งทำให้เก็บกวาดได้ลำบาก เสียเวลามากและเกิดสภาพที่ไม่น่าดู

ตาราง 4.3 ปริมาณขยะและความสามารถในการเก็บขนในปัจจุบัน (ปี 2529)
ของเทศบาลตำบลชะอำ

ความสามารถในการเก็บขยะ	จำนวน
ประชากร (คน)	19,660
พื้นที่ (ตร.กม.)	110
ความหนาแน่นประชากร (คน/ตร.กม.)	179
ปริมาณขยะเฉลี่ย (ลิตร/คน/วัน)	3.4

ตาราง 4.3 (ต่อ) ปริมาณขยะ และความสามารถในการเก็บขนในปัจจุบัน (ปี 2529)
ของเทศบาลตำบลชะอำ

ความสามารถในการเก็บขยะ	จำนวน
ปริมาณขยะ (ม ³ /วัน)	67
จำนวนรถเก็บขยะ (คัน)	2
จำนวนรถเข็น (คัน)	6
จำนวนพนักงานเก็บขยะ (คน)	39
จำนวนเที่ยวที่เก็บขยะรวม (เที่ยว/วัน)	6
ปริมาณขยะที่เก็บไว้ (ม ³ /วัน)	46
สัดส่วนขยะที่เก็บได้ต่อวัน (%)	59

ที่มา : สอบถามจากเทศบาล, การสำรวจของ วท.

สำหรับการกำจัดขยะ มีสถานที่ทิ้งขยะมีเนื้อที่ 100 ไร่ อยู่ห่างจากที่ทำการเทศบาลฯ เพียงประมาณ 3 กม. และอยู่ห่างจากหมู่บ้านชะอำเพียง 1.5 กม. ซึ่งถือว่าอยู่ใกล้ชุมชนมากเกินไปไม่เหมาะสมเพราะก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ เนื่องจากกลิ่นและแมลงวันรบกวนต่อประชาชนได้

(2) คุณภาพน้ำชายฝั่งทะเล

เนื่องจาก วท. ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์คุณภาพน้ำชายฝั่งทะเลเพื่อทราบถึงสภาพของคุณภาพด้านมลภาวะและความเหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยว ระบบนิเวศน์ชายฝั่งและผลกระทบต่อประชาชนท้องถิ่น โดยการเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อวิเคราะห์พบว่า โดยทั่วไปคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ไม่มีปัญหามลภาวะ แต่พบว่ามีบางบริเวณที่มีคุณภาพค่อนข้างต่ำ แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ บริเวณท่าเทียบเรือประมง ทั้งนี้เนื่องมาจากน้ำทิ้งจากเรือ ประมง และชุมชนรุกกล้าชายฝั่งบริเวณคลองเทียน มีปริมาณ Coliform Bacteria ค่อนข้างสูง แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้เช่นกัน บริเวณที่มีปัญหาที่เสียดคือ บริเวณปากคลองบางหินและชายหาดใกล้เคียง

ที่รับน้ำทิ้งจากโรงงานผลิตลึบปรดกระป๋อง (ชะอำไฟท์แอมป์วิลแคนเนอร์) ซึ่งมีคุณภาพน้ำต่ำกว่ามาตรฐานที่กระทรวงอุตสาหกรรมอนุญาตทำให้เกิดมลภาวะทางน้ำและมีกลิ่นเหม็น ซึ่งต้องใช้มาตรการเร่งด่วนเข้าแก้ไขและป้องกันปัญหาที่จะตามมาอีก

(3) สภาพชายหาด

ปัจจุบันพบปัญหาการพังทลายของชายหาดชะอำ เนื่องมาจากการก่อสร้างสะพานหินของบริษัทชลประทานซีเมนต์ที่ยื่นเข้าไปในทะเลประมาณ 1 กม. เพื่อประโยชน์กับการเดินเขินของคลองลำาเรียงสินค้าได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของชายหาดชะอำ ตั้งแต่บริเวณสะพานหินลงไปทางใต้ คือ การเกิดดินงอกบริเวณใต้สะพานหิน และการหดหายของชายหาดตอนใต้ และความลาดชันที่ไม่สม่ำเสมอ ทั้งนี้เป็นผลจากกระแสน้ำที่เกิดเข้าสู่ฝั่งโดยอิทธิพลลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม โดยกระแสน้ำจะพัดเอาทรายเคลื่อนที่ไปทางเหนือตามกระแสนลมและคลื่น แต่เมื่อมีฤดูกาลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดกลับในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน เขื่อนสะพานหินจะกั้นลึกิดไม่ให้กระแสน้ำพัดทรายกลับ

ส่วนการพังทลายของถนนร่วมจิตต์ (เลียบชายหาด) เป็นผลมาจากความสูงต่ำของบริเวณชายหาดไม่สม่ำเสมอ การขาดระบบระบายน้ำและการป้องกันการไหลของชายหาดเมื่อกระแสน้ำทะเลขึ้นหรือมีฝนตกทำให้เกิดน้ำขังและการกัดเซาะชายหาด จนถึงถนน และเมื่อมีรถบรรทุกวิ่งบริเวณเลียบชายหาด ทำให้การพังทลายของชายหาดและถนนเริ่มเห็นเด่นชัดขึ้น การสร้างระบบระบายน้ำและควบคุมการระบายน้ำบริเวณถนนร่วมจิตต์รวมถึงการจำกัดการจราจรจะช่วยลดและแก้ปัญหาได้บ้าง ส่วนการแก้ปัญหาในระยะยาวได้มีผู้ศึกษา (โดย วท.และ สวล.) และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาไว้ (รายละเอียดภาคผนวก ก)

(4) โรงฆ่าสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลตั้งอยู่ที่ถนนคลองเทียน ซึ่งบริเวณนั้นเป็นที่ตั้งบ้านเรือนของประชาชน มีเนื้อที่ภายในบริเวณประมาณ 12 ตารางวา ลักษณะอาคารเป็นอาคารไม้ชั้นเดียวอยู่ในสภาพทรุดโทรม และไม่มีคิซิด จำนวนสัตว์ที่เข้าโรงฆ่าสัตว์ โดยเฉลี่ยต่อวันคือ โค 2 ตัว และสุกร 6 ตัว ซึ่งก่อให้เกิดเสียงและกลิ่นรบกวนชาวบ้าน นอกจากนี้ยังปล่อยน้ำทิ้งลงสู่พื้นดิน ทำให้บริเวณนั้นมีน้ำเน่าขัง มีแมลงตอมเป็นพาหะนำโรคต่าง ๆ จึงควรพิจารณาย้ายสถานที่ให้ห่างไกลจากชุมชนโดยด่วน

(5) ฝุ่นละออง พบว่ามีฝุ่นละอองจากการผลิตปูนของโรงงานชลประทานซีเมนต์ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเทศบาล ในช่วงเดือนธันวาคม-กุมภาพันธ์ ที่ทิศทางลมเปลี่ยนจะทำให้มี ฝุ่นละอองมากกว่าธรรมดาเพราะพัดพาสู่บริเวณชุมชน แต่เป็นช่วงที่ไม่ยาวนานนัก ชาวบ้าน

ยังไม่ได้รับความเดือดร้อนมากแต่อย่างไรก็ตีหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านสิ่งแวดล้อมควรเห็นความสำคัญ ในปัญหานี้โดยหันมาพิจารณาศึกษาจริงจังเพื่อหาทางแก้ไขปัญหานี้ด้วย อย่างไรก็ตามสภาพภูมิประเทศที่เป็นที่ราบกว้าง และอยู่ในอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันตกเฉียงใต้ ช่วยทำให้การถ่ายเทอากาศดีตลอดปี ปัญหาด้านมลภาวะทางอากาศในพื้นที่อาจกล่าวได้ว่ายังมีน้อย

(6) ชุมชนแออัด บริเวณหาดชะอำที่ติดกับบ้านปากคลอง มีการบุกรุกพื้นที่ริมหาดที่ยื่นออกไปสร้างอาคารบ้านเรือนมาช้านานแล้ว ประมาณ 50 หลังคาเรือน โดยมากประกอบอาชีพประมง ทางเทศบาลห้ามก่อสร้างอาคารถาวรต่าง ๆ ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการไม่ได้รับการส่งเสริมต้องหากทางทำเอง ทำให้เกิดปัญหาการระบายน้ำทั้งออกจากบ้านเรือนลงสู่ชายหาด ไม่มีน้ำประปาใช้ ฯลฯ การอยู่กันหนาแน่นในบริเวณจำกัด ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนต่ำลง จึงควรพิจารณาหาที่ใหม่ สำหรับตั้งบ้านเรือนแต่ต้องอยู่ใกล้แหล่งทำมาหากินคือริมทะเลหรือ จัดระบบบริการต่าง ๆ เสียใหม่

4.1.6 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

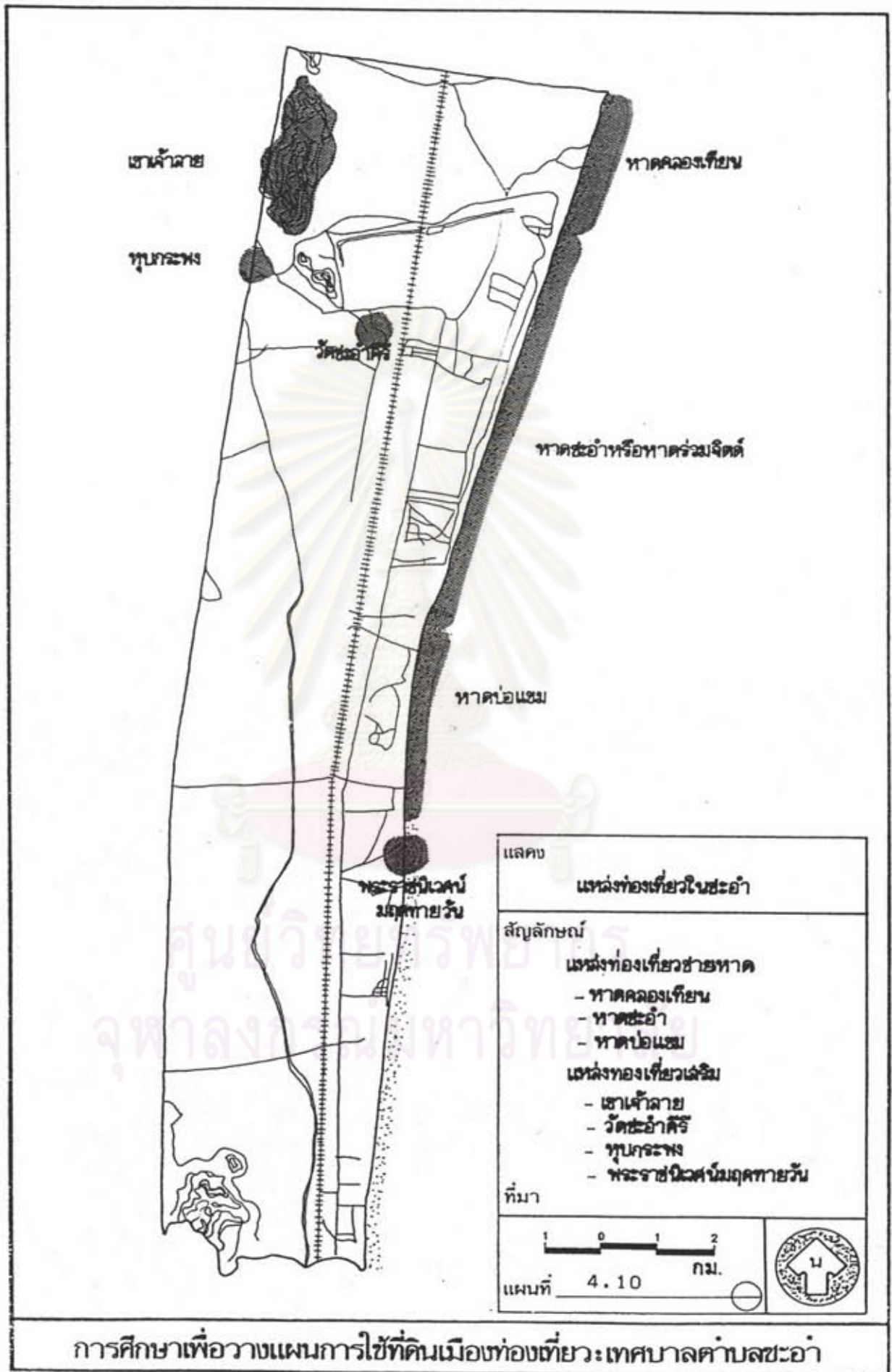
จุดสำคัญของเทศบาลตำบลชะอำคือ มีแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นหน้าชั้นตา ถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่ทำให้ชะอำเป็นที่รู้จักดีคือ ชายหาดชะอำ และหาดอื่นๆ ตามแนวยาวของชายฝั่งทะเล นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวเสริมอื่น ๆ อีกดังนี้

(1) ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทชายหาด

ในเขตเทศบาลตำบลชะอำ ชายหาดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมาก ชายหาดในบริเวณพื้นที่มีลักษณะค่อนข้างตรง มีความยาวประมาณ 12.5 กม. กว้างประมาณ 30 ม. น้ำทะเลใส มีความลาดชันน้อย แบ่งออกเป็นหาดต่างๆ ดังนี้ (แผนที่ 4.10)

1) หาดคลองเทียน ตั้งแต่บ้านบางเกด ลงมาจนถึงบ้านปากคลอง สะพานหินของบริษัทชลประทานซีเมนต์ จำกัด ยาวประมาณ 2 กม. มีแหล่งตากอากาศที่สำคัญคือ ชะอำคาบาน่า

2) หาดร่วมจิตต์ หรือหาดชะอำ ชายหาดบริเวณถนนร่วมจิตต์ บ้านปากคลองจนถึงคลองบางหิน รวมชายหาดหน้าวัดเนรัญชรา จนถึงสะพานหิน มีความยาวประมาณ 6 กม. เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของพื้นที่ นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมมาเที่ยวมากที่สุด โดยเฉพาะช่วงสุดสัปดาห์และวันหยุดเทศกาลต่างๆ มีบังกาโล บ้านพักตากอากาศ โรงแรม ร้านอาหาร

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยวเทศบาลตำบลชะอำ

และธุรกิจบริการท่องเที่ยวต่าง ๆ มากมายบริเวณริมหาด เป็นที่ตั้งอนุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช และพิพิธภัณฑ์ผู้ริเริ่มและบริหารหาดชะอำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

3) หาดบ่อแถม นับจากคลองบางหินจรตบ้านบางไทรย่อย ชายหาดยาวประมาณ 4.5 กม. เป็นที่ตั้งของโรงแรมขนาดใหญ่คือ โรงแรมเดอะรีเจนท์ชะอำ และโรงแรมสวนแนวหาดชะอำ ซึ่งมีห้องพักรวมกันประมาณ 782 ห้อง

(2) แหล่งท่องเที่ยวเสริมอื่น ๆ

ในเขตพื้นที่นอกจากชายหาดซึ่งมีความสำคัญแล้วยังมีแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่น่าสนใจอีกดังนี้

1) เขาเจ้าลาย เป็นเทือกเขาหินปูนยาวประมาณ 4 กม. บริเวณตอนใต้ใกล้บ้านพักของบริษัทชลประทานซีเมนต์ จำกัด ได้ถูกทำการขุดระเบิดเพื่อนำเอาหินปูนมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต ปูนซีเมนต์ ส่วนบริเวณทางตอนเหนือใกล้ถนนวิภาวดีรังสิต จะมีถ้ำและที่ชมวิวยามเช้า เช่น ถ้ำเขานางขวาง ถ้ำเขาพระรามโก่งศรี

2) วัดชะอำคีรี อยู่หลังหมู่บ้านชะอำ เป็นวัดที่มีศาลาเก๋าสวยงาม มีเขาลูกเล็ก ๆ มีบันได 83 ขั้นขึ้นไปยังถ้ำขนาดเล็ก ภายในมีพระพุทธรูปหลายองค์ สามารถชมทิวทัศน์ทางตอนเหนือของชะอำได้ แต่อาจจะเป็นเพราะที่ตั้งอยู่ไกลจากศูนย์กลางชุมชน จึงยังไม่เป็นที่นิยมจากนักท่องเที่ยวมากนักแต่ชาวบ้านท้องถิ่นก็ใช้เป็นที่พักผ่อนนันทนาการทางศาสนาเป็นหลัก

3) ทิวกระพง อยู่ทางฝั่งทิศตะวันตกของพื้นที่ จากถนนเพชรเกษม จะมีถนนลาดยางเข้าพื้นที่เดินทางได้โดยสะดวกเข้าไปประมาณ 7 กม. เป็นหมู่บ้านสหกรณ์การเกษตร มีพืชผลทางการเกษตรขายเป็นจำนวนมาก ทั้งชนิดสด และแปรรูปแล้ว นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์หัตถกรรมบ้านศรีนารายณ์ และการทอผ้าสาธิต เป็นโครงการในพระราชดำริ และหัตถกรรมศิลปะชีนพิเศษ นักท่องเที่ยวนิยมเข้ามาซื้อผลิตภัณฑ์พอสมควร

4) พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เป็นพระราชวังประทับแรมฤดูร้อนของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว อยู่ริมทะเล สร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง ประกอบด้วยพระที่นั่งใหญ่ 3 องค์ หันด้านหน้าเรียงแถวขนานไปกับทะเล ปัจจุบันสภาพทรุดโทรมมาก จัดเป็นสถานที่ราชการเพราะอยู่ในเขตกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กองกำกับการค่ายพระรามหก โดยติดต่อขอเข้าชมกับเจ้าหน้าที่หน้าด่านได้ ปัจจุบันนักท่องเที่ยวยังไม่รู้จักมากนัก แต่

เป็นสถานที่ซึ่งสวยงามน่าจะมีการเปิดให้ชมอย่างเป็นทางการ และได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูให้อยู่ในสภาพที่ตัดลอดไป

(3) แหล่งที่พักและบริการสำหรับการท่องเที่ยว

การบริการเพื่อการท่องเที่ยวมีมากและกำลังอยู่ในระหว่างการขยายตัวอย่างรวดเร็ว จนบางครั้งก่อปัญหาความไม่เป็นระเบียบแก่บริเวณชายหาดได้ การบริการต่าง ๆ ประกอบด้วยโรงแรม บังกาโล 18 แห่ง มีห้องพักรวม 796 ห้อง ร้านอาหาร 12 ร้าน ร้านอาหารมีดนตรี 3 ร้าน บริการที่อาบน้ำจืด 15 แห่ง และทาบแร่แฝงลอย บริการ แก้อั้วผ้าใบ รถเช่า เรือเช่า ท่วงยาง ซิม่า กระจายอยู่ทั่วไปบริเวณริมถนนร่วมจิตต์และชายหาดชะอำ ซึ่งมีจำนวนประมาณ 70 ราย การบริการเหล่านี้มีเพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยวแม้ว่าในช่วงโดยเฉพาะวันหยุดระยะยาวอาจขาดแคลนบ้าง แต่ในช่วงวันธรรมดา การบริการ เหล่านี้จะอยู่ในภาวะเงียบเหงา (ชื่อสถานที่ที่พิกัดในภาคผนวกที่ ค)

4.2 สภาพเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจของเทศบาลตำบลชะอำ ซึ่งสามารถใช้ เป็นเกณฑ์ชี้บทบาทและระดับของชุมชนได้ประการหนึ่ง จากการศึกษาด้านเศรษฐกิจของพื้นที่ มีดังนี้

(1) แรงงาน จากข้อมูลการสำรวจของกองวิจัย สำนักงานเมือง แสดงให้เห็นถึงสภาพแรงงานในเขตเทศบาลตำบลชะอำ ได้แก่

(1.1) ประชากรวัยแรงงาน จำนวนประชากรทั้งหมดของเทศบาลมีทั้งสิ้น 19,709 คน เป็นผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ 14 ปีขึ้นไป) ประมาณ 16,152 คน คิดเป็นร้อยละ 81.95 ของประชากรรวมทั้งหมด ประชากรวัยแรงงานส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุ 14 - 29 ปี ประชากรวัยแรงงานนั้นแบ่งออกเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานหรือผู้ทำงานเชิงเศรษฐกิจ มีประมาณ 9,941 คน หรือร้อยละ 61.55 ของผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน ส่วนผู้ไม่ทำงานเชิงเศรษฐกิจ (แม่บ้าน นักเรียน ผู้ไม่สามารถทำงานได้ ผู้กำลังหางานทำ) มีประมาณ 6,211 คน หรือร้อยละ 38.45 ของผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน

ประชากรเทศบาลตำบล
ชะอำ
19709 คน
(100.0%)

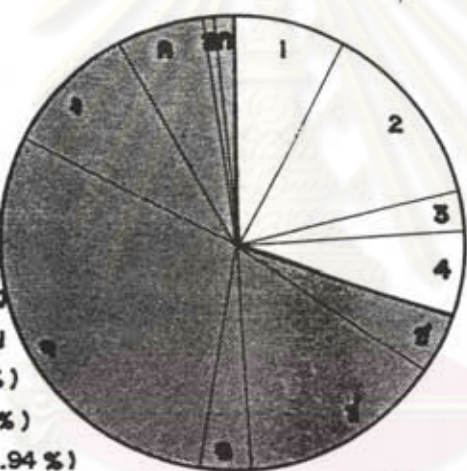
ประชากรวัยแรงงาน
16152
(81.95%)

ผู้ทำงานเชิงเศรษฐกิจ
9941 คน 61.55 %
ของประชากรวัยแรงงาน

แรงงาน
เชิงเศรษฐกิจ

ผู้ไม่ทำงานเชิงเศรษฐกิจ
6211 คน 38.45 %
ของประชากรวัยแรงงาน

9941 คน
ผู้ประกอบการวิชาชีพ
221 คน (2.22%)
งานบริการ 41คน(0.41%)
นักเรียน 835 คน(8.40%)
การค้า 1440 คน(14.49%)
เกษตรประมง 4,222 คน
(42.47%)
ขนส่ง 390 คน (3.29%)
การผลิต 2,181 คน (21.94%)
บริการ 611 คน (6.15%)

6211 คน
แม่บ้าน 1,419 คน (7.20%)
นักเรียน 2,877 คน (46.64%)
ผู้ไม่สามารถทำงานได้ 512 คน (8.24%)
ผู้กำลังหางานทำ 1,403 คน (22.59%)

เลขที่ ๗ค.๒๕๒๙
ประชากรวัยแรงงานเทศบาลตำบลชะอำ

สัญลักษณ์

1 ผู้ประกอบการวิชาชีพ	บริการ
2 งานบริการ	แม่บ้าน
3 นักเรียน	นักเรียน
4 ผู้ไม่สามารทำงานได้	ผู้ไม่สามารทำงานได้
5 การค้า	ผู้กำลังหางานทำ
6 เกษตรประมง	
7 ขนส่ง	
8 การผลิต	

ที่มา

แผนภูมิที่ 4.1

(1.2) อาชีพ ในการวิเคราะห์กำลังแรงงานที่มีความสัมพันธ์ในแง่เศรษฐกิจ จากจำนวน ประชากรวัยแรงงานเชิงเศรษฐกิจ พบว่าลักษณะการจ้างงานโดยส่วนรวมแล้ว หมวด อาชีพที่มีผู้ ทำงานมากที่สุดได้แก่ เกษตร-ประมง ร้อยละ 37.22 รองลงมาได้แก่ อาชีพแรงงาน-การผลิต ร้อยละ 19.22 อาชีพผู้ปฏิบัติการค้าร้อยละ 12.69 และผู้ที่ยังไม่มีงานทำ-กำลังหางานร้อยละ 12.37

(1.3) ระดับรายได้ ระดับรายได้พิจารณาเฉพาะผู้ทำงานในเชิงเศรษฐกิจ เท่านั้น ซึ่งจะแยกได้ออกเป็นผู้ที่มีรายได้และผู้ทำงาน โดยไม่ได้รับค่าจ้างตอบแทน ซึ่งมักจะอยู่ใน อาชีพการค้า เกษตร-ประมงและงานในกระบวนการผลิต ผู้ที่มีงานทำทั้งหมดนี้ร้อยละ 27.27 เป็นผู้ทำงาน โดยไม่ได้รับค่าจ้างตอบแทน นอกนั้นเป็นผู้ทำงานที่ได้รับค่าจ้างตอบแทน ผู้ที่มีงาน ทำส่วนมากร้อยละ 59.22 มีรายได้อยู่ในช่วง 900 - 3,299 บาท/เดือน นอกนั้นกระจายอยู่ ในช่วงชั้นรายได้อื่น ๆ ผู้มีรายได้ค่อนข้างสูงมักจะเป็นผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับกระบวนการผลิต สำหรับรายได้เฉลี่ยของชุมชนนี้ประมาณ 2,146 บาท/เดือน หรือประมาณ 27,752 บาทต่อปี

(1.4) ระดับการศึกษา ผู้อยู่ในกำลังแรงงานเชิงเศรษฐกิจประมาณร้อยละ 77.27 มีการศึกษา อยู่ในระดับประถมศึกษา รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 12.14 อาชีวศึกษา ร้อยละ 5.19 ปริญญาตรี ร้อยละ 1.68 และฝึกหัดครู ร้อยละ 1.15 ของกำลังแรงงานทั้งหมด ส่วนผู้ที่ ไม่มีการศึกษา มีประมาณร้อยละ 2.56 ของกำลังแรงงาน แรงงานที่มีการ ศึกษาจะประกอบอาชีพเสมีนและงานที่ใช้วิชาชีพเป็นส่วนมาก ส่วนผู้ที่ไม่มีการศึกษาและผู้ที่มีการ ศึกษาในระดับประถมศึกษานั้นส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตร-ประมง

(2) กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมที่นำทางเศรษฐกิจ ได้แก่ กิจกรรมการค้าและบริการ เนื่องจากชะอำ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมเหล่านี้เป็นหลัก เพื่อบริการคนในท้องถิ่นเองและนักท่องเที่ยว

(2.1) กิจกรรมการค้าและบริการ

กิจกรรมธุรกิจการค้าและบริการมักจะตั้งอยู่บริเวณชุมชนและชายหาดชะอำ ซึ่งมีไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวในรูปแบบของร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมบริการการท่องเที่ยว เช่น รถเช่า เรือเช่า ซิม่า รวมไปถึงทาบแร่แผงลอยที่ชายอยู่ริมหาด ซึ่งจะมีมากในช่วงวันหยุดต่อเนื่องและวันหยุดสุดสัปดาห์ ส่วนการค้าสำหรับประชาชนในท้องถิ่นนิยม

มาจับจ่ายบริเวณตลาดชะอำและย่านร้านค้าบริเวณตลาด ซึ่งเป็นร้านค้าประเภทของชำ และเบ็ดเตล็ด ส่วนร้านค้าอยู่ในชุมชนมีค้าขายบ้างเพียงเล็กน้อย

(2.2) จำนวนและประเภทของสถานธุรกิจ

จากการสำรวจในเขตชุมชนชะอำ มีสถานประกอบกิจการค้าและบริการทั้งหมด 175 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นร้านอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาเป็นร้านขายของชำและเบ็ดเตล็ดและร้านเสริมสวย ส่วนรูปแบบการค้าส่วนใหญ่เป็นการค้าปลีกและการค้าบริการ สำหรับการค้านอื่น ๆ มีไม่มากนัก ระยะเวลาดำเนินการโดยมากอยู่ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากการท่องเที่ยวเริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้น ธุรกิจการค้าจึงเริ่มเปิดดำเนินการมากขึ้น

(3) การอุตสาหกรรม

1) สภาพทั่วไปของกิจกรรมอุตสาหกรรม

ในเขตเทศบาลตำบลชะอำ มีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมด 22 แห่ง จำนวนแรงงานมีทั้งสิ้น 2,526 คน ระยะเวลาดำเนินการอยู่ในช่วง 4-5 ปีมากที่สุดส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก แต่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญและขนาดใหญ่ 3 โรงงาน คือ

ก. บริษัทชลประทานซีเมนต์ จำกัด ตั้งอยู่บริเวณถนนเพชรเกษม มีพนักงานในโรงงานทั้งหมด 364 คน เป็นชาย 344 คน เป็นหญิง 20 คน มีพื้นที่ประมาณ 34 ไร่ 1 งาน เปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2514 จนถึง ปัจจุบันเป็นเวลา 15 ปี ผลิตปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์ โดยใช้วัตถุดิบส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในแหล่งผลิตเป็นกิจการที่มั่นคง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 4.4 ลักษณะอุตสาหกรรมและระยะเวลาดำเนินการในเขตเทศบาลตำบลชะอำ

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวน	แรงงาน	ระยะเวลาดำเนินการ (ปี)		
			0 - 5	5 - 10	10
ลับประรดกระป๋อง	2	2,085	-	1	1
ขนมปัง	2	3	2	-	-
โรงสีข้าว	6	14	2	3	1
ผลิตวัสดุก่อสร้างทุกชนิด	5	24	4	1	-
ซ่อมรถยนต์	4	16	4	-	-
โรงกลึง อีกรอก เคาะแผ่นสี	2	20	-	1	1
โรงงานปูนซีเมนต์	1	364	-	-	1
รวม	22	2,526	12	6	4

ที่มา : เทศบาลตำบลชะอำ พ.ศ. 2529

ข. โรงงานชะอำไพน์แอปเปิล แคนเนอรี ตั้งอยู่บริเวณถนนเพชรเกษม เป็นโรงงานผลิตลับประรดกระป๋องที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 200 ไร่ มีพนักงานในโรงงานประมาณ 885 คน เป็นหญิง 634 คน เป็นชาย 251 คน ประมาณ 70 % ของพนักงานเป็นคนในท้องถิ่น โรงงานแห่งนี้ได้ สร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 และเริ่มผลิตจริง ๆ เมื่อปี 2524 มีเงินลงทุน 1,200 ล้านบาท มีกำลังผลิต 1,800 ตัน/วัน (8 ชม./วัน) แต่ ถ้าเป็นช่วงที่ผลิตมากจะผลิตตลอด 24 ชม. เป้าหมายการผลิตในอนาคตมีประมาณ 2,000 ตัน/วัน โดยมีลับประรดจากไร่ของบริษัทเองที่ป้อนโรงงานประมาณ 30 % ส่วนที่เหลืออีก 70 % ซื้อจาก ชาวไร่แถบใกล้เคียง ตลาดที่ส่ง ไปขายส่วนใหญ่เป็นตลาดต่างประเทศ ช่วงฤดูผลิตมาก (Peak Season) จะอยู่ในช่วงที่อากาศร้อนจัดคือระหว่างเดือนมีนาคม-มิถุนายน และช่วงที่อากาศหนาวจัดคือระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม

ค. บริษัทผลไม้กระป๋องไทย จำกัด ตั้งอยู่บริเวณริมถนนเพชรเกษม เปิดดำเนินการมาประมาณ 14 ปี มีคนงานทั้งหมด 1,200 คน เป็นชาย 240 คน เป็นหญิง 960 คน มีพื้นที่บริเวณในโรงงานทั้งหมดประมาณ 130 ไร่

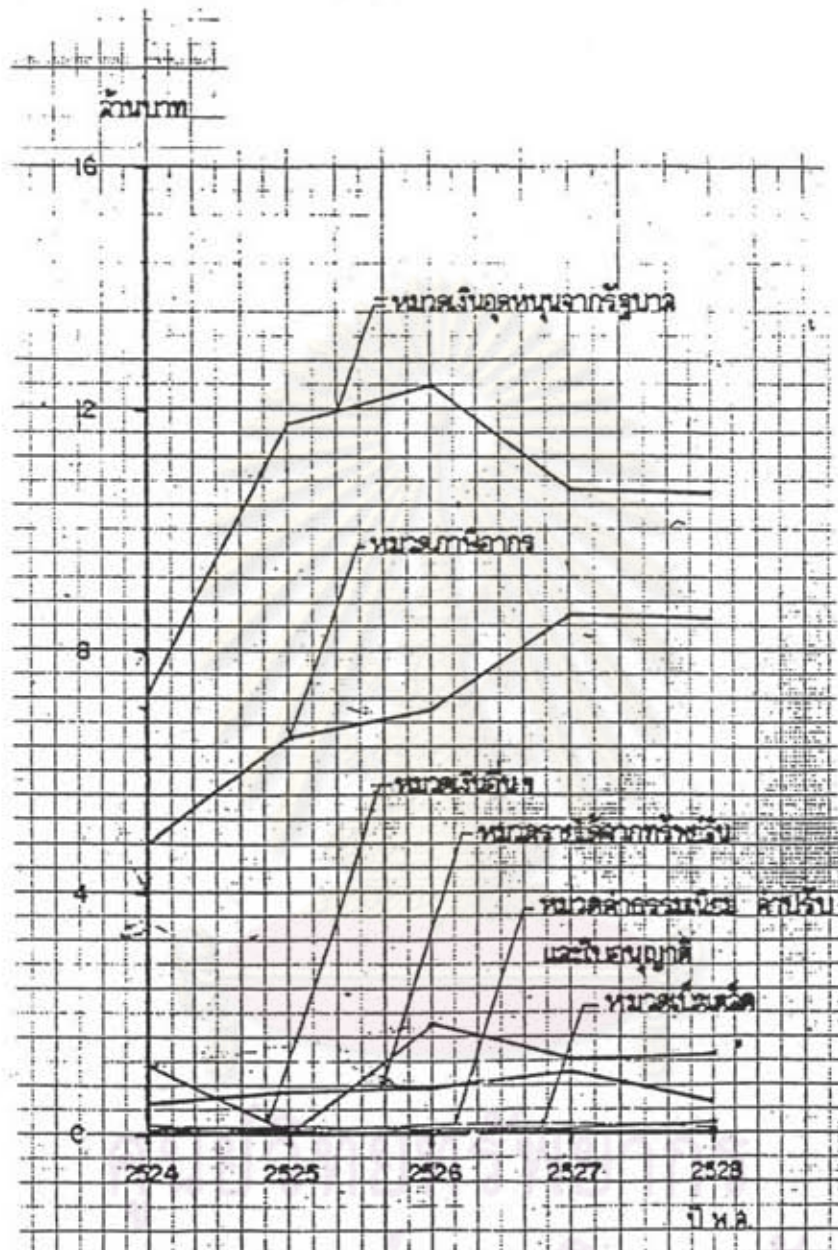
โรงงานอุตสาหกรรม นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กประเภทอื่น ๆ เช่น โรงสีข้าว โรงงานผลิตวัสดุก่อสร้างและอุตสาหกรรมบริการประเภทอู่ซ่อมรถยนต์ กลึง เคาะ ฟันสี เชื่อมรถยนต์ ซึ่งแต่ละประเภทมีจำนวนไม่มากนัก

จากจำนวนแรงงานภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด 2,526 คน จะเป็นแรงงานที่อยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ 3 แห่ง รวมกันถึง 2,449 คน หรือร้อยละ 96.95 ของแรงงานภาคอุตสาหกรรมทั้งหมด ส่วนแรงงานในกิจการอุตสาหกรรมขนาดเล็กจำนวน 19 แห่งนั้น มีคนงานเพียง 77 คนเท่านั้น ซึ่งเฉลี่ยประมาณ 4 คนต่อโรงงาน

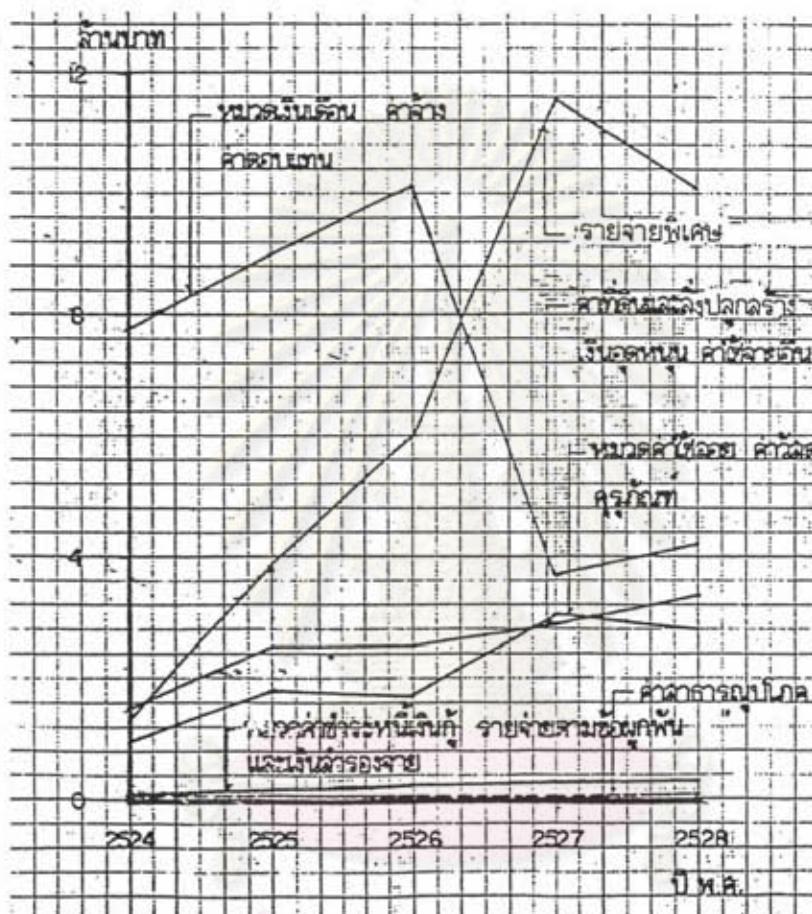
สำหรับแนวโน้มการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมในอนาคตนั้น จะเป็นไปได้ในรูปของการเพิ่มกำลังการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอยู่เดิมมากกว่า การขอจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น เช่น ขณะนี้ทางบริษัทชะอำไพน์แอปเปิ้ล แคนเนอรี จำกัด ได้ทำโครงการขอขยายการผลิตเพิ่มขึ้น โดยจะทำการผลิตแผ่นโลหะ เครื่องตีบุก และกล่องกระดาษขึ้นในปี พ.ศ. 2530 (ได้ทำเรื่องยื่นเสนอต่ออุตสาหกรรมจังหวัดแล้ว)

(4) การคลังท้องถิ่น

เทศบาลตำบลชะอำ ดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นตามกำลังเงินงบประมาณของเทศบาล นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล โดยการจัดสรรเงินอุดหนุนมาช่วยพัฒนาท้องถิ่น อำนาจหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลชะอำ อาจจะพิจารณาได้จากสภาพการคลัง เนื่องจากเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการบริหารงานท้องถิ่น หากท้องถิ่นได้มีรายได้สูงสามารถเลี้ยงตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาช่วยเหลือจากส่วนกลาง ก็ย่อมมีโอกาสที่จะบริหารงานของตนเองได้โดยปราศจากการควบคุมอย่างใกล้ชิดจากส่วนกลาง การคลังของเทศบาลตำบลชะอำแบ่งออกเป็นรายรับและรายจ่าย ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.2 แสดงรายรับประเภทต่างๆ เทศบาลตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2524-2528

แผนภูมิที่ 4.3 แสดงรายจ่ายประเภทต่างๆ เทศบาลตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2524-2528

1) รายรับ จำแนกไว้เป็น 3 ลักษณะ คือ

- รายได้จริง ประกอบด้วยรายได้หมวดภาษีอากร หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาตหมวดรายได้เบ็ดเตล็ด รายได้จากทรัพย์สิน และรายได้จากสาธารณูปโภค

- เงินอุดหนุนจากรัฐบาล จำแนกเป็น 2 ลักษณะ คือ เงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

- เงินได้อื่น ๆ เป็นรายได้ลักษณะที่มีได้รับเป็นประจำ ได้แก่ เงินที่ได้รับจ่ายจากเงินสะสมรัฐบาล เงินกู้ และเงินพิเศษอื่น ๆ เป็นต้น ฯลฯ

ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมาารายรับของเทศบาล มีอัตราการเพิ่มโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 12.33 ต่อปี รายรับส่วนใหญ่ได้มาจากหมวดเงินอุดหนุนจากรัฐบาล รองลงมาคือหมวดภาษีอากร ในปี 2528 เทศบาลตำบลชะอำมีรายรับจำนวน 21.68 ล้านบาท

2) รายจ่าย จำแนกไว้เป็น 3 ลักษณะ คือ

- รายจ่ายงบกลาง เป็นรายจ่ายที่กำหนดไว้ใช้จ่ายในกิจการของเทศบาล

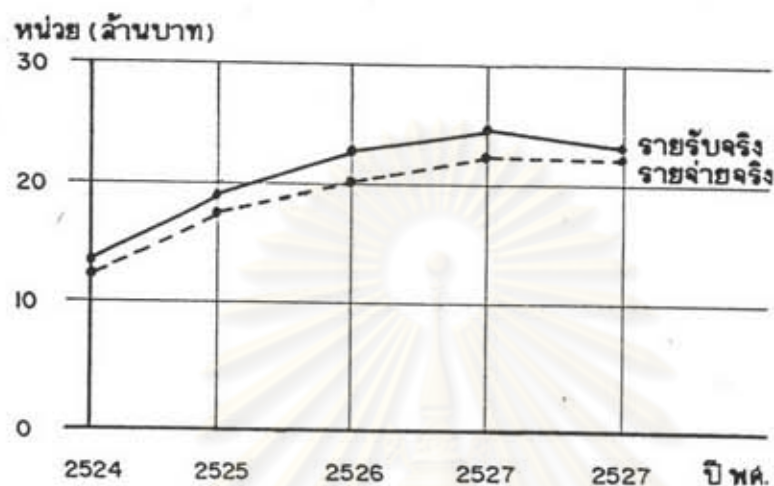
- รายจ่ายของหน่วยงาน เป็นรายจ่ายที่ระบุไว้ว่าเป็นของหน่วยงานต่าง ๆ ของเทศบาล โดยเฉพาะได้แก่รายจ่ายในหมวดเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าสาธารณูปโภค และสิ่งก่อสร้าง ฯลฯ

- รายจ่ายพิเศษ เป็นรายจ่ายที่จ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะและเงินได้อื่น ๆ ที่ได้รับเป็นประจำ

รายจ่ายของเทศบาลตำบลชะอำในระยะช่วย 5 ปีที่ผ่านมา มีอัตราเพิ่มโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 13.73 ต่อปี รายจ่ายส่วนใหญ่ใช้ไปสำหรับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ฯลฯ

สถานะการคลังมีรายได้จริงคิดเป็นร้อยละ 44.36 ของรายจ่ายรวมเท่านั้น จากสภาพโครงสร้างดังกล่าว จะเห็นได้ว่าเทศบาลยังต้องพึ่งพาส่วนกลางอยู่มาก งบอุดหนุนจึงนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนามาก เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นเงินที่ได้รับจากกรมการ

ปกครองกระทรวงมหาดไทย และรายรับจริงของเทศบาลส่วนใหญ่ได้มาจากหมวดภาษีอากรแสดงว่ามีลักษณะฐานรายได้แคบ

แผนภูมิที่ 4.3 รายรับจริง รายจ่ายจริงของเทศบาลตำบลชะอำ

4.3 สภาพทางสังคม

4.3.1 สถาบันและการบริการทางสังคม

(1) สถาบันราชการ

ในเขตบริเวณที่ศึกษาเทศบาลตำบลชะอำเป็นตั้งของส่วนราชการระดับอำเภอมีหน่วยงานราชการทั้งหมด 35 แห่งตั้งอยู่กระจายทั่วไป มีข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้าง 860 คน เป็นผู้ที่พักอยู่บ้านพักของทางราชการ 145 คน บ้านเช่า 187 คน จำนวนที่เหลือเป็นผู้ที่มีบ้านพักของตนเอง หรือพักอาศัยอยู่กับญาติ (แผนที่ 4.11)

เนื้อที่ของสถานที่ราชการทั้งหมด 846 ไร่ อัตราส่วนจำนวนข้าราชการต่อพื้นที่ของส่วนที่ราชการเป็น 1 คนต่อพื้นที่ 1 ไร่

(2) สถาบันศาสนา

ประชากรในเขตเทศบาลตำบลชะอำส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดในพุทธศาสนา 4 แห่ง และสำนักสงฆ์ 2 แห่ง รวมพื้นที่ที่ใช้ในศาสนกิจประมาณ 237 ไร่ ได้แก่วัดหนองตาพุด ซึ่งอยู่บริเวณชุมชนหมู่บ้านหนองตาพุด วัดเนรัญชรารามอยู่ริมหาดร่วมจิตต์ติดกับสะพานหิน วัดชะอำคีรี อยู่ในชุมชนเก่าชะอำ และวัดบาง ไทรย้อย บริเวณหมู่บ้านชาวประมงบาง ไทรย้อย (แผนที่ 4.12)

(3) การบริการทางการศึกษา

ในเขตเทศบาลมีการให้บริการทางด้านการศึกษาสายสามัญมีสถานทางการศึกษาทั้งสิ้น 12 แห่ง เป็นสถานทางการศึกษาของรัฐบาล 10 แห่ง เอกชน 2 แห่ง สอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ มีนักเรียนทั้งหมด 4,445 คน จำนวนครู 261 คน เมื่อพิจารณาการศึกษาแต่ละระดับถึงสัดส่วนครูต่อนักเรียน และห้องเรียนต่อจำนวนนักเรียน พบว่า

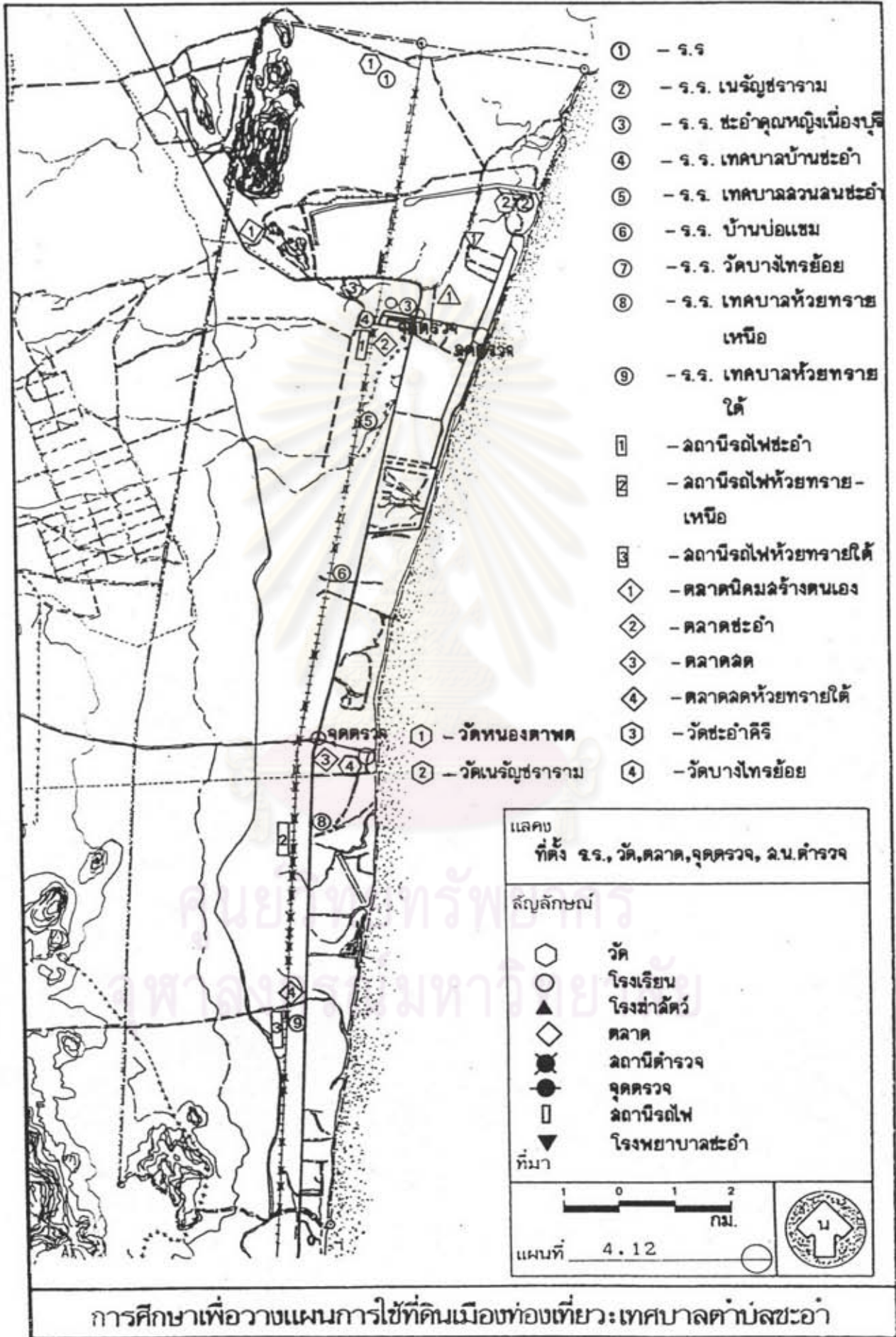
ระดับก่อนประถมศึกษา มีนักเรียนเป็นร้อยละ 9.74 ของนักเรียนทั้งหมด และมีสัดส่วนครูต่อนักเรียนและห้องเรียนต่อนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐานที่กระทรวงศึกษากำหนดไว้ ซึ่งการศึกษาในระดับนี้มีโรงเรียนที่เปิดสอน 5 แห่ง เป็นโรงเรียนของเอกชน 2 แห่ง โรงเรียนรัฐบาล 3 แห่ง อังกิตเทศบาลตำบลชะอำ

ระดับประถมศึกษา มีนักเรียนร้อยละ 19.37 ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีนักเรียนร้อยละ 8.78 ทั้งสองระดับนี้มีโรงเรียนที่เปิดสอนเพียงแห่งเดียว มีสัดส่วนครูต่อนักเรียนและห้องเรียนต่อนักเรียนใกล้เคียงกับมาตรฐาน

อัตราการขยายตัวของนักเรียนในปีการศึกษา 2525 มีจำนวนนักเรียนในสถานศึกษาต่าง ๆ รวม 4,113 คน และในปีการศึกษา 2529 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 4,445 คน อัตราเพิ่มของจำนวนนักเรียนประมาณ ร้อยละ 1.55 ต่อปี

(4) การรักษาความปลอดภัย และบรรเทาสาธารณภัย

การรักษาความสงบเรียบร้อยอยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีจากสถิติที่เกิดขึ้นภายในเขตอำเภอชะอำ ในปี พ.ศ. 2529 มีคดีอุกฉกรรจ์ประมาณร้อยละ 60.2 ของคดีทุกประเภท คดีอื่นๆ ที่ร้องลงมาคือคดีการพนัน คดีต่าง ๆ

ตาราง 4.6 จำนวนครู นักเรียน ห้องเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน ครู	จำนวน ห้องเรียน	ครู นักเรียน	ห้องเรียน :นักเรียน	มาตรฐานการศึกษา ปี 2527	
					ครู:นักเรียน	ห้องเรียน:นักเรียน
ก่อนประถมศึกษา	18	16	1 : 24	1 : 27	1 : 15	1 : 20
ประถมศึกษา	168	105	1 : 16	1 : 26	1 : 25	1 : 40
มัธยมตอนต้น	45	23	1 : 19	1 : 37	1 : 17	1 : 45
มัธยมตอนปลาย	30	11	1 : 13	1 : 35	1 : 15	1 : 36
รวม	261	115				

ตาราง 4.7 แนวโน้มการขยายตัวของจำนวนนักเรียน ปี 2525 และ 2529

ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2525 จำนวนนักเรียน	ปีการศึกษา 2529 จำนวนนักเรียน	อัตราเพิ่ม (ร้อยละต่อปี)
ก่อนประถมศึกษา	84	433	32.80
ประถมต้น	3,092	2,761	-2.26
มัธยมตอนต้น	737	861	3.11
มัธยมตอนปลาย	200	390	13.36
รวม	4,113	4,445	1.55

วันหนึ่งในวิถีชีวิตของชาวบ้านชะอำ อังคาร 20 มกราคม 31
ตลาดนัด ตลาดสดเทศบาล 1

ในท้องถิ่น ซึ่งมีปริมาณคัตที่ค่อนข้างสูง ในพื้นที่ไม่มีคัตเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวโดยตรง อย่างไรก็ตาม คัตเหล่านี้อาจขยาย และมีผลกระทบ ต่อนักเที่ยวในอนาคตได้ ในการรักษาความปลอดภัยได้ จัดกำลังสายตรวจทั้งรถยนต์และพลเดินเท้า พร้อมอุปกรณ์สื่อสาร ตลอดจนถึงตั้งปั๊มยามและจุดตรวจตลอด 24 ชั่วโมง บริเวณแนวชายหาดเพื่อให้ความปลอดภัยและบริการต่อนักท่องเที่ยว

ส่วนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตชุมชนนี้ขึ้นอยู่กับฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลชะอำ มีรถดับเพลิง 4 คัน และมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำ 23 คน ตั้งอยู่ในบริเวณสำนักงานเทศบาลตำบลชะอำ

(5) สวนสาธารณะ สนามกีฬาและสถานพักผ่อนหย่อนใจ

สถานที่พักผ่อนหย่อนใจประเภทสวนสาธารณะยังอยู่ในระหว่างดำเนินการ คือ สวนสาธารณะบึงกระจาดพลีอยู่บริเวณตรงข้ามกับโรงพยาบาลชะอำ มีเนื้อที่ประมาณ 325 ไร่ ส่วนสนามกีฬาอยู่ในค่ายพระรามหก ราชมังคดารักษสถานมณฑลทหารวันอยู่ในความรับผิดชอบของการฝึกพิเศษ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน มีวัตถุประสงค์ในการจัดสร้างสนามกีฬาแก่เยาวชนของจังหวัดเพชรบุรีและบริเวณใกล้เคียง ปัจจุบันมีสนามฟุตบอล พร้อมลู่วิ่ง สนามเทนนิส 6 สนาม สระว่ายน้ำและมีโครงการสร้างอัฐจรรย์ โรงยิมเนเซียมและสโมสรเรือใบ ซึ่งกีฬาบางประเภทมีแนวโน้มที่จะเปิดให้นักท่องเที่ยวได้ใช้ด้วย แต่หากจะพิจารณาตามจริงแล้วบริเวณชายหาดริมทะเลตลอดแนวของเทศบาลตำบลชะอำก็เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจที่ดีที่สุดอยู่แล้ว

4.4 ลักษณะประชากร

4.4.1 ลักษณะประชากร

การศึกษาลักษณะประชากรของชุมชนเทศบาลตำบลชะอำ มีรายละเอียดดังนี้

(1) จำนวนและการกระจายตัวของประชากร ในพื้นที่เทศบาลตำบลมีประชากรทั้งสิ้น ปี 2530 จำนวนทั้งสิ้น 19,709 คน จำแนกเป็นชาย 9,746 คน และหญิง 9,963 คน ปัจจุบันพื้นที่เทศบาลมีทั้งสิ้น 110 ตร.กม. คิดเป็นความหนาแน่นเฉลี่ย 179 คนต่อตร.กม. ส่วนใหญ่ประชากรกระจายอยู่ตามชุมชนหมู่บ้านต่าง ๆ ได้แก่ บริเวณชุมชนหนองตาพุด หมู่บ้านชะอำเก่าหลังทางรถไฟ บ้านห้วยทรายเหนือและบ้านบางไทร้อย เป็นต้น ส่วนบริเวณ

ชุมชนริมทางชะอำเป็นประชากรหรือนักท่องเที่ยวที่มาพักชั่วคราวเสียส่วนมาก ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม การกระจายตัวของประชากรยังไม่หนาแน่นมาก เมื่อเทียบกับพื้นที่เทศบาล

(2) การเปลี่ยนแปลงประชากร

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงประชากร ได้แก่ อัตราการเพิ่มโดยธรรมชาติ และอัตราการอพยพ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการเพิ่มของประชากรในชุมชนดังต่อไปนี้

(2.1) อัตราเพิ่มโดยธรรมชาติ การเพิ่มโดยธรรมชาติของประชากรจะเกี่ยวข้องกับการเกิดและการตาย สำหรับการเปลี่ยนแปลงของประชากรในเขตเทศบาลตำบลชะอำ จากสถิติจำนวนคนเกิด ตายและย้ายถิ่น ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา พบว่าอัตราการเกิดของประชากรในชุมชนมีแนวโน้มลดลง โดยตลอด เมื่อคิดอัตราเฉลี่ยประมาณปีละ 15 ทั้งนี้เนื่องจากภายในชุมชนมีโรงพยาบาล 1 แห่ง ซึ่งเพิ่งสร้างแล้วเสร็จเมื่อเดือนเมษายน 2529 ที่ผ่านมาก่อนหน้านั้นประชากรจะใช้บริการทางสาธารณสุขของสถานอนามัย คลินิกของชุมชน หรือไม่ก็เดินทางไปใช้บริการของโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลในบริเวณใกล้เคียง เช่นที่อำเภอท่ายาง และอำเภอหัวหิน ซึ่งอาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่ ทำให้อัตราการเกิดไม่มากนัก ประกอบกับนโยบายการวางแผนครอบครัวที่สามารถคุมอัตราการเกิดของประชากรได้ สำหรับอัตราการตายค่อนข้างคงที่โดยเฉลี่ยปีละ 5 และอัตราการเพิ่มโดยธรรมชาติโดยเฉลี่ยของชุมชนประมาณปีละ 11 (อัตราการเกิด - อัตราการตาย)

(2.2) อัตราการอพยพ อัตราการย้ายถิ่นมีลักษณะไม่ค่อยสม่ำเสมอ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา โดยเฉลี่ยอัตราการอพยพเข้าประมาณปีละ 47 สูงกว่าอัตราการอพยพออก ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วอัตราการอพยพออกปีละ 32 ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสาเหตุ 2 ประการ คือ

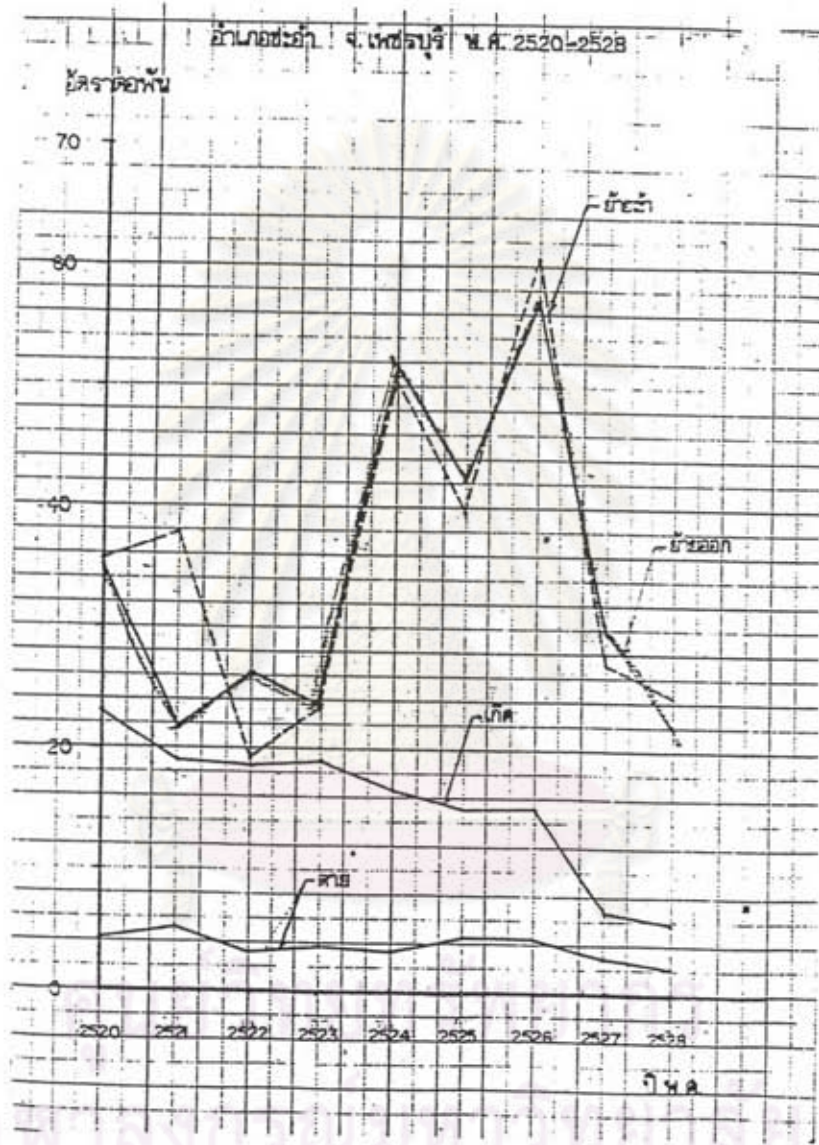
1) อพยพเข้าเนื่องมาจากการเกิด เพราะการให้บริการด้านสาธารณสุขยังไม่เพียงพอ แม้ว่าจะมีโรงพยาบาลขึ้นใหม่ แต่ความพร้อมในการให้บริการยังมีไม่มากนักประชากรยังต้องไปใช้บริการจากโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลอื่นๆ จากบริเวณใกล้เคียง ดังนั้นจึงเกิดการแอ่งย้ายทะเบียนเข้ามา

2) เมืองชะอำที่ผ่านมายังไม่เจริญเท่าที่ควร พื้นที่ส่วนใหญ่ยังเป็นที่ยาว ความเจริญต่าง ๆ จะไปขึ้นอยู่กับหัวหิน ไม่มีสิ่งจูงใจให้เกิดการอพยพเข้าของประชากรจากภายนอก สำหรับประชากรภายในชุมชนก็อพยพออกไปหางานทำในเมืองอื่น ๆ ที่เจริญกว่า แต่

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปลี่ยนแปลงประชากรเทศบาลตำบลชะอำ ระหว่าง พ.ศ. 2519 - 2528

ปี	จำนวนประชากร	การเพิ่มโดยธรรมชาติ						การเพิ่มโดยการอพยพ					
		เกิด	อัตราต่อพัน	ตาย	อัตราต่อพัน	อัตราเพิ่มโดยธรรมชาติ	ย้ายเข้า	อัตราต่อพัน	ย้ายออก	อัตราต่อพัน	อัตราการอพยพ		
2519	15,410	411	26.67	81	5.26	21.41	758	49.19	545	35.37	1.38		
2520	15,805	400	25.31	71	4.49	20.82	569	36.00	674	42.64	-0.66		
2521	16,240	315	19.40	76	4.68	14.72	659	40.58	437	26.64	1.37		
2522	16,849	318	18.87	96	5.70	13.17	849	50.39	473	28.07	2.23		
2523	17,389	255	14.66	90	5.17	9.49	828	47.62	475	27.32	2.03		
2524	17,779	265	14.90	81	4.55	10.35	732	41.17	536	30.15	1.10		
2525	18,204	228	12.52	69	3.79	8.73	766	42.08	505	27.74	1.43		
2526	18,502	192	10.38	72	3.89	6.49	1,065	57.56	889	48.05	0.95		
2527	19,059	172	9.23	62	3.25	5.98	1,007	52.83	584	30.64	2.22		
2528	19,660	119	6.05	68	3.96	2.59	1,018	51.78	470	23.91	2.79		

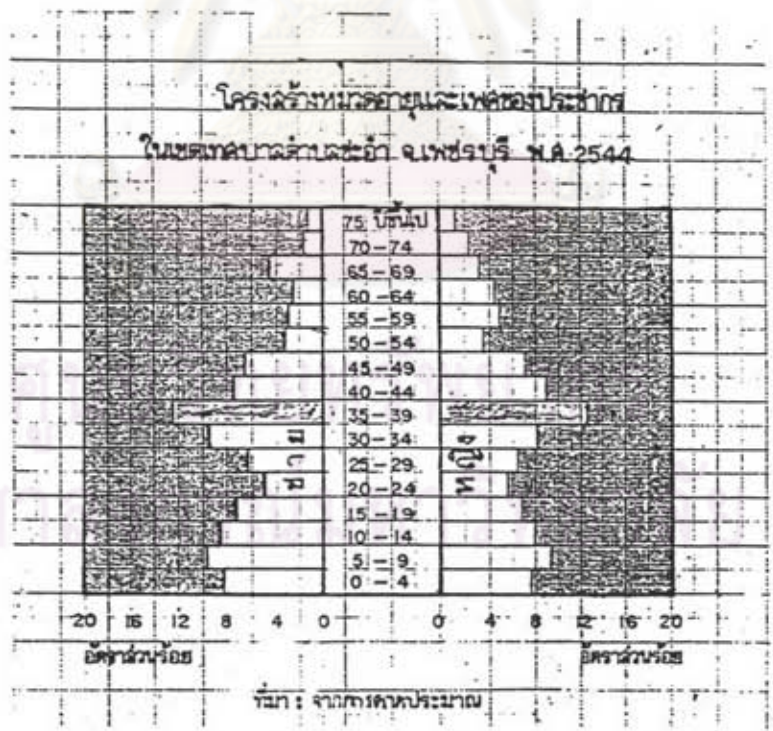
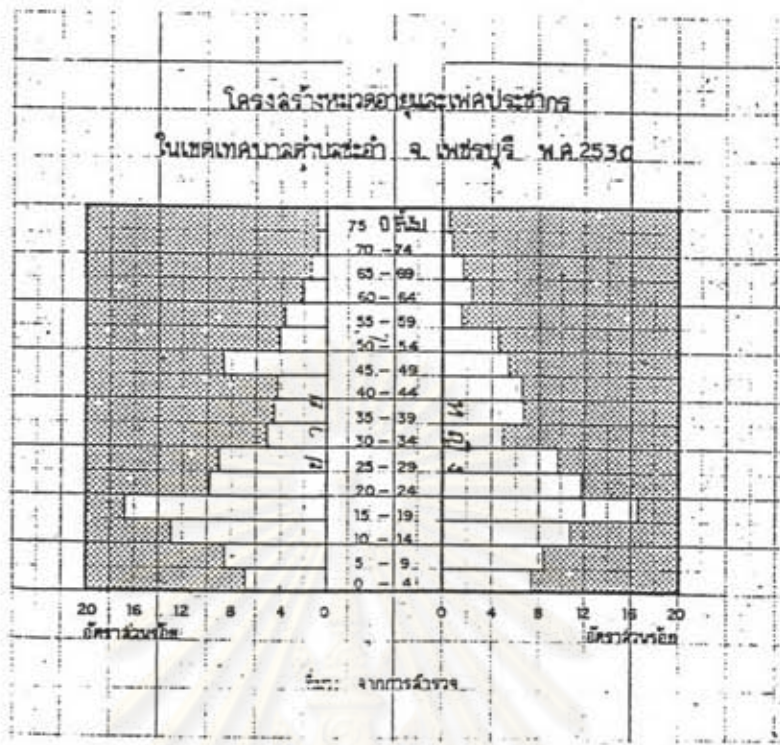
ที่มา : กองทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง

แผนภูมิที่ 4.4 แสดงการเปลี่ยนแปลงประชากร

ตาราง 4.10 แสดงจำนวนประชาชนที่จำแนกตามหมวดอายุ และเพศในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พ.ศ. 2534, 2539, 2544 และ พ.ศ. 2549 ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

หมวดอายุ	พ.ศ. 2534		พ.ศ. 2539		พ.ศ. 2544		พ.ศ. 2549					
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง				
0-4	1,019	971	1,990	1,260	1,205	2,473	1,539	1,462	3,001	1,416	1,343	2,761
5-9	714	791	1,505	1,077	1,034	2,111	1,341	1,276	2,617	1,660	1,507	3,255
10-14	890	900	1,790	763	845	1,608	1,143	1,091	2,234	1,456	1,368	2,844
15-19	1,350	1,156	2,506	949	962	1,911	808	897	1,705	1,240	1,186	2,426
20-24	1,745	1,785	3,530	1,436	1,232	2,668	1,003	1,020	2,023	875	974	1,849
25-29	1,023	1,272	2,295	1,852	1,901	3,753	1,516	1,304	2,820	1,086	1,106	2,192
30-34	931	1,037	1,968	1,085	1,352	2,437	1,954	2,009	3,969	1,639	1,413	3,052
35-39	535	525	1,060	985	1,110	2,085	1,143	1,427	2,570	2,109	2,173	4,282
40-44	487	701	1,188	584	556	1,120	1,033	1,156	2,189	1,230	1,531	2,769
45-49	442	695	1,137	508	737	1,245	586	582	1,168	1,103	1,241	2,344
50-54	867	566	1,433	455	724	1,179	520	765	1,284	618	619	1,237
55-64	405	464	864	873	581	1,454	457	740	1,197	536	802	1,338
60-64	353	161	514	394	466	860	847	580	1,427	457	761	1,210
65-69	202	211	423	325	154	479	363	447	810	804	574	1,378
70-74	101	142	243	171	189	360	276	137	413	318	413	713
70 +	96	159	117	190	207	172	172	177	349	278	206	484
รวมทั้งรวม	11,160	11,440	22,600	12,822	13,128	25,950	14,70	15,069	29,770	16,833	17,327	34,160

แผนภูมิที่ 4.5 แสดงโครงสร้างหมวดอายุและเพศของประชากรในเขตเทศบาลตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ.2530 , 2544

ปัจจุบันเมืองชะอำได้มีการพัฒนามากขึ้นเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ มีบรรยากาศของการลงทุนในกิจการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ผลพลอยได้จากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ มีบรรยากาศของการลงทุนในกิจการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในช่วงใกล้ปัจจุบันอัตราการอพยพเข้าสูงชันกว่าที่เป็นมาในอดีต อัตราการอพยพของชุมชนโดยเฉลี่ย 1.5 x

สาเหตุของการอพยพ จากการสำรวจโดยสุ่มตัวอย่างจากครัวเรือนพักอาศัยทั่วไป พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม มีผู้ย้ายภูมิลำเนาเข้ามาในเขตเทศบาลตำบลชะอำจำนวน 2,747 คน ส่วนใหญ่เป็นประชากรที่มาจากภาคอื่น ๆ อพยพเข้ามาประกอบอาชีพ ส่วนประชากรที่มาจากบริเวณใกล้เคียง เช่น อำเภออื่น ๆ ในภาคเดียวกัน จะอพยพตามครอบครัวมาเป็นส่วนมาก ประชากรภายในชุมชนบ้างก็นิยมอพยพออกไปประกอบอาชีพ หรือออกไปศึกษาตามจังหวัดต่าง ๆ ภายในภาคเดียวกันมากกว่าภาคอื่น ๆ ที่อยู่ห่างไกล

(2.3) โครงสร้างประชากร

จากการสำรวจของกองวิจัย สำนักผังเมือง พ.ศ.2530 เทศบาลตำบลชะอำมีประชากรทั้งสิ้น 19,709 คน* เป็นชาย 9,746 คน และหญิง 9,963 คน คิดเป็นอัตราส่วนระหว่างเพศเป็นชาย 98 คน ต่อหญิง 100 คน

ประชากรหมวดอายุ 15-19 ปี มีจำนวนมากที่สุดร้อยละ 17 รองลงมาคือ หมวดอายุ 10-14 ปี และ 20-24 ปี ตามลำดับ ส่วนหมวดอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีเปอร์เซ็นต์ต่ำ

อัตราส่วนพึ่งพาของชุมชนเท่ากับ 43 (คำนวณจากจำนวนประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี และอายุ 65 ปีขึ้นไป ต่อประชากรวัยทำงาน อายุระหว่าง 15-64 ปี) หมายถึงประชากรวัยทำงาน 100 คน ต้องรับภาระเลี้ยงดูเด็กและคนชรา 43 คน

* นอกเหนือจากจำนวนประชากรจากการสำรวจจำนวน 19,709 คนแล้ว ภายในเขตเทศบาลยังมีค่ายพระรามหกและกองตำรวจตระเวนชายแดน ค่ายนเรศวร (กองฝึก) รวมอยู่ด้วย ซึ่งมีจำนวนทหาร และครอบครัว 493 คน และมีตำรวจ และครอบครัวรวม 43 คน

(2.4) การคาดประมาณประชากรในอนาคต

การคาดประมาณประชากรในอนาคตของเทศบาลตำบลชะอำ คำนวณจากอัตราการขยายตัวในชั้นกลาง คือ ประมาณ 2.75% ต่อปี เมื่อนำไปคำนวณหาจำนวนประชากรจะได้ดังนี้

พ.ศ. 2530	จำนวนประชากร	19,709	คน (ปีฐานการสำรวจ)
พ.ศ. 2534	จำนวนประชากรประมาณ	22,600	คน
พ.ศ. 2539	จำนวนประชากรประมาณ	25,950	คน
พ.ศ. 2544	จำนวนประชากรประมาณ	29,770	คน
พ.ศ. 2549	จำนวนประชากรประมาณ	34,160	คน

4.4.2 ลักษณะของนักท่องเที่ยว

เนื่องจากในเขตท่องเที่ยวที่ชะอำจัดว่าเป็นเมืองท่องเที่ยวตากอากาศ ฉะนั้นมิใช่มีแต่เพียงประชากรท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังมีนักท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องมาร่วมใช้ทรัพยากรต่าง ๆ รวมไปถึงสาธารณูปโภคสาธารณูปการในท้องถิ่นด้วย ฉะนั้นลักษณะของนักท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องพิจารณาด้วย ประกอบกันกับการคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นมาร่วมใช้กิจกรรมในการท่องเที่ยว ซึ่งจะมีความต้องการด้านต่าง ๆ ที่ท้องถิ่นจะต้องเตรียมจัดหาไว้ด้วย ฉะนั้นลักษณะต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการเป็นแนวทางในการวางแผนในอนาคตต่อไป

(1) จำนวนนักท่องเที่ยว จากการสำรวจของ วท.ในปี พ.ศ.2529 นั้น ประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวเข้ามาในท้องถิ่นที่ชะอำตลอดปี ทั้งสิ้น 643,936 คน ซึ่งพิจารณาแยกระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ ซึ่งพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยมีมากถึง ร้อยละ 97.13 ส่วนชาวต่างประเทศมีเพียงร้อยละ 2.87 โดยชาวต่างประเทศ ส่วนมากเป็นผู้พักแรม แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยประเภทมาเช้า - เย็นกลับ มีมากกว่าพักแรมร้อยละ 10 (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4. 11 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาชะอำ ปี 2529

ประเภทของ นักท่องเที่ยว	พักแรม คน (%)	มาเช้า-เย็นกลับ คน (%)	รวม คน (%)	ร้อยละของ นักท่องเที่ยว รวม
นักท่องเที่ยว ชาวไทย	271,449 (43.40%)	354,009 (56.60%)	625,458 (100.00%)	7.13
นักท่องเที่ยวชาว ต่างประเทศ	15,263 (82.60%)	3,215 (17.40%)	18,478 (100.00%)	2.87
รวม ชาวไทยและชาว ต่างประเทศ	286,712 (44.52%)	357,224 (55.48%)	643,930 (100.00%)	100.0

ที่มา : การสำรวจของ วท.

การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในปัจจุบันในเขตชะอำ จัดว่า มีเพียงไม่กี่แห่งกล่าว คือ บริเวณชายหาดร่วมจิตต์ (หาดชะอำ) รวมไปถึงหาดคลองเทียนและบริเวณโรงแรมเดอะวีเจนท์ชะอำ ซึ่งนักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมด คือ ผู้มาเที่ยวชายหาดชะอำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวมาเช้า-เย็นกลับ ส่วนบริเวณโรงแรมเดอะวีเจนท์ชะอำนั้นเป็นผู้พักแรมเท่านั้น จากการสำรวจของ วท.ประมาณได้ว่า ในช่วงวันหยุดมีนักท่องเที่ยวมากกว่าวันธรรมดา 6.2 เท่า คือ มีนักท่องเที่ยว 710 คน ในวันธรรมดาและ 4,411 คน ในวันหยุด และโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจะมีมากในช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์ ได้แก่ วันขึ้นปีใหม่ วันตรุษจีน วันสงกรานต์ และช่วงปิดภาคฤดูร้อนมีนักท่องเที่ยวต่อวันสูงเสมอ

(2) รายละเอียดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว

ในปี 2529 ได้สำรวจโดยการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว และสอบถามตามสถานที่พักแรมต่าง ๆ ในเขตเทศบาลตำบลชะอำ ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

(2.1) นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (1.8 : 1) เป็นกลุ่มวัยรุ่น (16-25 ปี) และวัยหนุ่มสาว (26-35 ปี) โดยมาจากกรุงเทพฯ และจังหวัดต่าง ๆ ในภาคกลางเป็นส่วนใหญ่ เพราะมีระยะเดินทางไม่ไกลจากชะอำ และสามารถเดินทางไปกลับภายในวันเดียว หรือค้างพักแรมหนึ่งคืนได้ พบว่ามีวันพักเฉลี่ย 1.57 วัน ส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อพักผ่อนและท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทางมาเป็นกลุ่มและมากันเป็นครอบครัว ด้านค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีระยะเวลาท่องเที่ยวสั้น ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจึงค่อนข้างสูงด้านพาหนะเดินทาง รองลงมาคือ ค่าอาหาร เครื่องดื่ม บ้านเช่าและค่าซื้อของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

(2.2) นักท่องเที่ยวต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (2 : 1) อยู่ในช่วงอายุเฉลี่ย 41 ปี นักท่องเที่ยวที่มาชะอำเดินทางเพื่อพักผ่อนแทบทั้งสิ้น โดยมีวันพักเฉลี่ย 8.49 วัน ประมาณครึ่งหนึ่งของนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาเป็นครอบครัว นอกนั้นมาเที่ยวพักผ่อนและกับบริการนำเที่ยว ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 1,570.80 บาท/คน/วัน โดยมากเป็นค่าที่พักและค่าอาหาร (ตารางลักษณะและรูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาชะอำ จำแนกเป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศ ปี พ.ศ. 2529 ดังในภาคผนวกที่ ง)

(3) ทัศนคติและความเห็นของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชะอำ มีสิ่งที่นักท่องเที่ยวประทับใจก็คือ ความสวยงามของธรรมชาติชายทะเล และบรรยากาศที่เรียบ สงบ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชะอำ นอกจากนั้นแล้วนักท่องเที่ยวยังประทับใจความเป็นมิตรของคนท้องถิ่นและค่าครองชีพที่ไม่แพง นอกจากนั้นยังอยู่ใกล้กรุงเทพฯ การเดินทางจึงสะดวก และใช้เวลาเดินทางน้อย

ด้านความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ควรให้ชะอำมีลักษณะที่ผสมผสานคือ เป็นแบบเรียบสงบและสนุกสนาน นอกจากนั้นยังมีความคิดเห็นว่า ชะอำควรมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง ไม่ควรพัฒนาเหมือนแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ

(4) แนวโน้มจากอดีตและคาดการณ์การร่นท่งเที่ยว

(4.1) การกำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวของชะอำ ในปี 2529 มี 643,936 คนนั้น มีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นทุกปี จากการศึกษาแนวโน้มจากปี 2525 และ 2529 พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวของชะอำได้เพิ่มขึ้นในอัตราค่อนข้างสูง กล่าวคือ จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดเพิ่มขึ้นเฉลี่ยถึง ร้อยละ 12.75 ต่อปี โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19.42 ต่อปี ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 12.59 ต่อปี ทั้งนี้เพราะในช่วงเวลาที่ผ่านมา (ปี 2525-2529) ได้มีการขยายตัวด้านแหล่งที่พัก และสถานบริการสำหรับนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมาก จึงทำให้นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวกันมาก อย่างไรก็ตาม คาดว่าอัตราการเพิ่มขึ้นในระยะต่อไป จะไม่สูงเช่นนี้ ทั้งนี้ เพราะการบริการซึ่งเป็นตัวชักนำจะมีการขยายตัวลดลงหรือคงตัว ดังนั้นการกำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวจึงน่าจะอยู่ระหว่างแนวโน้มในระดับหนึ่ง ซึ่งกำหนดโดยนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.75 ในปี 2530 และมีอัตราเพิ่มลดลงร้อยละ 0.2 ต่อปี ส่วนชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้นอัตราร้อยละ 10.25 ในปี 2530 และมีอัตราเพิ่มลดลงร้อยละ 0.4 ต่อปี ในช่วง 5 ปีแรก และลดลงร้อยละ 0.2 ต่อปี ในช่วง 10 ปีต่อไป (ตารางที่ 4.13)

(4.2) การกำหนดเป้าหมายวันพักของนักท่องเที่ยว ปัจจุบันวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตพื้นที่ชะอำประมาณ 1.57 วัน เพราะชาวไทยมีระยะเวลาพักผ่อนท่องเที่ยวเฉพาะวันหยุด และวันหยุดสุดสัปดาห์เป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งยังมีสัดส่วนของนักท่องเที่ยวพักแรมไม่สูงด้วย ส่วนชาวต่างประเทศนั้นแม้วันพักเฉลี่ย 8.49 วัน จากการคาดประมาณไปในอนาคต ถ้าหากรูปแบบการหยุดพักผ่อนของชาวไทยยังคงเป็นเช่นปัจจุบัน ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวจะไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปัจจุบัน ดังนั้นการกำหนดเป้าหมายจึงค่อนข้างคงที่ คือ กำหนดไว้เฉลี่ย 2 วันต่อคน โดยสูงกว่าปัจจุบันเล็กน้อย เพราะกำหนดให้ผู้พักแรมมีสัดส่วนสูงขึ้น ส่วนชาวต่างประเทศนั้น กำหนดให้วันพักเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 1.5 ต่อปี ในปี 2544 จึงกำหนดให้มีวันพักเฉลี่ย 11.29 วัน (ตารางที่ 4.14)

ภาพที่ 4.11 การกำหนดเป้าหมายเพิ่มขึ้นสำหรับนักศึกษาก่อนที่อยู่ในเขตละแวก ปี พ.ศ. 2530-2544

ปี	นักแรม	มาเข้า- เข้กลับ	รวม	นักแรม	มาเข้า- เข้กลับ	รวม	นักแรม	มาเข้า- เข้กลับ	รวม	ชาวไทย	ชาวต่าง ประเทศ	รวม
2529	271,449	354,009	625,458	16,269	3,216	19,478	286,712	357,224	643,936	7.02	10.28	7.00
2530	292,600	381,699	674,299	19,934	-	19,934	309,137	386,166	694,303	7.75	10.28	7.00
2531	308,026	406,134	714,160	26,419	-	26,419	409,933	510,761	920,694	6.95	8.65	7.02
2539	529,209	690,166	1,219,375	36,025	-	36,025	558,965	696,435	1,255,400	5.95	7.45	6.02
2544	688,436	897,822	1,586,258	46,864	-	46,864	727,146	905,976	1,633,122	4.95	6.45	5.02

ที่มา : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : (1) ข้อมูลปี 2529 เป็นพื้นฐานได้จากการประมาณการจากการศึกษา

(2) อัตราเพิ่มของนักท่องเที่ยวยุโรปเพิ่มขึ้นในอัตราลดลงจากอัตราเพิ่มปีแรก 7.75 % ลดลงปีละ 0.2 % ทุกปี

(3) อัตราเพิ่มของนักท่องเที่ยวยุโรปต่างประเทเพิ่มขึ้นในอัตราลดลงจากอัตราเพิ่ม 10.25 % ลดลง 5 ปีแรก 0.4 % ต่อปี และ 0.2 % ต่อปีในช่วงต่อไป

(4) อัตราเพิ่มโดยรวมเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงได้จากการเพิ่มของนักท่องเที่ยวยุโรปและชาวต่างประเท

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 . 14 การกำหนดเป้าหมายวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว

ปี	วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)			
	ชาวไทย		ชาวต่างประเทศ	
	วันพัก*	อัตราเพิ่ม/ปี	วันพัก	อัตราเพิ่ม/ปี
2529	1.78	-	9.03	-
2534	2.00	4.4	9.74	1.5
2539	2.00	0.0	10.48	1.5
2544	2.00	0.0	11.29	1.5

หมายเหตุ : * ให้เป้าหมายวันพักเฉลี่ยชาวไทยคงที่เป็น 2 วัน โดยอยู่บนเงื่อนไขที่ยังมีนักท่องเที่ยวมาเข้า-เย็นกลับ ในสัดส่วนที่สูงและรูปแบบวันหยุดพักผ่อนของชาวไทยยังไม่เปลี่ยนแปลง

(4.3) การกำหนดเป้าหมายสถานบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว

ในจำนวนสถานที่พักทั้งหมด ซึ่งมีห้องพัก 1238 ห้อง ของพื้นที่เมื่อพิจารณาจำนวนผู้พักแรมเฉลี่ยทั้งปีแล้วพบว่า ห้องพักจะมีเพียงพอที่จะให้บริการนักท่องเที่ยวทั้งในปัจจุบันและอนาคต จนถึงปี 2539 (คิดอัตราการเข้าพักร้อยละ 54 ของจำนวนห้องพักทั้งหมด) แต่ในความเป็นจริง หากพิจารณาเฉพาะช่วงวันหยุดและวันหยุดนักชดถุภณ์แล้ว ในบางช่วงเวลา จำนวนห้องพักที่มีอยู่ไม่สามารถสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ อย่างไรก็ตามว่ายังมีความสามารถจะเพิ่มห้องพักได้อีกเล็กน้อยในปี 2534 และจำนวนหนึ่ง ในปี 2544 ทั้งนี้ควรเพิ่มในกลุ่มสถานที่พักระดับค่อนข้างสูง (กลุ่ม 2-3)

ตารางที่ 4.15 การกำหนดเป้าหมายการบริการด้านที่พักของชะอำ

ปี	(1) ผู้พักแรม ทั้งหมด คน/วันหยุด	(2) ผู้พักแรมใน สถานบริการ	(3) จำนวนห้อง ที่ต้องการ	(4) จำนวนห้อง ที่ควรมี	(5) จำนวนห้อง ที่มีอยู่ปัจจุบัน	(6) ความต้องการ เพิ่มขึ้น
2529	1,985	1,512	890	-	1,238	-
2534	2,934	2,376 (81%)	1,398	1,558	1,238	320
2539	4,134	3,348 (81%)	1,969	2,188	1,238	950
2544	5,572	4,513 (81%)	2,655	2,950	1,238	1,712

- หมายเหตุ (1) ผู้พักแรมเฉลี่ยต่อวัน เฉพาะวันหยุด
(สำหรับ ประมาณ และพยากรณ์ โดย วท.)
- (2) หาผู้พักแรมในสถานบริการ สัดส่วนจากการสำรวจ
- (3) จำนวนห้องพักที่ต้องการ คิดผู้พักแรมเฉลี่ย 1.7 คน/ห้อง
- (4) จำนวนห้องพักที่ควรมี เมื่อกำหนดอัตราการเข้าพัก ร้อยละ 90
ในวันหยุด
- (5) จำนวนห้องพักในปัจจุบัน จากการสำรวจ
- (6) ความต้องการที่เพิ่มขึ้น = (5) - (4)

ศูนย์วิทยพักรักษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.4.3 สรุปลักษณะประชากรท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว

จากลักษณะประชากรท้องถิ่นที่ได้ศึกษามาในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลชะอำ มีจำนวนทั้งสิ้น 19,700 คน ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มาในเขตพื้นที่ชะอำ ในปี พ.ศ. 2530 มีจำนวน 643,936 คนต่อปี ฉะนั้นการวางกำหนดเป้าหมายนโยบายต่าง ๆ ตลอดจนการวางแผนกิจกรรมการใช้ที่ดินจะต้องคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรและกิจกรรมร่วมกันด้วย ตลอดจนการให้บริการแรงงานในท้องถิ่นมีสัดส่วนเพียงพอแก่กิจการการท่องเที่ยวหรือไม่เพียงพอ เพื่อจะได้ทราบถึงความต้องการกิจกรรมต่าง ๆ ในอนาคตดังตารางแสดงสัดส่วนประชากรท้องถิ่นต่อนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.16 แสดงสัดส่วนประชากรต่อนักท่องเที่ยว ในปี 2530 - 2544

ปี พ.ศ.	ประชากรท้องถิ่น		นักท่องเที่ยว		สัดส่วนประชากร	
	อัตราเพิ่ม	จำนวน	อัตราเพิ่ม	จำนวน	เฉลี่ยวันหยุด	นักท่องเที่ยว
				(คน/ปี)	(คน/วัน)	(คน)
2530	-	19,709	7.85	643,936	1985	1 : 33
2534	2.75	22,600	7.02	920,684	2934	1 : 40
2539	2.75	25,950	6.02	1,255,400	4134	1 : 48
2544	2.75	29,770	5.02	1,633,122	5572	1 : 55

ที่มา : จากตารางที่ 4.10 , 4.12

4.5 การใช้ที่ดิน

4.5.1 พัฒนาการการใช้ที่ดินจากอดีตถึงปัจจุบัน

(1) อดีตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2474

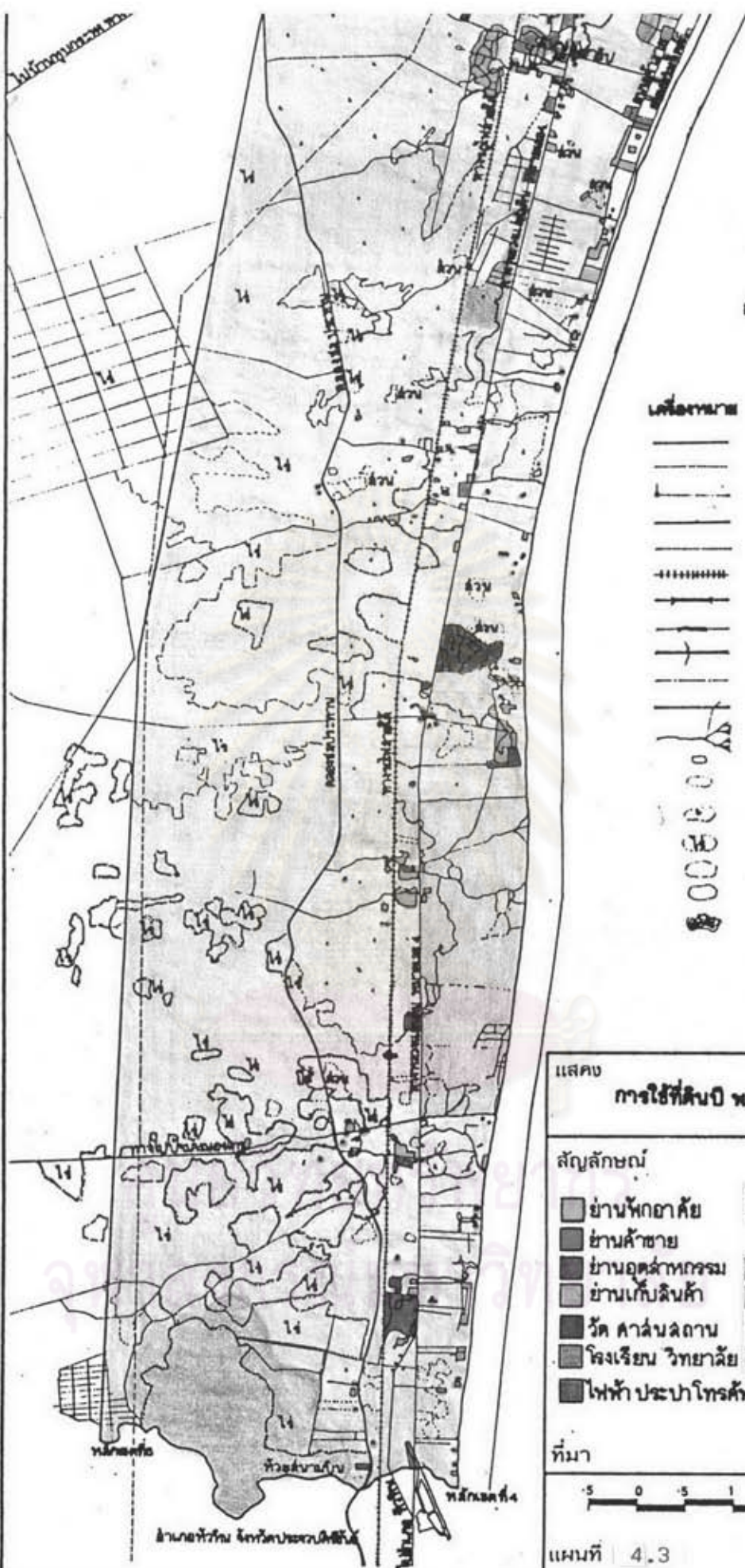
ชะอำเริ่มเป็นที่รู้จักในฐานะเป็นแหล่งท่องเที่ยวตากอากาศ มาตั้งแต่ปี 2474 โดยมีสมเด็จพระนราธิปประพันธ์พงศ์ เป็นหัวหน้าในการวางแผนจัดสรรที่ดินเรียกว่า "แผนสร้างชะอำ"¹ โดยมีแผนระยะแรกให้จัดสรรที่ดินชายทะเลด้านตะวันออกที่จดทะเล ซึ่งคือหาดชะอำในปัจจุบันนั่นเอง โดยกำหนดการจัดระเบียบที่ดินให้ประชาชนที่มีที่ดินแถบหน้าทะเลและลึกเข้าไป ทุกคนมีโอกาสได้ใช้ชายทะเลเท่า ๆ กัน และเสนอให้มีการตัดถนนเลียบหาดซึ่งคือถนนร่วมจิตและตัดถนนจากสถานีรถไฟ ซึ่งในปัจจุบันคือถนนนราธิปนั่นเอง ส่วนแผนระยะยาวต่อมาก็ให้มีการจัดสร้างสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ ที่มีอยู่จนถึงปัจจุบัน เช่น ตลาดโรงมหรสพ อนามัย สถานีตำรวจ เป็นต้น ซึ่งแผนสร้างชะอำนี้ ได้ยึดถือความเจริญของบ้านเมืองและปริมาณผู้ใช้สถานที่ตากอากาศในอนาคต แต่เมื่อสิ้นสมเด็จพระนราธิปประพันธ์ พงศ์ ชะอำอยู่ในสภาพเงียบเหงา ชบเซา ตั้งแต่นั้นจนถึงบัดนี้ ชะอำยังคงเป็นตำบลตากอากาศที่สงบร่มรื่นตามธรรมชาติ และขณะนี้แนวโน้มที่จะเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ภายใต้สิ่งแวดล้อมแบบใหม่ และขยายตัวเพิ่มขึ้นในระยะไม่เกิน 10 ปีมานี้เอง

เนื่องจากยังไม่มีผู้ศึกษาในรายละเอียดของการใช้ที่ดินของชะอำไว้เท่าใด เพราะชะอำเริ่มฟื้นตัวขึ้นในระยะประมาณ 10 ปีมานี้เอง จึงเพียงสามารถแบ่งการศึกษารูปแบบการใช้ที่ดินออกเป็น 2 ช่วงระยะเวลา คือ เมื่อประมาณ 10 ปีมาแล้ว คือ พ.ศ. 2518-2579 และสภาพปัจจุบันปี 2530 ซึ่งจะเป็ผลการศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มการใช้ที่ดินต่อไปในอนาคตได้

(2) การใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2518-2519 (แผนที่ 4.13)

จากการศึกษาจากภาพถ่ายทางอากาศ ปี 2519 พบว่า พื้นที่ของเทศบาลตำบลชะอำ มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวจากเหนือไปใต้ มีความยาวประมาณ 24 กม. ด้านเหนือลึกเข้าไปจากทะเลประมาณ 6 กม. ด้านใต้ลึกเข้าไปประมาณ 4 กม. ด้านตะวันออก

¹ รายละเอียด "แผนสร้างชะอำ" ภาคผนวกที่

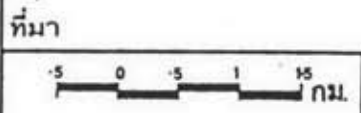
อำเภอไทย

เครื่องหมาย	ความหมาย
—	แนวเขตเมือง
—	เขตจังหวัด
—	เขตเทศบาล
—	ทางหลวง
—	ถนนลูกรัง
—	ทางรถไฟ
—	สถานีรถไฟ
—	ท่ารถ
—	ท่าเรือ
—	เขตอุตสาหกรรม
—	เขตการค้า
—	เขตเกษตร
—	เขตป่าไม้
—	เขตน้ำท่วม
—	เขตน้ำเค็ม
—	เขตน้ำจืด
—	เขตน้ำขุ่น
—	เขตน้ำใส
—	เขตน้ำขุ่น
—	เขตน้ำใส

แสดง
การใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2520 / 2520

สัญลักษณ์

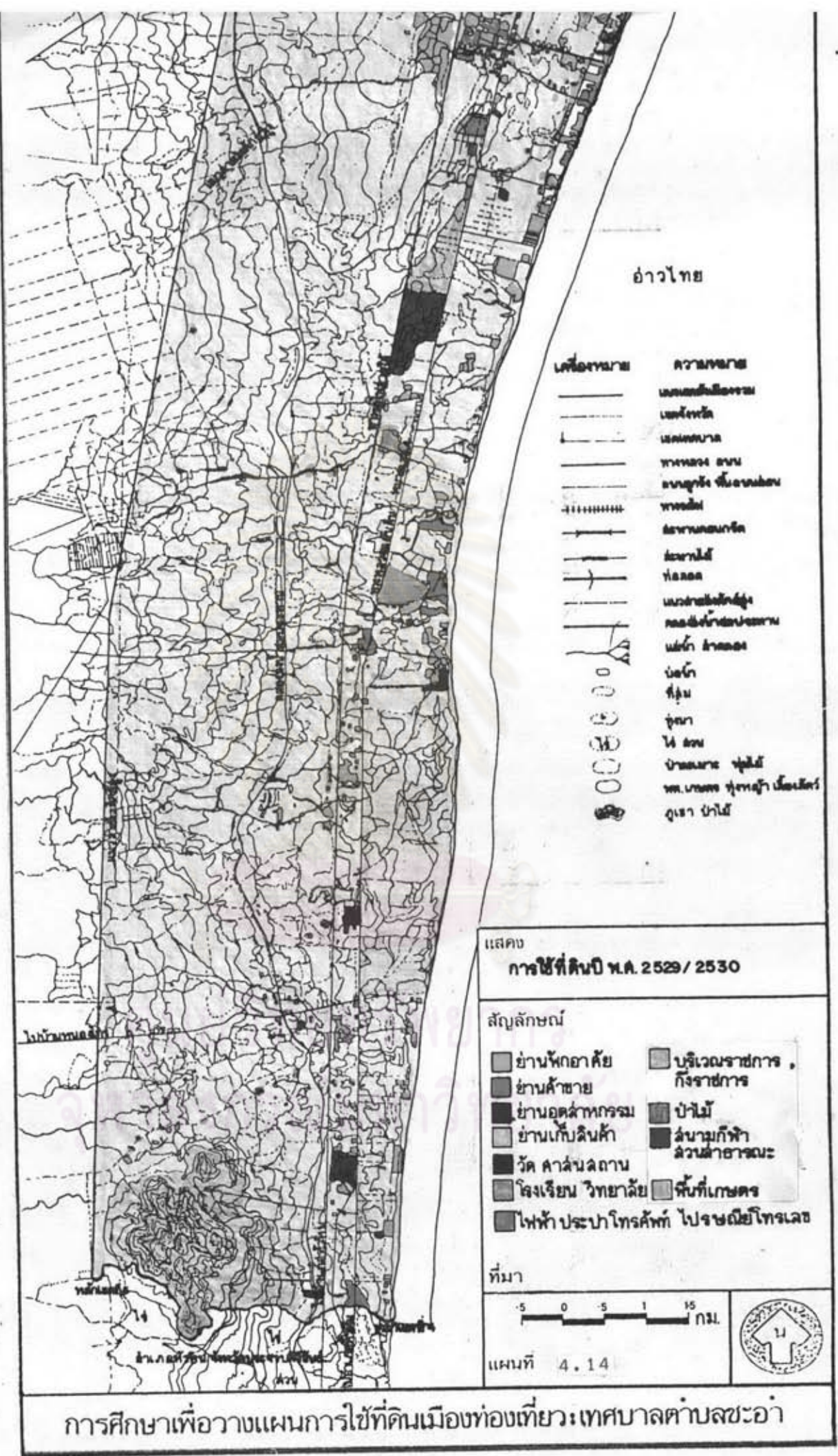
■ ย่านพักอาศัย	■ บริเวณราชการ , กิจการราชการ
■ ย่านค้าขาย	■ ป่าไม้
■ ย่านอุตสาหกรรม	■ สวนพฤกษศาสตร์ สวนสัตว์
■ ย่านเก็บสินค้า	■ พื้นที่เกษตร
■ วัด ศาลาลูกหลาน	
■ โรงเรียน วิทยาลัย	
■ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไปรษณีย์ โทรเลข	

แผนที่ 4.3

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยว : เทศบาลตำบลชะอำ

อ่าวไทย

เครื่องหมาย	ความหมาย
	ถนนสายพิเศษทาง
	เขตจังหวัด
	เขตเทศบาล
	ทางหลวง ถนน
	ถนนลัดที่เชื่อมถนน
	ทางรถไฟ
	ลำรางชลประทาน
	เขื่อน
	น้ำตก
	เขื่อนกั้นน้ำชลประทาน
	บ่อน้ำ
	บึง
	ทะเลสาบ
	แม่น้ำ
	ลำน้ำ
	น้ำตก
	บ่อน้ำ
	บึง
	ทะเลสาบ
	แม่น้ำ
	ลำน้ำ

แสดง
การใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2529/2530

- สัญลักษณ์
	ย่านพักอาศัย		บริเวณราชการ ,
กิจการราชการ
	ย่านค้าขาย		ป่าไม้
	ย่านอุตสาหกรรม		สวนรุกขชาติ
สวนสาธารณะ
	ย่านเก็บดินค้ำ		พื้นที่เกษตร
	วัด ศาลาลาน		พื้นที่เกษตร
	โรงเรียน วิทยาลัย		พื้นที่เกษตร
	ไพฑูริย์ ประปา โทรศัพท์ ไปรษณีย์ โทรเลข		

ที่มา
- 5 0 5 1 15 กม.

แผนที่ 4.14

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยวเทศบาลตำบลชะอำ

ตารางที่ 4.17 ประเภทการใช้ที่ดินของเทศบาลตำบลชะอำ พ.ศ. 2519 และ 2530

ประเภทการใช้ที่ดิน	พ.ศ. 2519		พ.ศ. 2530		การเปลี่ยนแปลง (ไร่)
	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ	
พักอาศัย	931.25	1.35	2,106.25	3.06	1,175.00
พาณิชยกรรม	81.25	0.12	356.25	7.53	275.00
อุตสาหกรรม	281.25	0.41	506.25	0.74	225.00
ศาสนสถาน	100.00	0.15	237.50	0.35	137.50
สถานศึกษา	112.50	0.16	183.35	0.27	70.85
สถานที่ราชการ	562.35	0.82	846.30	1.23	283.95
สาธารณูปโภคสาธารณูปการ	107.00	0.16	247.50	0.36	140.50
สนามกีฬา และสถานที่พักผ่อน	306.25	0.45	525.00	0.76	218.75
ถนนและซอย	600.00	0.87	1,143.74	1.66	543.75
แม่น้ำ ลำคลอง	1,304.50	1.90	1,381.25	2.01	76.75
ป่าสงวนและป่าชายเลน	2,634.00	3.83	2,565.00	3.93	-69.00
ที่ว่าง ที่เกษตร					
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	61,757.94	89.79	56,679.89	82.41	-5,078.05
รวม	68,778.29 (110 ตร.กม.)	100.00	68,778.29 (110 ตร.กม.)	100.00	

ที่มา : กรมแผนที่ทหาร และสำนักงานเมือง

จดชายทะเลตลอดแนว มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 อ้อมผ่านด้านเหนือลงสู่ตอนกลางเป็นแนวยาวลงใต้ นอกจากนี้ยังมีทางรถไฟสายใต้ผ่านตลอดจากด้านเหนือถึงด้านใต้ ทำให้แบ่งเมืองออกเป็น 2 ส่วน คือ ทางด้านตะวันออก และส่วนทางด้านตะวันตกของทางรถไฟ

ส่วนทางด้านตะวันออก ได้แก่ พื้นที่ทางด้านตะวันออกของทางรถไฟจนถึงพื้นที่ติดแนวชายทะเล ซึ่งประกอบไปด้วยบริเวณบ้านพักของคณาธิการบริษัทชลประทานซีเมนต์ บ้านพักตากอากาศของผู้มีฐานะในสมัยก่อน บังกาโลเพียงเล็กน้อย และหมู่บ้านชาวประมงทางใต้ลงมาเป็นค่ายพระรามหกของตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งภายในมีพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ซึ่งเป็นพระตำหนักฤดูร้อนของรัชกาลที่ 6 ซึ่งเป็นสมัยใกล้เคียงกับที่กรมพระนราธิปฯ คิตรีเริ่มแผนสร้างชะอำ

ส่วนทางด้านตะวันตกมีเนื้อที่ประมาณ 2 ใน 3 ของพื้นที่ในเขตเทศบาล ตำบลชะอำทั้งหมด มีหมู่บ้านชะอำซึ่งเป็นชุมชนขนาดใหญ่หนาแน่นบริเวณหลังสถานีรถไฟ นอกนั้นมีชุมชนอาศัยใกล้เคียงกับพื้นที่ประกอบการเกษตรอยู่กันอย่างเบาบางตลอดพื้นที่ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่ว่างและใช้เพื่อการเกษตรกรรม บริเวณด้านหลังจากเหนือไปได้มีภูเขาสลับซับซ้อนเป็นช่วงๆ ไปตลอด ลักษณะพื้นที่เอียงลาดมาทางด้านตะวันออก

เมื่อพิจารณาการใช้ที่ดินของเทศบาล ปี 2519 นั้น พบว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ความเป็นเมืองยังมีน้อยมาก หรือแทบจะไม่มีเลย ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ชนบท ซึ่งเป็นที่ว่างที่ทำกรเกษตร และป่าไม้ถึงร้อยละ 89.79 ของพื้นที่ทั้งหมด ที่พักอาศัยอยู่กันอย่างกระจัดกระจายทั่วทั้งเทศบาลร้อยละ 1.35 นอกนั้นมีการใช้พื้นที่เพื่อกิจกรรมอาคารต่าง ๆ น้อยมาก เมื่อเทียบสัดส่วนกับพื้นที่เทศบาล (ตารางที่ 4.17)

(3) การใช้ที่ดิน พ.ศ. 2530 (แผนที่ 4.14)

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ลักษณะการใช้ที่ดินของเทศบาลตำบลชะอำมีการเปลี่ยนแปลงและขยายตัวบ้าง ดังเช่นถ้าจะพิจารณาแบ่งเมืองตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 และเส้นทางรถไฟสายใต้ที่ผ่านกลางเมือง ทำให้เมืองแบ่งเป็น 2 ส่วน คือทางด้านตะวันออกและด้านตะวันตก

ทางด้านตะวันออกหรือพื้นที่ทางชายฝั่งทะเล พบว่าการใช้ที่ดินขยายตัวอย่างหนาแน่นบริเวณชายหาดร่วมจัดตั้งขึ้นไปจนถึงสุดเขตเทศบาลทางด้านเหนือ มีบังกาโลตากอากาศ โรงแรม บ้านเช่า ร้านค้า ร้านอาหาร ตลอดจนบริการต่าง ๆ ตามชายหาด เพื่อ

แสดง การแบ่งเขตพื้นที่สำรวจ	
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาคาร มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาคาร	
แผนที่ 4.15	

การท่องเที่ยวเกิดขึ้นมากมาย ส่วนบริเวณตอนกลางของเทศบาลเดิมเป็นส่วนเสมา ปัจจุบันมีการสร้างโรงแรมวทาศะอำมาเพื่อรับท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศ ทางด้านใต้ยังคงเป็นเขตค่ายพระรามหกของตำรวจตระเวนชายแดนอยู่

ทางด้านตะวันตกนั้นชุมชนหมู่บ้านเกษตรกรรมยังคงอยู่ในลักษณะเดิม มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นบ้างตามอัตราส่วนการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ริมถนนเพชรเกษม ช่วงกลางของเทศบาลมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ตั้งขึ้น คือ โรงงาน ไลน์แอปเปิ้ลแคนเนอรี นอกนั้นลักษณะการใช้ที่ดิน โดยทั่วไปไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือขยายตัวมากนัก

ส่วนการใช้ที่ดินในปัจจุบันในปัจจุบันจากการสำรวจพื้นที่ได้แบ่งออกเป็น Zone เพื่อสะดวกแก่การศึกษาและสำรวจได้อย่างทั่วถึง โดยแบ่งตามลักษณะเส้นทางคมนาคม แม่น้ำ ลำคลอง ได้ดังนี้ (แผนที่ 4.15)

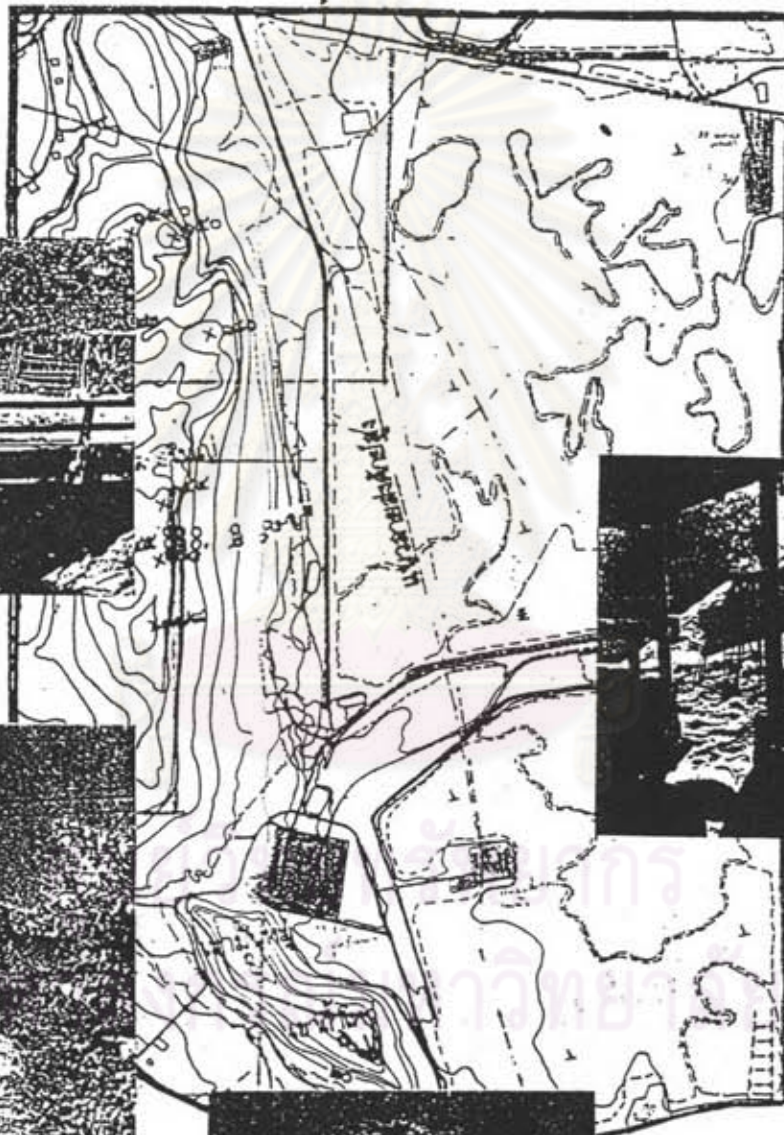
1) พื้นที่ตอนบนด้านตะวันออก (Zone A) อยู่บนฝั่งตะวันออกของเส้นทางรถไฟ ครอบคลุมพื้นที่ของนิคมสร้างตนเองชะอำ บ้านดอนแห้งและบ้านสระ มีพื้นที่ประมาณ 15.25 กม.² หรือ 9,531.25 ไร่ มีประชากร 1383 คน ความหนาแน่นของประชากร 91 คน/กม.² การใช้ที่ดินส่วนใหญ่เพื่อการเกษตรกรรม เพราะลักษณะเป็นพื้นที่แบบชนบทมีชุมชนหมู่บ้านเกาะกลุ่มรวมกันอยู่ มีไฟฟ้าใช้ทั่วถึงแล้ว แต่น้ำประปายังไม่ถึง ต้องใช้รถบรรทุกน้ำมาจากคลองชลประทาน พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ตั้งของโรงงานผลิตปูนซีเมนต์ การคมนาคมยังไม่สะดวกนักเป็นถนน ลูกรัง ขรุขระในฤดูฝน แต่ระบบระบายน้ำใช้ได้ดีพอสมควร

2) พื้นที่ตอนบนด้านตะวันตก (Zone B) อยู่บนฝั่งตะวันตกของเส้นทางรถไฟและติดกับชายทะเล ครอบคลุมพื้นที่ของบ้านบ่อประโดน และบ้านปากคลองชะอำ ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 11.5 กม.² หรือ 7,187.5 ไร่ มีประชากร 2,500 คน ความหนาแน่นประชากร 238 คน/กม.² เป็นบริเวณหนึ่งที่มีชุมชนพักอาศัยค่อนข้างหนาแน่น ได้แก่ บ้านคลองเทียน บ้านบางเกตุ บ้านหนองตลาด ที่ดินส่วนใหญ่เป็นที่ทำเกษตรกรรมและที่ว่าง มีโครงการสวนสาธารณะบึงตะกาศพลี เพื่อเตรียมไว้สำหรับเป็นสถานพักผ่อนต่อไป และมีสภาพที่ตากอากาศชะอำ คาวานา การคมนาคมเข้าถึงชุมชนยังไม่สะดวก น้ำ ไฟฟ้า และประปาเข้าถึงแล้ว แต่มีถนนสายใหม่ที่สำคัญเชื่อมจากบ้านคลองเทียน ไปยังหาดเจ้าสำราญ อำเภอเมืองเพชรบุรี ในระยะทางจากถนนเพชรเกษมมาทางมาประมาณ 5 กม. จากถนนนี้เลียบทะเลไปตลอดทำให้เกิดสภาพที่ตากอากาศแห่งใหม่ ๆ ขึ้นมาตั้งแต่อำเภอชะอำขึ้นไปทางเหนือผ่านอำเภอท่าสายไปจนถึงอำเภอเมือง

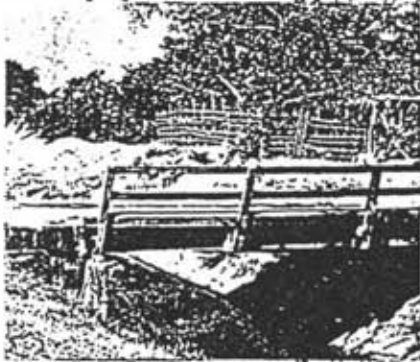
ไฟฟ้าเข้าถึง
ตามทางสัญจร

ความเป็นอยู่ของชุมชนหมู่บ้าน
หนองคาพด

คลองส่งน้ำจากเขื่อนเพชร
ที่ชาวบ้านใช้แทนประปา

โงงสึในชุมชน

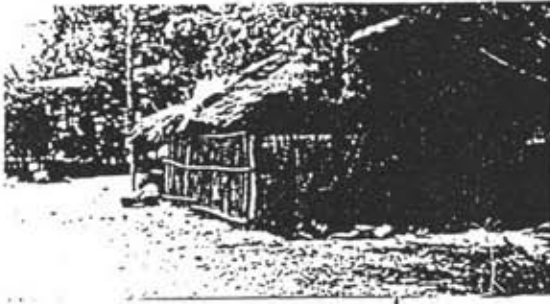

ถนนเข้าหมู่บ้าน
สภาพไรต์

โรงงานชลประทานซีเมนต์

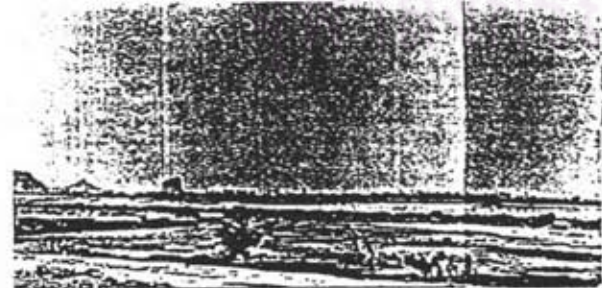
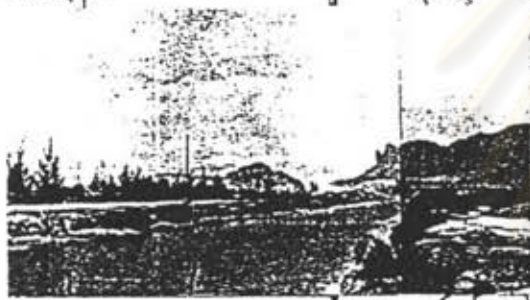

ชุมชนหมู่บ้าน
คลองเทียน
อาชีพทำสวน ทำไร่

คลองชลประทาน ขุดขึ้นเพื่อ
ลำเลียงปูนซีเมนต์จากโรงงาน
ออกคลองไปยังพระประแดง
และกรุงเทพมหานคร

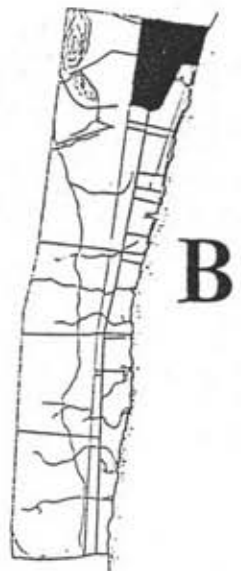
ถนนคลองเทียน ตัดเข้า
เพชรบุรีใต้ (หาดเจ้าสำราญ)
มีบ้านโฆษณาบ้านพัก และ
รีสอร์ทจำนวนมาก

โครงการสวนสาธารณะ บึงตะกาดพลี
โครงการประมงประชาอาสา + เทศบาล

ป่าสนสงวน

3) พื้นที่ติดกับชายทะเล (Zone C) ครอบคลุมพื้นที่ของหาดชะอำ บ้านพลี มีพื้นที่ประมาณ 2.75 กม.² หรือ 1,718.75 ไร่ มีประชากร 1,934 คน เฉลี่ยความหนาแน่นของประชากร 703 คน/กม.² มีบริเวณที่อยู่อาศัยรวมกันอยู่อย่างหนาแน่นมากที่สุดบริเวณหนึ่ง บริเวณบ้านปากคลองเป็นบ้านพักของพนักงานบริษัทชลประทานซีเมนต์ มีวัดเนวิฐชรา ซึ่งเป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง มีโรงพยาบาลชะอำเพิ่งเปิดทำการอยู่ตรงกับสวนสาธารณะฝั่ง

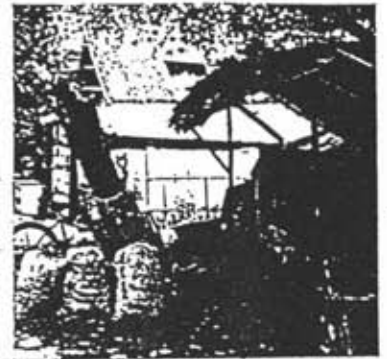
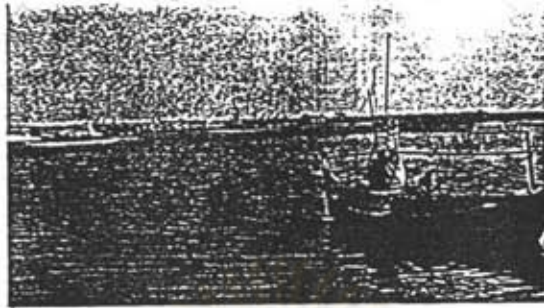
- บริเวณชายหาดและริทะเลมีถนนลาดยางอย่างตึกกว้างประมาณ 8 เมตร คือถนนร่วมจิต มีระบบสาธารณูปโภคพร้อมคือไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไม่มีทางระบายน้ำ แต่ไม่เกิดปัญหาน้ำท่วมเพราะไหลซึมลงสู่หาดทรายอย่างรวดเร็ว มีต้นไม้ร่มรื่นเป็นระเบียบ 2 ข้างทาง (โดยมากเป็นต้นสน) มีระบบรักษาความสะอาดที่ดี มีบ้านพักตากอากาศของผู้มีฐานะดี โดยมากรูปแบบอาคารเป็นแบบเก่าอายุประมาณ 20-30 ปีมาแล้ว นอกจากนี้ยังมีร้านค้าของที่ระลึก ร้านอาหารซึ่งโดยมากเป็นทั้งการประกอบกิจการให้เข้าบังกาโลด้วย บริเวณชายหาดและริมถนนร่วมจิต มีผู้มาค้าขายแบบ informal Sector ประเภทรถเข็น ทานเร็ว ขายอาหาร ขายของที่ระลึก และที่อาบน้ำจืดและห้องน้ำแบบประเภทชั่วคราวและมีบริการให้เช่าจักรยาน ซั๊มา ห่วงยาง ซั๊ สกีตกเตอร์ เรือถีบ ฯลฯ

- บริเวณริมทะเลติดกับบ้านปากคลอง มีหมู่บ้านชาวประมงอยู่ประมาณ 50 หลังคาเรือน เป็นลักษณะชุมชนแออัด อยู่อาศัยโดยไม่มีเอกสารสิทธิ์ (ที่ดินเป็นของเทศบาล)

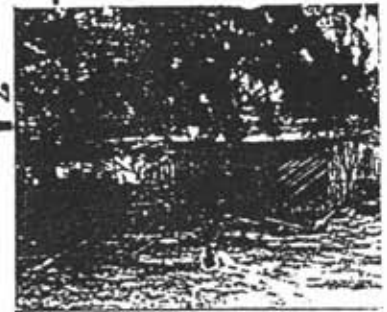
- บริเวณเส้นเชื่อม ปากคลองชลประทาน มีท่าขึ้นปลา ร้านอาหาร โรงน้ำแข็งสำหรับใส่เรือจับปลา มีหมู่บ้านชาวประมงสร้างแบบชั่วคราวตั้งอยู่บริเวณเส้นเชื่อมทั้ง 2 ข้าง เชื่อนี้เป็นของบริษัทชลประทานซีเมนต์ กั้นคลองซึ่งเป็นคลองขุดสร้างมาประมาณ 20 ปีแล้ว บริษัทชลประทานซีเมนต์ใช้คลองเพื่อการลำเลียงปูนซีเมนต์ (บรรจุถุงเล็ก) จากโรงปูนขนส่งทางทะเลไปยังโรงงานที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ คลองนี้ยาวประมาณ 4 กม. ล้นสุดที่บริเวณทางรถไฟ จะมีไซโลของบริษัทถ่ายปูนมาลงเรืออีกทอดหนึ่ง บริเวณเส้นเรือจะมีเรือประมงมาอาศัยหลบคลื่นลมอยู่มาก

4) พื้นที่ด้านตะวันตกของถนนเพชรเกษม (Zone D) ติดกับหาดชะอำ บ้านพลี มีพื้นที่ประมาณ 2.75 กม.² หรือ 1,718.75 ไร่ ประชากร 1,616 คน ความหนาแน่นเฉลี่ย 497 คน/กม.² บริเวณนี้มีการใช้ที่ดินหลากหลายและหนาแน่นมากบริเวณหนึ่ง ปัจจุบันเริ่มมีอาคารพาณิชย์เกาะตัวไปตามถนนเพชรเกษมมากขึ้น ทางด้านการท่องเที่ยวอยู่ระหว่างบริเวณถนนเจ้าลายกับถนนร่วมจิต มีร้านค้า บังกาโล บ้านเช่า ร้านอาหาร และบริเวณชอยท์ที่เชื่อมระหว่างถนนสองสายนี้ส่วนใหญ่เป็นบ้านพักตากอากาศทั้งของเอกชนและราชการ

สะพานหินของโรงงานปูนซีเมนต์เพื่อขนส่งปูนเรือประมงชาวบ้านอาศัยกำบังลม

ชุมชนบุกรุกที่เทศบาลบ้านปากคลอง

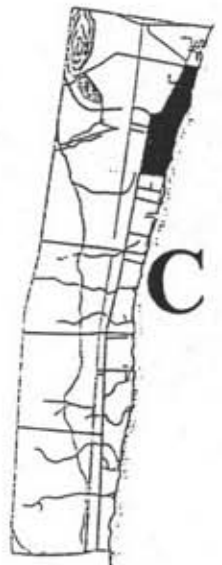
โรงแรมเมธาวลัย 5 ชั้น 115 ห้อง

โรงเรียนวัดศรีเด็ก และลูกปรก

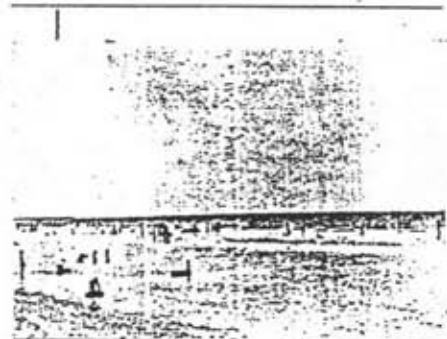

ที่พักตากอากาศ ริมหาด

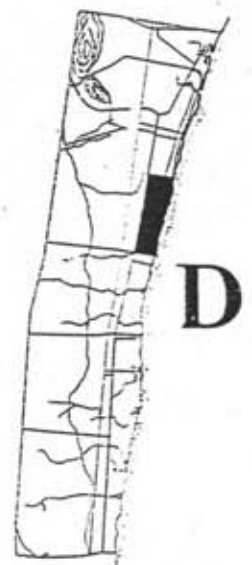
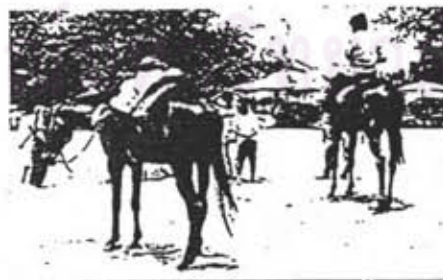
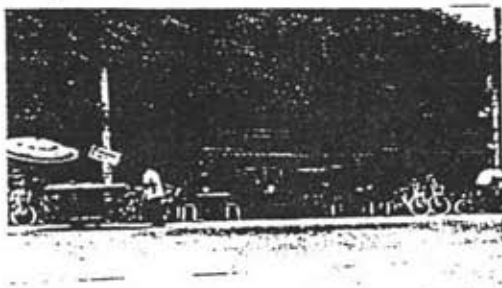

พระรูปพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ผู้เริ่มกำหนดแผนท้องที่ชาวเมืองชะอำ

กิจกรรมริมหาดในวันท้องเที่ยว
เก้าอี้ผ้าใบ รถเข็น แวงลอยซาอาหาร
ร่ม จักรยาน ห่วงยาง ซิม้า ฯลฯ

ถนนร่วมจิตต์ ถนนเลียบริมหาด
ว่างคนในวันธรรมดา

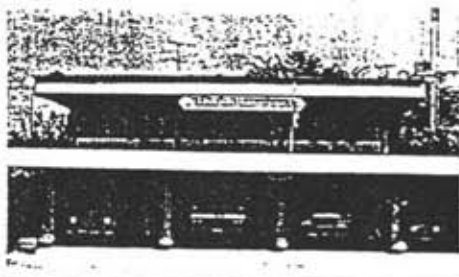
5) พื้นที่ด้านตะวันออกของทางรถไฟ (Zone E) ทางด้าน ตะวันตกติดต่อกับถนนเพชรเกษม มีพื้นที่ประมาณ 2.25 กม.² หรือ 1,406.25 ไร่ ประชากรทั้งสิ้น 2,413 คน ความหนาแน่นของประชากร 1,072 คน/กม.² บริเวณนี้จัดได้ว่าเป็นศูนย์กลางของชุมชนมีความหนาแน่นเป็นอันดับหนึ่งอยู่บริเวณตลาดชะอำ ซึ่งประกอบไปด้วยตลาดสดเทศบาล โรงมหรสพ ร้านค้า อาคารพาณิชย์ สถานที่ราชการ สถานการศึกษา ฯลฯ มีถนนราธิปเชื่อมต่อกับถนนเพชรเกษมไปติดกับถนนร่วมจิตบริเวณชายหาด

บริเวณศูนย์ราชการประกอบไปด้วย

- สำนักงานการเกษตร	- สถานีตำรวจภูธรชะอำ
- ที่ว่าการอำเภอชะอำและ	- ศาลารวมใจ
สำนักงานสุขาภิบาลนายก	- บ้านพักข้าราชการ
- หอประชุมอำเภอ	- ไปรษณีย์
- สถานีดับเพลิง	- สุขศาลา (รักตะกนิษฐ)
- การประปาชะอำ	

6) พื้นที่ทางด้านตะวันตกของเส้นทางรถไฟ (Zone F) ครอบคลุมพื้นที่ของบ้านชะอำ บ้านหลังถนน มีพื้นที่ประมาณ 10.5 กม.² หรือ 6,532.5 ไร่ ประชากร 4,087 คน ความหนาแน่นเฉลี่ย 389 คน/กม.² บริเวณศูนย์กลางนี้อยู่ทางตะวันตกของถนนเพชรเกษม ห่างจากถนนประมาณ 500 เมตร และอยู่ทางด้านใต้ของถนนราธิป บริเวณที่เป็นชุมชนเก่าอยู่บริเวณหลัง สถานีรถไฟชะอำ ทางด้านตะวันตกของทางรถไฟสายใต้ใกล้ ๆ กับ วัดชะอำคีรี มีที่อยู่อาศัยเกาะกลุ่มกันอย่างหนาแน่น โดยมากประกอบอาชีพเกษตรกรรมความเป็นอยู่แบบชาวชนบททั่วไป

7) พื้นที่ตอนกลางของเทศบาล (Zone G) ครอบคลุมพื้นที่ของบ้านบ่อแถมทางด้านตะวันออกติดกับชายทะเล ทางด้านตะวันตกติดกับศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกระพง ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 13.75 กม.² หรือ 8,593.75 ไร่ ประชากร 1,054 คน ความหนาแน่นเฉลี่ย 77 คน/กม.² บริเวณนี้มีที่ตั้งของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ คือ โรงงานโพนั๊นแอปเปิ้ลแคนเนอรี ซึ่งอยู่ริมถนนเพชรเกษม มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 200 ไร่ และยังมีชุมชนพักอาศัยเบาบางส่วนใหญ่อยู่ทางด้านตะวันตกของเส้นทางรถไฟทั้งด้านเหนือและด้านใต้ ประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (พืชไร่) ได้แก่ ลิ้นปะรด อ้อย มันสำปะหลัง นอกจากนี้ บริเวณริมทะเลยังมีบ้านพักตากอากาศของคนต่างถิ่นและบ้านพักอาศัยของคนท้องถิ่น (บ้านบ่อแถม)

ท่ารถหัววัด หัวหิน ชะอำ กรุงเทพฯ ฯ

บริเวณศูนย์กลางชะอำ

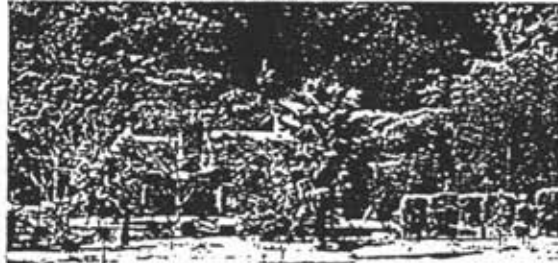
สี่แยกถนนราธิป เพชรเกษม ศูนย์กลางชุมชน

ถนนราธิป มองจากทางรถไฟ เห็นศูนย์ราชการ

วัดชะอำคีรี แหล่งท่องเที่ยวเสริม

หมู่บ้านชะอำ บ้านใหญ่

ศาลาร่วมใจ

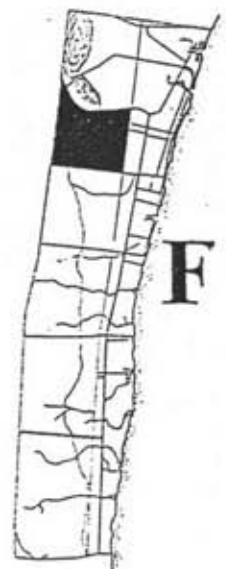
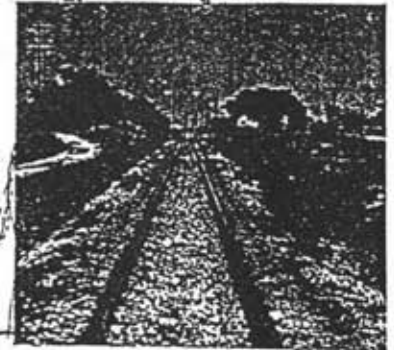

บ้านกลาง

เด็ก ๆ ชาวชะอำ

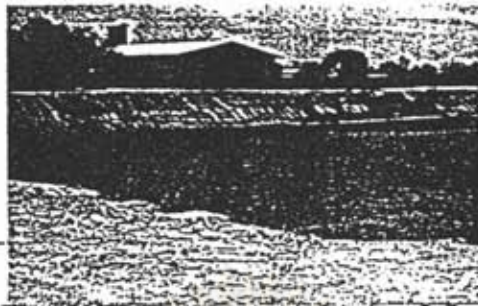
ทางรถไฟสายใต้
กั้นระหว่างชุมชนและพื้นที่
เกษตร กับศูนย์ราชการ

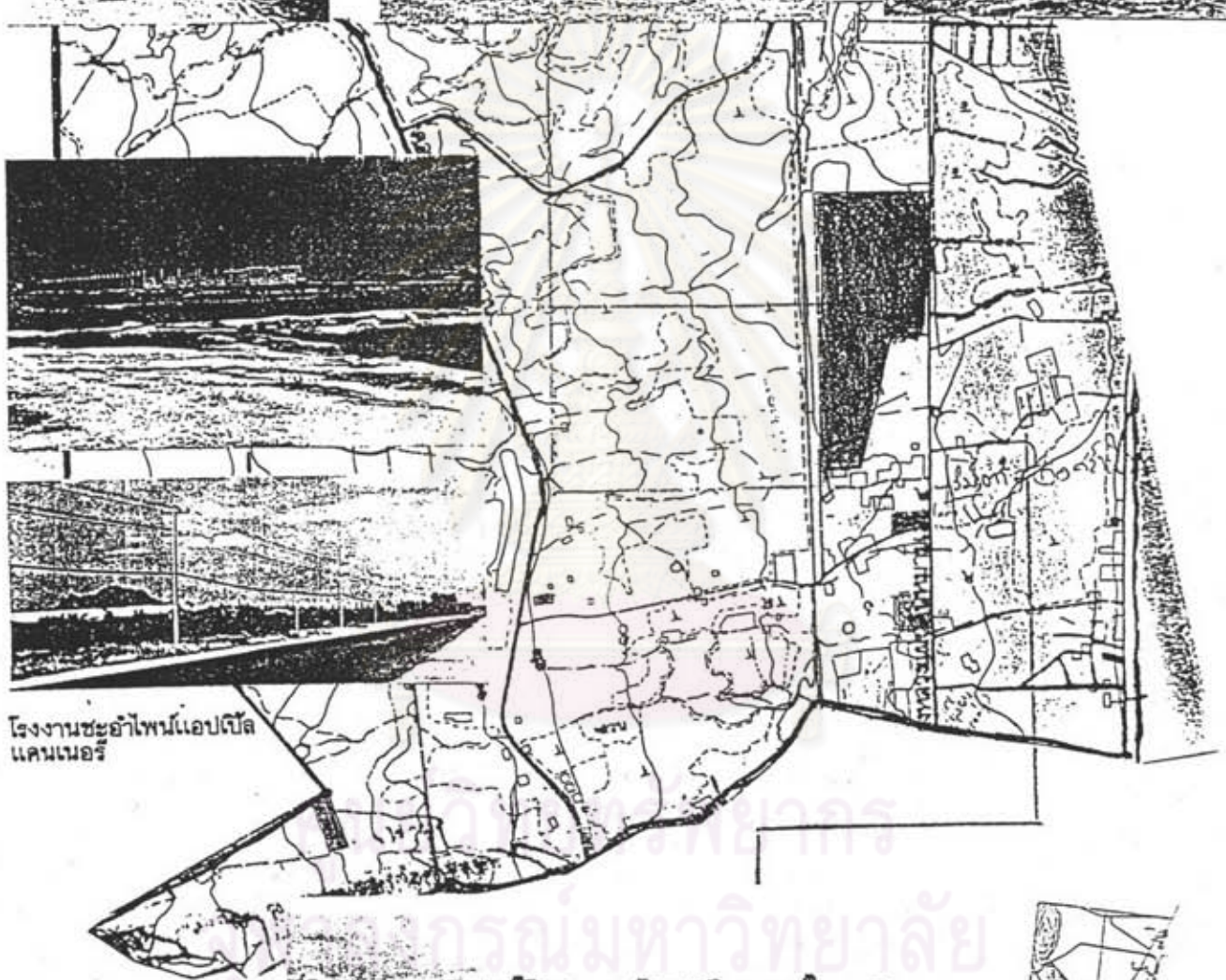
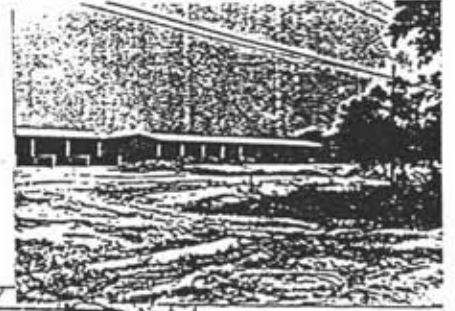
หมู่บ้านถนนตันมะสัง มีการขุดที่ไปถมโรงงานลับประตกระเบื้อง

ทำให้เกิดบึงน้ำไร้ประโยชน์

ทาว์นเฮ้าส์ของเสอฯ พล ที่สร้างไม่เสร็จ

โรงงานชะอำไพน์แอปเปิ้ล แคนเนอรี

บ้านร่มตาล หมู่บ้านจัดสรร

G

8) พื้นที่ตอนกลางของเทศบาลตำบล (Zone H) ครอบคลุมพื้นที่ของบ้านบ่อพุทธา บ้านบ่อคลองและบ้านบางไทรย่อย มีพื้นที่ประมาณ 15.5 กม.² หรือ 9,687.5 ไร่ มีประชากร 1,861 คน ความหนาแน่นเฉลี่ย 128 คน/กม.² บริเวณนี้เป็นที่ตั้งของโรงแรมชั้นหนึ่งขนาดใหญ่ คือโรงแรมริเจนท์ชะอำ มีห้องพักทั้งหมด 700 ห้อง (เพื่อต่อเติม 300 ห้อง) บริเวณที่ตั้งเป็นส่วน มีเนื้อที่หลายร้อยไร่ ใกล้เคียงมีโรงแรมบวทาศชะอำ 140 ห้อง เปิดทำการมาประมาณ 2 ปี ทั้ง 2 แห่งนี้ นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการท่องเที่ยว แต่โดยมากนักท่องเที่ยวที่มาพักจะเป็นชาวต่างชาติประมาณ 80 % ทำให้เทศบาลต้องทุ่มทุนเพื่อกิจการ Infrastructure ต่าง ๆ นอกนั้นเป็นชุมชนพักอาศัยคนท้องถิ่นประกอบอาชีพเกษตรกรรมและประมง

9) เขตพระราชานิเวศน์มฤคทายวัน (Zone I) เป็นบริเวณพื้นที่ของเขตพระราชานิเวศน์มฤคทายวัน ค่ายพระรามหก ซึ่งครอบคลุมพื้นที่บ้านห้วยทรายเหนือ บ้านหนองคางและบ้านหนองขาว มีพื้นที่ประมาณ 19.75 กม.² หรือ 1,234.75 ไร่ ประชากร 1,424 คน ความหนาแน่นเฉลี่ย 75 คน/กม.²

10) พื้นที่ตอนล่างสุดของจังหวัดเพชรบุรี (Zone J) ติดต่อกับอำเภอทิวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่ประมาณ 15.5 กม.² หรือ 9,687.5 ไร่ ประชากร 1,302 คน เฉลี่ยความหนาแน่น 90 คน/กม.² พื้นที่ส่วนใหญ่ยังเป็นลักษณะชนบท ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีโรงงานใหญ่ผลิตผลไม้กระป๋องคือโรงงานผลไม้กระป๋องไทย (TFCC) ส่วนที่ติดต่อกับอำเภอทิวหิน มีสนามบินพาณิชย์บางส่วนอยู่ในเขตของชะอำ ส่วนบริเวณพื้นที่ริมทะเลเป็นบ้านพักตากอากาศของผู้มีฐานะจากกรุงเทพฯ และบ้านพักของราชการและของคนท้องถิ่น

ซึ่งโดยสรุปรวมแล้วสามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินของเทศบาลตำบลชะอำในปัจจุบัน พ.ศ. 2530 ได้ดังนี้คือ ที่ว่าง ที่เกษตร ป่า มีมากที่สุดถึงร้อยละ 79.17 ของพื้นที่ทั้งหมด รองลงมาคือส่วนที่เป็นทะเล คลอง บึงหนอง ในเขตเทศบาลร้อยละ 10.38 บริเวณสถานที่ราชการร้อยละ 3.72 ที่นกออาศัยร้อยละ 2.77 พานิชยกรรมร้อยละ 0.47 และอุตสาหกรรมร้อยละ 0.61 ของพื้นที่ทั้งหมด (ดูตารางที่ 5.1 และแผนภูมิที่ 4.6)

4.5.2 การใช้ที่ดินของพื้นที่เฉพาะด้านชายหาด

(1) หาดร่วมจิตต์ (หาดชะอำ)

หาดร่วมจิตต์เป็นชายหาดที่มีอาณาเขตตั้งแต่สะพานหินของบริษัท

LU2519

ที่มา : จากการศึกษาตารางที่ 4.17

LANDUSE TYPE

LU2530

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

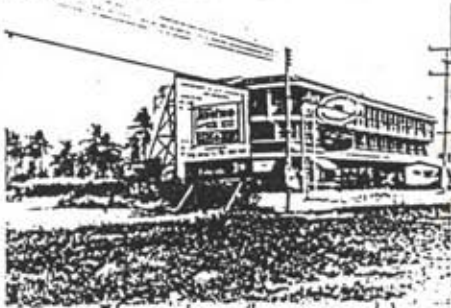
โรงแรมสวนบวภทาด

บริเวณชายหาดโรงแรมริเจนท์ชะอำ

ตึกแถวหน้าทางเข้าโรงแรมริเจนท์

ทางเข้าโรงแรมริเจนท์

สวนเสมา

ศาลารวมใจ หน้าหมู่บ้านชาวประมง

บริเวณต่อเรือ หมู่บ้านชาวประมง

H

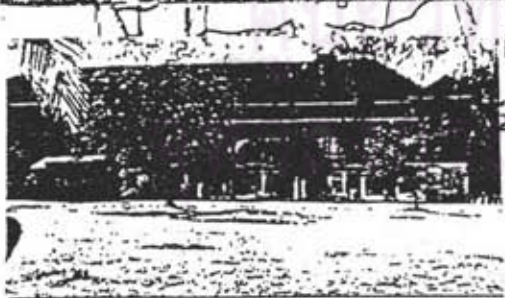
ตลาดนัดวันทอง

ซอยหมู่บ้านชาวประมง

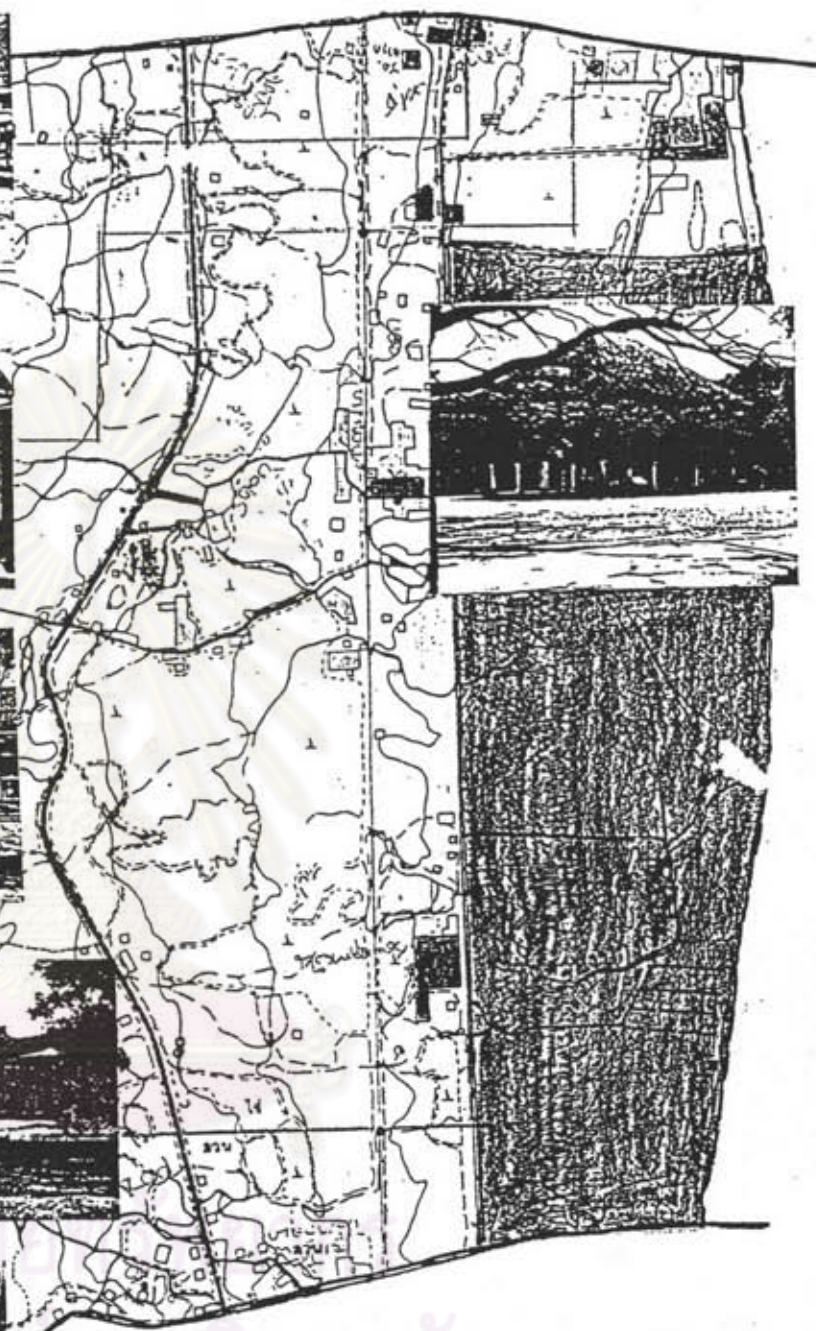
บ้านท้ายพรุระพี

พระราชินีเวศน์มฤคทายวัน

มหาวิทยาลัย

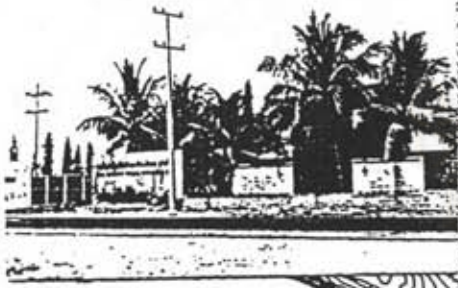

I

หมู่บ้านชาวประมงวัดบางไทรอ้อ
มอดศาพกรรมขนาดย่อม ฝั่งปลาทุ่งเพชรบุรี กรุงเทพฯ ฯ

หมู่บ้านชาวประมงเรือออกชกยามปาก

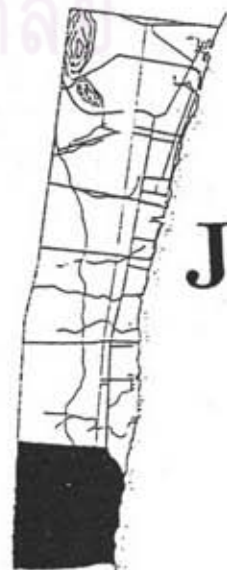
โรงงานผลไม้กระป๋อง TFCC

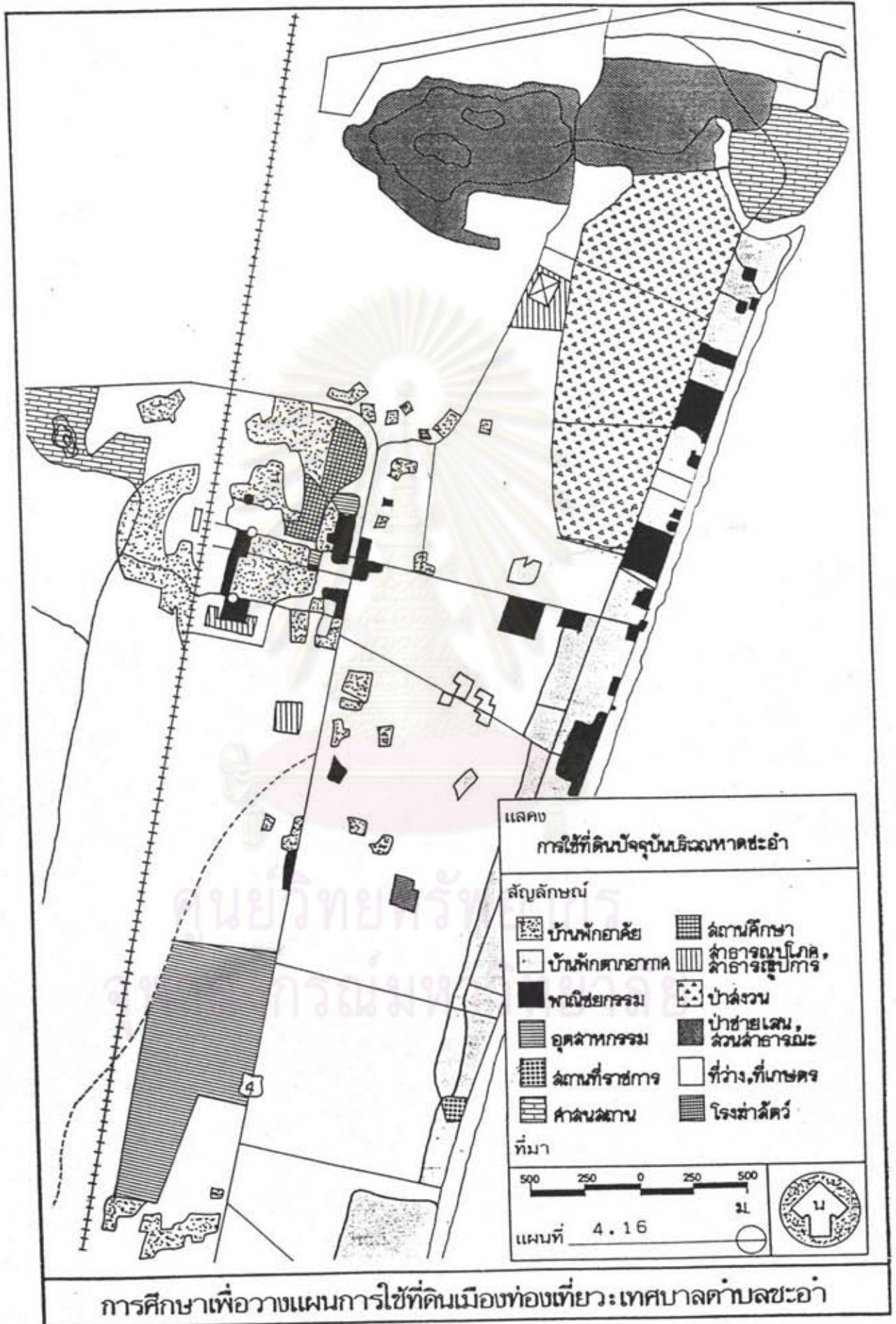
ที่ว่างริมถนนเพชรเกษม

กรมการบินพาณิชย์บ่อฝ้าย

J

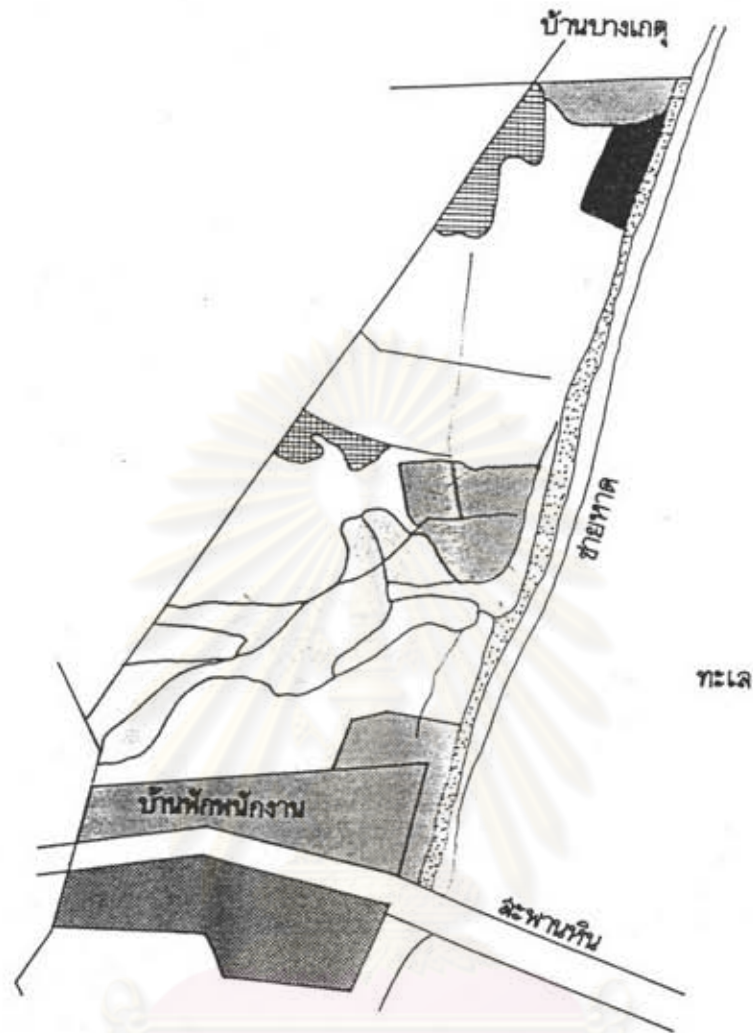
ชลประทานซีเมนต์: ร้อยมาตลอดแนวถนนร่วมจิตต์ จนถึงคลองบางหิน รวมความยาวประมาณ 65 กม. ส่วนความกว้างนับจากทะเลไปจนถึงถนนเพชรเกษมกว้างประมาณ 1.2 กม. รวมพื้นที่ ปริมาณนี้ประมาณ 4,860 ไร่

สภาพชายหาดเป็นทรายขาวละเอียด มีความลาดชันน้อย ความกว้างของหาดประมาณ 10-15 เมตร ส่วนชายหาดด้านวัดเนรัญชรารามจนถึงสะพานหินเป็นที่ดินนอกสภาพทรายปนเลน และมีความกว้างจากแนวโหนดเดิมตั้งแต่ 20-100 เมตร บริเวณระหว่างถนนเลียบหาดกับ ชายหาด มีพื้นที่กว้างตั้งแต่ 3-20 เมตร บริเวณระหว่างถนนเลียบหาดกับชายหาด มีดินเลนเพื่อ ความร่มรื่นเป็นระยะ แต่ปัจจุบันถูกน้ำกัดเซาะไปหลายแนว ซึ่งพื้นที่ส่วนนี้ใช้เป็นที่พักผ่อน จอดรถ และร้านค้า แผงลอย มีบ้านพัก บังกา โล ปลูกเพื่อบริการที่พักแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งจะมีบทบาทใน ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ หรือเทศกาลต่าง ๆ

ปัจจุบันชายหาดร่วมจิตต์ประสบกับปัญหาการทรุดตัวของทราย และการพังทลายของดินริมชายหาด ทำให้แนวคันไม้ล้ม ชายหาดลาดชันมากขึ้น ความกว้างลดลงแต่กลับเกิดที่ดินนอก บริเวณสะพานหิน ทั้งนี้เพราะการสร้างสะพานหินทำให้ระบบนิเวศน์ชายฝั่งเสียสมดุลย์ไป เกิด การเปลี่ยนแปลงกระแสน้ำไม่สามารถพัดทรายให้หมุนเวียนตามปกติได้

สภาพน้ำทะเลค่อนข้างใสมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยว แต่ บริเวณคลองบางหินซึ่งอยู่ทางตอนใต้สุด เป็นคลองที่รับน้ำทั้งจากโรงงานชะอำนำพ์แอมป์เปิ้ล ๆ ทำให้มีผลต่อน้ำทะเลมีสีด้า กลิ่นเหม็น เป็นผลต่อคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง และสัตว์น้ำในบริเวณนั้น ซึ่ง มีรัศมีประมาณ 100 เมตรด้วย

การใช้ที่ดินด้านตะวันออกติดทะเลเป็นชุมชนบ้านปากคลองและวัดเนรัญชรา ส่วนที่เหลือ เป็นบ้านตากอากาศ บังกาโล ร้านอาหาร และกำลังก่อสร้าง โรงแรม และที่พักเพิ่มขึ้น บางตอน ด้านเหนือเป็นป่าชายเลนและป่าสนสงวนแห่งชาติ มีเนื้อที่ประมาณ 815 ไร่ ส่วนด้านทิศใต้ปล่อยให้ เป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ สัดส่วนการใช้ที่ดินในพื้นที่บริเวณนี้ประมาณ 4,860 ไร่ ส่วนใหญ่ยังเป็น พื้นที่ว่างเปล่า ส่วนพื้นที่ใช้เพื่อการท่องเที่ยวมีเพียง 982 ไร่ หรือร้อยละ 20.2 ซึ่งยังไม่ได้ใช้ ประโยชน์อย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินมีอยู่ตลอดเวลาในอัตราสูงขึ้นเรื่อยๆ เฉพาะบริเวณนี้ ทั้งนี้เพราะมีการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมา ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่างถนนร่วมจิตต์กับถนนเจ้าลาย และบริเวณสี่แยกถนน นราธิป ติดกับถนนเพชรเกษม (แผนที่ 4.16)

แสดง	
การใช้ที่ดินบริเวณหาดคลองเขื่อน	
สัญลักษณ์	
	คันดอนทรายริมหาด
	ที่พักอาศัย, หมู่บ้าน
	บ้านพักตากอากาศ (ชะอำคาบาน้ำ)
	บ.ชลประทานซีเมนต์ จำกัด
	ป่าชายหาด
	ป่าชายหาด
	สวน, พืชเกษตร, ที่โล่ง
ที่มา ภาพถ่ายทางอากาศ ปี 2529	
แผนที่ 4.17	

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยวระเทศบาลตำบลชะอำ

อาจกล่าวได้ว่า ชายหาดร่วมจิตมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวสูงมาก โดยเฉพาะใน ระยะ 3-4 ปีที่ผ่านมา ข้อได้เปรียบของชายหาด คือ มีถนนที่รถทุกชนิดเข้าถึง และเลียบบลอค ชายหาดได้ ทำให้สะดวกต่อการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวสามารถได้ประโยชน์ทางธรรมชาติ ชายหาดตามความต้องการอย่างเต็มที่ การบริการการท่องเที่ยวจึงเติบโตอย่างรวดเร็ว จนบางครั้งเกิดปัญหาความไม่เรียบร้อยบริเวณชายหาด ที่จอดรถ ความสะอาด ความพลุกพล่านที่เกิดขึ้น ซึ่งมีผลต่อทัศนภาพของการพักผ่อนได้เช่นกัน

(2) หาดคลองเทียน

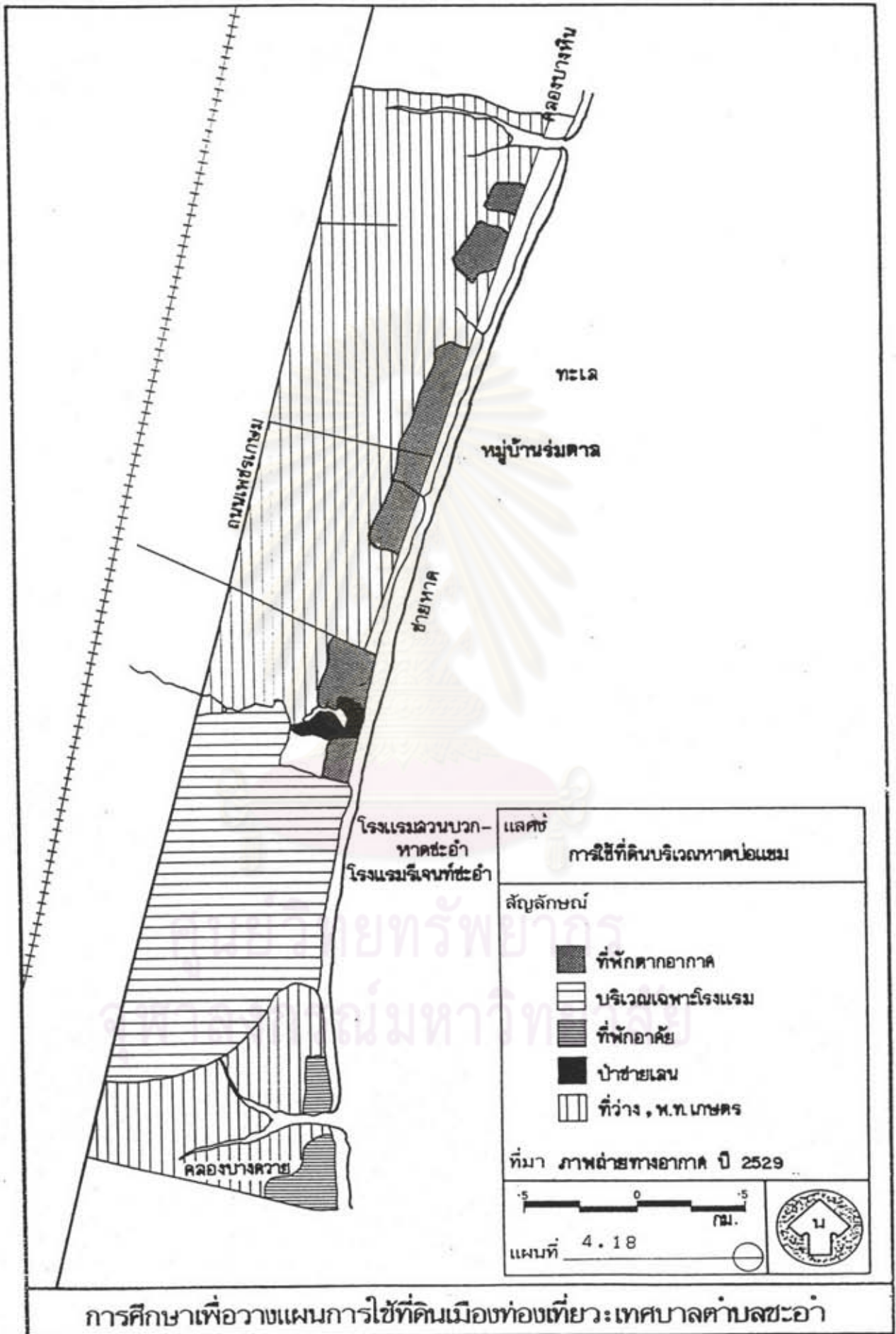
หาดคลองเทียนเป็นชายหาดขนาดเล็กมีความยาวประมาณ 2.3 กม. นับจากถนนคันกันน้ำเค็มถึงชายหาด บริเวณสันดอนทรายกว้างประมาณ 40 เมตร ทั้บถมจน บิดปากคลองเทียนมาเป็นเวลานาน ชายหาดกว้าง 30 เมตร ความลาดชันน้อย ทรายขาวละเอียด สภาทั่วไปค่อนข้างบริสุทธิ์ปราศจากมลภาวะ

การใช้ที่ดินส่วนใหญ่เป็นสวนมะพร้าวและบ้าน บริเวณสองข้าง คลองเทียนเป็นป่าชายเลน ส่วนสันดอนทรายมีหญ้าปกคลุมทั่วไปกรรมสิทธิ์ที่ดินเกือบทั้งหมดเป็นของ เอกชนใช้ประโยชน์เป็นบ้านและสวน (84.2%) คือ พื้นที่ประมาณ 1,347 ไร่ จากเนื้อที่บริเวณนี้ 1,600 ไร่ บริเวณป่าชายเลน ถนนหาดทรายเป็นของรัฐ พื้นที่ระหว่างพื้นดินกับชายหาด มีสภาพ เป็นสันดอนทรายประมาณ 40 ไร่ ซึ่งบางส่วนราษฎรกำลังขอลิขสิทธิ์ออกโฉนดดินงอกหน้าโฉนดเค็ม ด้านการท่องเที่ยวขณะนี้มีสถานที่พักตากอากาศเพียง 1 แห่ง คือ ชะอำคาบาน่า และร้านค้าย่อย เพียง 1-2 ร้านเท่านั้น (แผนที่ 4.17)

(3) หาดบ่อแถม

หาดบ่อแถมเป็นหาดที่เชื่อมต่อกับหาดชะอำไปทางตอนใต้ นับ ตั้งแต่คลองบางหินจึงถึงบางบางควาย มีความยาว 4.5 กม. หาดบ่อแถมไม่มีถนนเลียบบหาด แต่มี ที่ดินริมหาดกว้างประมาณ 8 เมตรเกือบตลอด ชายหาดบ่อแถมมีความกว้าง 30-70 เมตร สภา ชายหาดเช่นเดียวกับหาดชะอำ แต่บริเวณคลองบางหินสกปรกมากเนื่องจากน้ำทิ้งจาก โรงงาน

การใช้ที่ดินยังมีการใช้ประโยชน์เพื่อการปลูกสร้างน้อย ที่ดินริม หาดมีกรรมสิทธิ์ทั้งหมดมีบ้านพักตากอากาศประปราย ยกเว้นทางตอนใต้ ซึ่งเป็นที่ตั้งของ โรงแรม เดอะรีเจนท์ชะอำและ โรงแรมสวนบวทหาดชะอำ ส่วนพื้นที่ตอนในเป็นป่าละเมาะและทุ่งหญ้าเลี้ยง ลีตว์ (แผนที่ 4.18)

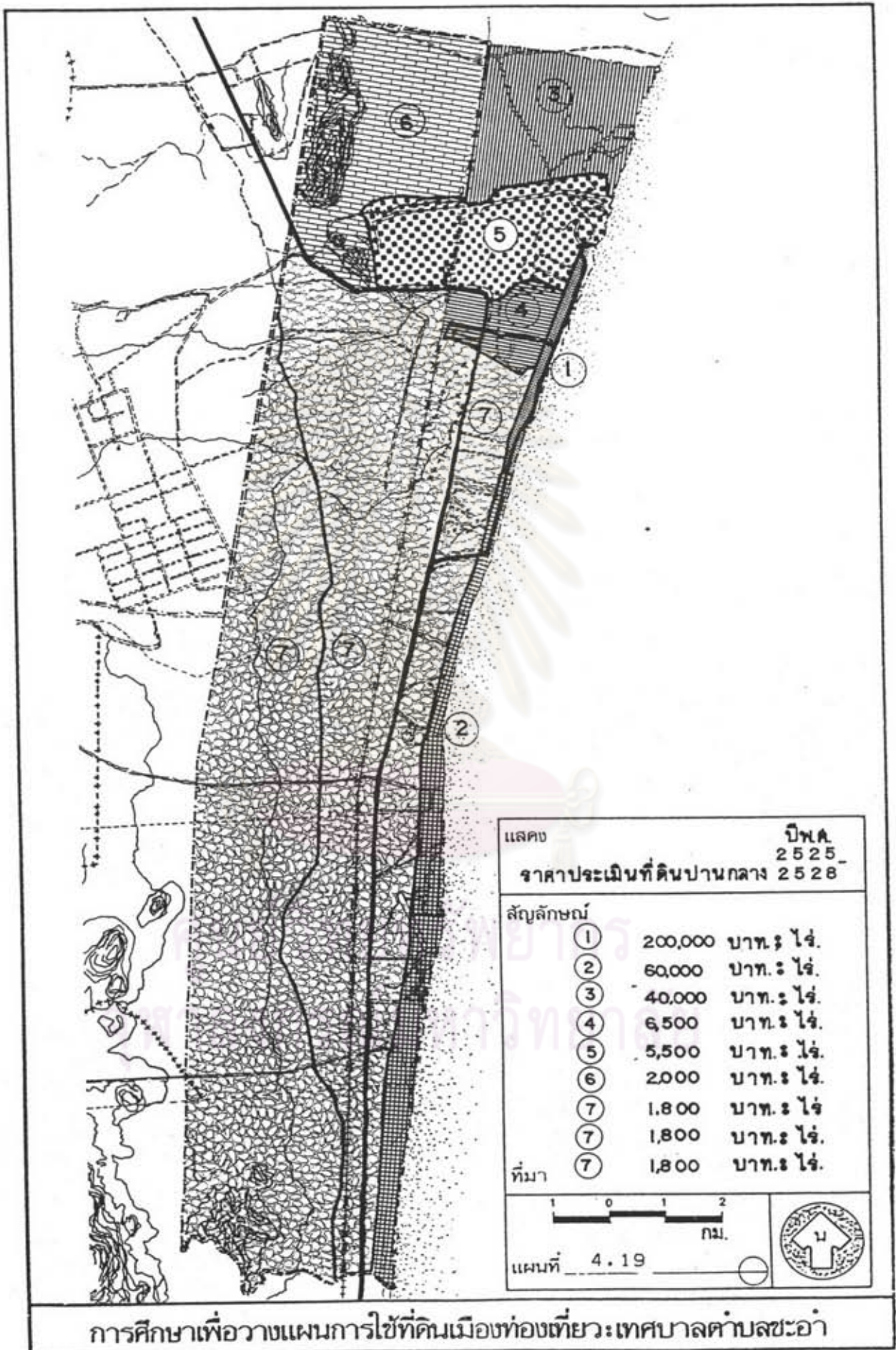

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยว:เทศบาลตำบลชะอำ

4.5.3 ความสัมพันธ์ของการใช้ที่ดินกับที่ดิน(1) ราคาที่ดิน

จากประกาศราคาปานกลางที่ดินตามพระราชบัญญัติ ภาษีบำรุงท้องที่ในเขตเทศบาลตำบลชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ได้ตีราคาปานกลางที่ดินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525-2528 ไว้ดังนี้ (แผนที่ 4.19)

หน่วย	ราคาปานกลางของ ที่ดินไร่ละ (บาท)	อาณาเขตท้องที่
(1)	200,000	บริเวณริมหาดชะอำตั้งแต่บ้านปากคลองถึงคลองบางหิน ซึ่งมีถนนร่วมจัดตั้งและถนนเจ้าลาย
(2)	60,000	บริเวณตั้งแต่คลองบางหินติดทะเล เรื่อยมาถึงหาดบ่อแถม ผ่านค่ายพระรามหก จนจดบริเวณตอนใต้ของพื้นที่
(3)	40,000	บริเวณทางตอนเหนือสุดของพื้นที่ตั้งแต่บ้านคลองเทียนจดทางรถไฟสายใต้ห่างจากทะเล 80 เมตร
(4)	6,500	บริเวณบ้านพักของกองงานบริษัทชลประทานซีเมนต์ ถนนคันกันน้ำเค็ม ไปจดบริเวณเขามันหมู
(5)	5,500	บริเวณศูนย์กลางชุมชนชะอำข้ามฝั่งถนนเพชรเกษม ถนนราธิป ตัดกับถนนเจ้าลายก่อนมาทางฝั่งตะวันออก
(6)	2,000	ฝั่งตะวันตกทางตอนเหนือของพื้นที่บริเวณ บริษัทชลประทานซีเมนต์ เขาเจ้าลาย และเขามันหมู
(7)	1,800	บริเวณนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว

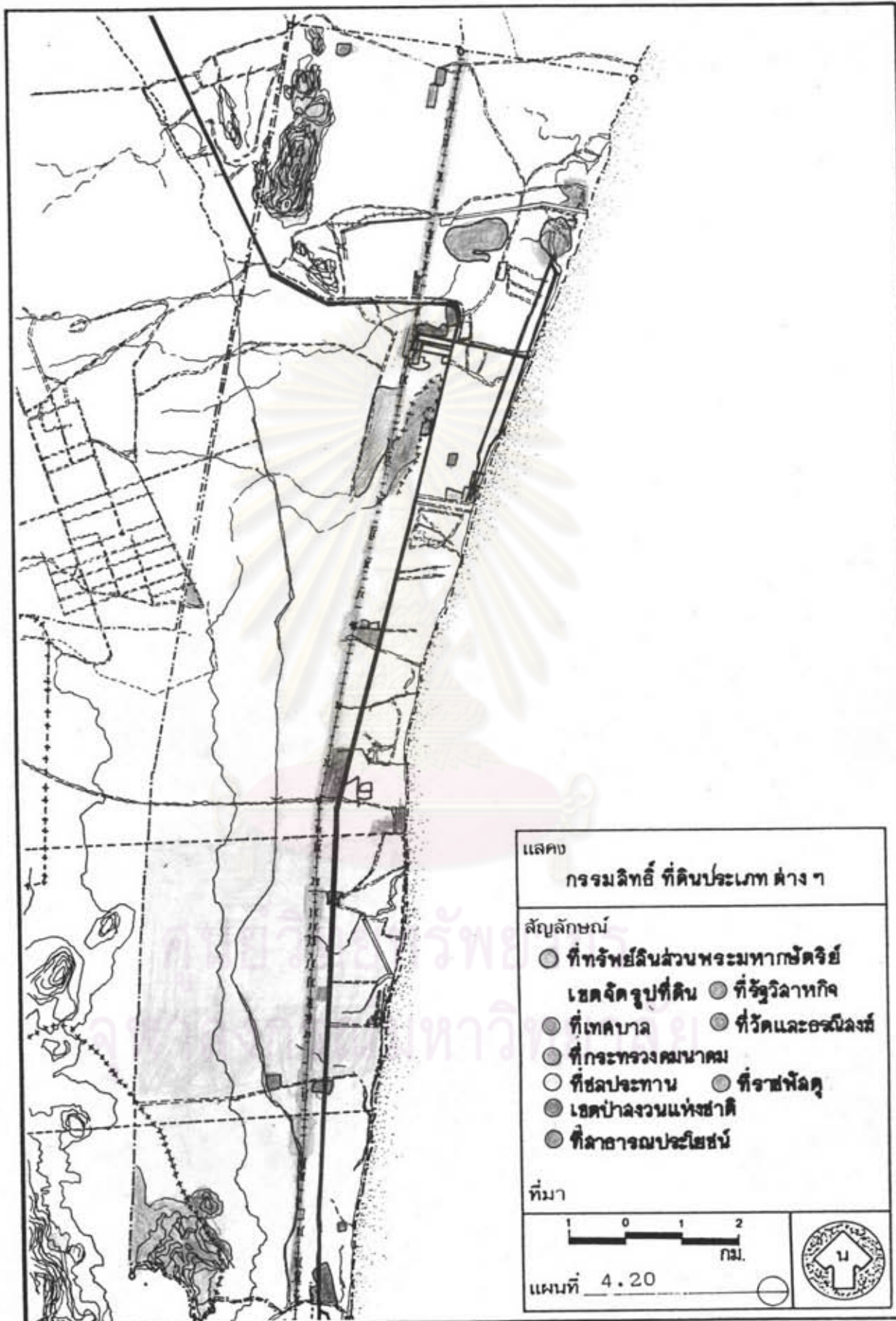

แต่อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจพบว่า ราคาที่ดินของเอกชนมีราคาสูงกว่าการประมาณราคาปานกลางของทางราชการ 2-3 เท่าตัว โดยเฉพาะราคาที่ดินบริเวณชายหาดริมทะเล

(2) การถือครองที่ดิน

การถือครองที่ดินในเขตเทศบาลตำบลชะอำ แบ่งออกเป็นพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้ (แผนที่ 4.20)

- 1) ที่ราชพัสดุ : โรงพยาบาลชะอำ บริเวณศูนย์ราชการ โรงเรียนคุณหญิงเนื่องบุรี และที่ยังไม่ได้ทำประโยชน์ เป็นต้น
- 2) ที่วัด และธรณีสงฆ์ : บริเวณวัดทุกวัด และสำนักสงฆ์ทุกแห่งในเขตเทศบาล
- 3) ที่เทศบาล : สวนสาธารณะบึงตะกาดพลี ตลาดสดเทศบาล และโรงเรียนเทศบาลทุกแห่งในท้องที่เทศบาล เช่น โรงเรียนเทศบาล 1-7
- 4) ที่รัฐวิสาหกิจ : ชุมสายโทรศัพท์ทางไกล สำนักงานไฟฟ้าอำเภอชะอำ และเขตทางรถไฟ
- 5) ที่สาธารณะประโยชน์ : ศาลากลางบ้านชะอำ ป่าช้าคอนบ้านชะอำ ป่าช้าบ้านปอแหม และบ้านบางควาย
- 6) ที่ชลประทาน : ได้แก่ คลองส่งน้ำสายหัวหิน (สายใหม่) โครงการเพชรบุรี กรมชลประทาน
- 7) แนวเขตจัดรูปที่ดิน : ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกระพง
- 8) แนวป่าสงวนแห่งชาติ : สวนป่าชะอำ และป่าดอนมะทราง และป่าหมายเลขแปดสิบเจ็ด
- 9) ที่ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ : ที่ว่าง อ่างเก็บน้ำค่ายพระรามหก (โครงการพระราชดำริ) ค่ายพระรามหก

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยว: เทศบาลตำบลชะอำ

10) ที่กระทรวงคมนาคม : สนามบินบ่อฝ้าย

11) ที่ดินเอกชน : ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว

4.5.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขยายตัว

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลชะอำ การใช้ที่ดินในอดีต และปัจจุบันสภาพการเปลี่ยนแปลง และแนวโน้มการขยายตัวของชุมชน อาจพิจารณาได้ถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขยายตัวของชุมชนได้ดังนี้

1) การส่งเสริมการท่องเที่ยว ในระยะ 3-4 ปีที่ผ่านมา ชะอำเป็นที่รู้จักมากขึ้น ทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวขยายตัวมีการสร้างบังกาโล ที่พัก โรงแรม อาคารร้านค้า ขึ้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณริมหาดรวมจิตต์ และสี่แยกถนนราธิป ซึ่งเป็นปากทางเข้าสู่หาด

2) เส้นทางคมนาคมขนส่ง จากเส้นทางคมนาคมขนส่งสายหลักมีความสะดวกรวดเร็ว ทำให้การติดต่อระหว่างพื้นที่ การเข้าถึงสะดวกขึ้น ประกอบทั้งชะอำเป็นจุดแวะที่สำคัญของถนนเพชรเกษม และเส้นทางรถไฟ ซึ่งจะต้องผ่านลงสู่ภาคใต้

3) ลักษณะประชากร จากลักษณะการเปลี่ยนแปลงของประชากรจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามนโยบายของจังหวัด และระดับภาค รวมไปถึงการอพยพของประชากร เพื่อการทำงาน โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว ย่อมส่งผลถึงการขยายตัวของพื้นที่ด้วย

4) การบริการสาธารณูปโภคสาธารณสุข จากการขยายโครงข่ายการให้บริการ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ และการบริการสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ย่อมเป็นปัจจัยที่ดึงดูดให้เมืองขยายตัวออก

5) ราคาที่ดิน ราคาที่ดิน โดยเฉพาะบริเวณริมหาดถึบตัวสูงขึ้นมาก มีนักลงทุน ชื้อไว้เพื่อเก็บกำไร หรือก่อสร้างอาคารประเภทที่พักตากอากาศ ทำให้กิจกรรมการใช้ที่ดินจะหนาแน่นขึ้น

4.5.5 ทิศทางการเปลี่ยนแปลง

การใช้ที่ดินของเทศบาลตำบลชะอำ มีทิศทางการเปลี่ยนแปลง และลักษณะการขยายตัวของการใช้ที่ดินแต่ละประเภท ดังนี้ (แผนที่ 4.21)

- ที่พักอาศัย มีการขยายออกไปมากทางฝั่งตะวันออกของถนนเพชรเกษม หรือที่ใกล้เคียงชายทะเล มีทั้งเป็นบังกาโลบ้านพักตากอากาศ หมู่บ้านจัดสรรของคนในท้องถิ่น และต่างถิ่น โดยเฉพาะจากกรุงเทพฯ เกิดขึ้นหลายแห่ง เช่น "หมู่บ้านริมตาล หมู่บ้านอุไรสนิท เป็นต้น ส่วนทางฝั่งตะวันตกของถนนเพชรเกษม เป็นเขตที่พักอาศัยของคนท้องถิ่น มีการขยายตัวบ้างแต่ก็เกาะกลุ่มกันตามแบบชุมชนเดิม เช่น ชุมชนหนองตานก ชุมชนชะอำเก่า ชุมชนบ้านห้วยทรายเหนือและใต้ เป็นต้น

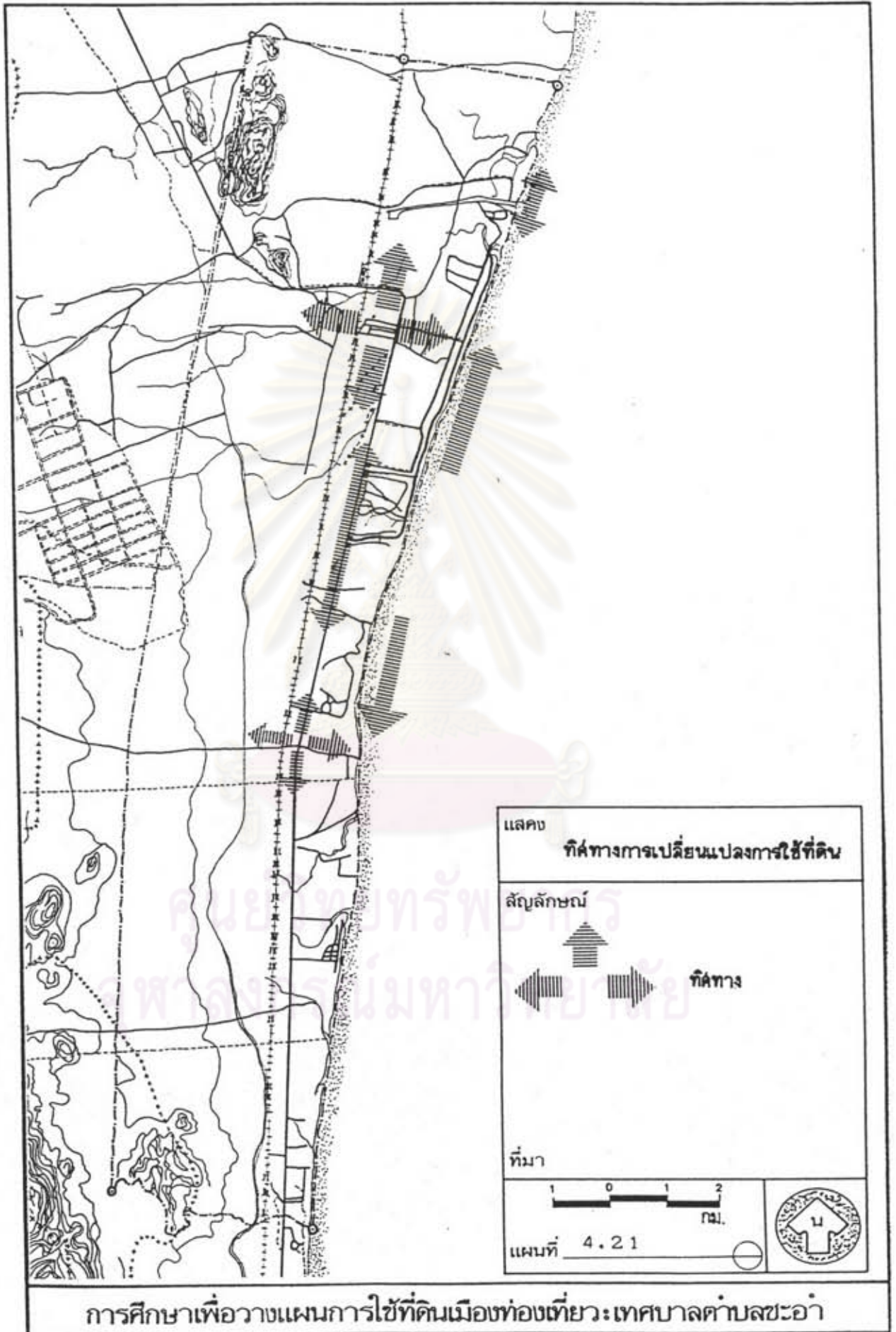
- พาณิชยกรรม โดยมากขยายออกมาริมถนนเพชรเกษม บริเวณสี่แยกถนนราธิปตัดกับถนนเพชรเกษมมีร้านค้าอาคารพาณิชย์เกิดขึ้นมาก ส่วนบริเวณที่หนาแน่นอีกแห่งซึ่งบริเวณชายหาดถนนร่วมจิตมีร้านค้า ร้านอาหารและชายของที่ระลึกขยายตัวอย่างรวดเร็วในเวลา 4-5 ปีที่ผ่านมา

- อุตสาหกรรม โดยมากขยายออกมาริมถนนเพชรเกษม บริเวณตอนกลางของเทศบาลมีโรงงานชะอำ โพนแปเปิลคอนกรีตตั้งขึ้นใหม่มีพื้นที่กว้างใหญ่ นอกนั้นมีโรงงานขนาดเล็ก ๆ อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน

- สถานที่ราชการ สถานที่ราชการเกือบทุกแห่งตั้งอยู่บริเวณที่ตั้งเดิม คือ หน้าสถานีรถไฟถนนราธิปฝั่งตะวันตกมีการขยายตัวเพิ่มอาคารมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีโครงการสร้างที่ทำการเทศบาลใหม่ในบริเวณเดิม เพราะมีพื้นที่กว้างมากสามารถรองรับการขยายตัวได้อีกมาก

- คลังสินค้า โดยมากเป็นโกดังเก็บพืชผลทางการเกษตร จึงอยู่ใกล้กับพื้นที่เกษตรกรรมที่มีการคมนาคมสะดวกแก่การเข้าถึง โดยมากจะอยู่ทางฝั่งตะวันตกของเทศบาลตำบล

- ศาสนา โดยมากเป็นวัดเก่าอยู่คู่กับชุมชนมาช้านานแล้ว กระจายอยู่ตามชุมชนที่กระจุกตัวกันอย่างหนาแน่นและขยายพื้นที่ออกไปเท่านั้น

- สาธารณูปโภค ขยายออกไปบริเวณริมถนนเพชรเกษม ได้แก่ สถานีจ่ายไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ชุมสายโทรศัพท์และสถานีกรองน้ำของการประปานครหลวง

- สนามกีฬาส่วนสาธารณะ มีการสร้างสวนสาธารณะเพิ่มขึ้นตามโครงการของเทศบาลร่วมกับจังหวัด สร้างสวนสาธารณะบังตะกาดพลีในพื้นที่ขนาดใหญ่และสนามกีฬาในค่ายพระรามหก

- ปศุสัตว์ เริ่มมีการเลี้ยงโคนม เพื่อส่งน้ำนมให้แก่สหกรณ์โคนมราชบุรี แต่มีจำนวนไม่มากนักอยู่ในบริเวณพื้นที่เกษตรกรรมที่มีการคมนาคมเข้าถึง

- ถนน และซอย มีการขยายการใช้ที่ดินประเภทนี้ออกไปมาก ทั้งเพื่อจุดประสงค์ในการรองรับการท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกแก่คนท้องถิ่นมีการตัดถนนใหม่หลายสาย รวมทั้งมีการขยายผิวการจราจรด้วย

- สถานการศึกษา การใช้ที่ดินของสถานศึกษาในระยะแรก ๆ จะอยู่ติดกับวัด แต่ในระยะหลังขยายตัวออกไปตามชุมชนต่าง ๆ เช่น บริเวณศูนย์ราชการ หมู่บ้านชาวประมง ฯลฯ ส่วนสถานศึกษาตามวัดยังมีความสำคัญและขยายตัวมากขึ้นบริเวณเดิมที่เป็นเขตวัด

- ทะเล คลอง ท้องบึง นอกเหนือจากทะเลนับจากชายฝั่งไป 5 เมตร ตลอดแนว แล้ว ยังมีการขุดบ่อขนาดใหญ่ แต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์เพื่อการใดหลังบริเวณโรงงานชะอำไพน์แอปเปิ้ลฯ ถึง 3 บ่อ เพื่อนำดินไปถมยังโรงงาน

- ที่ว่าง ที่เกษตรป่า การใช้ที่ดินของที่ว่าง ที่เกษตร ป่าอ้อมลดลงไปเพื่อเป็นการใช้ที่ดินเพื่อการพักอาศัย ๆ อาคารพาณิชย์ อุตสาหกรรมและอื่น ๆ ที่ขยายมากขึ้น

4.5.6 แนวโน้มการขยายตัวของชุมชนในอนาคต

แนวโน้มการขยายตัวมีแนวโน้มจากศูนย์กลางชุมชนเดิมที่ตลาดชะอำออกไปโดยรอบ โดยขยายตัวออกไปยังพื้นที่ว่างที่ยังมิได้มีการใช้ประโยชน์เพื่อการก่อสร้าง ได้แก่ ริมถนนสายสำคัญบริเวณสี่แยกที่ถนนสายสำคัญตัดกัน และพื้นที่บางส่วนของเกษตรกรรม กล่าวคือ พานิชยกรรมจะขยายตัว และเกิดขึ้นในเขตชุมชนสำคัญ ได้แก่ บริเวณชุมชน ตลาดชะอำ บ้านห้วยทรายเหนือ บ้านห้วยทรายใต้ บ้านบ่อแคม และบ้านบางไทรน้อย สำหรับพื้นที่จากถนนเพชรเกษม

จนถึงชายทะเลตลอดแนวจากค่ายมฤคทายวันขึ้นมาตอนเหนือ จนถึงสุดหลักเขตที่ 3 ที่บ้านบางเกตุ มีแนวโน้มน้ำที่จะเปลี่ยนจากที่ว่าง และพื้นที่เกษตร ตลอดจนถึงทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ฝั่งตะวันออกของทางรถไฟ หรือพื้นที่ใกล้กับชายทะเลจะเปลี่ยนเป็นอาคารพักอาศัยประเภทบ้านจัดสรร บ้านพักตากอากาศ โรงแรม บังกาโล ตลอดจนถึงบ้านเช่า โดยเฉพาะบริเวณริมหาดบ่อแถม ซึ่งมีสถานที่พักที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ โรงแรมริเจนท์ชะอำ และโรงแรมสวนบวกดหาด จะเป็นตัวดึงดูดให้เกิดการรวมกลุ่มของอาคารประเภทนี้ขึ้นอีก ส่วนบริเวณริมหาดชะอำ จะมีความหนาแน่นขึ้นทั้งบริการที่พักร้านค้า อาจเปลี่ยนแปลงไปในทางสูง เนื่องจากพื้นที่บริเวณหาดชะอำปัจจุบันมีบ้านพักประเภทบริการให้แก่นักท่องเที่ยวเกือบเต็มพื้นที่ทั้งหาดแล้ว ส่วนพื้นที่ทางด้านตะวันตกของทางรถไฟสายใต้ นั้น การพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ จะเป็นไปได้ช้ากว่า เนื่องจากปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชน มุ่งไปที่บริเวณฝั่งตะวันออกของถนนเพชรเกษม หรือแถบชายทะเลมากกว่า

สรุป จากการพัฒนาลักษณะการใช้ที่ดิน และแนวโน้มน้ำการขยายตัวของชุมชน จะเห็นได้ว่า การขยายตัวทางฝั่งตะวันออกของถนนเพชรเกษมเป็นไปตามเส้นทางของชายหาด (Linear) ตลอดแนวทะเลของเขตเทศบาล ส่วนทางฝั่งตะวันตกของถนนเพชรเกษม การขยายตัวอยู่ที่ศูนย์กลางชะอำ (Concentric) ซึ่งประกอบด้วยศูนย์ราชการ ตลาด พาณิชยกรรม ซึ่งพื้นที่ในเขตเทศบาลยังมีที่ว่างยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อีกมาก เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดจากการใช้ที่ดิน จึงสมควรที่จะมีการเตรียมวางแผนไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะทำให้การวิเคราะห์หาพื้นที่ที่เหมาะสมต่อกิจกรรมแต่ละประเภทต่อไป

4.6 โครงการ และแผนงานที่สัมพันธ์กับเทศบาลตำบลชะอำ

โครงการและแผนงานที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อลักษณะการใช้ที่ดินภายในเขตเทศบาลตำบลชะอำ หรือมีอิทธิพลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของเมือง โดยส่วนรวม ซึ่งเป็นโครงการของภาครัฐบาล และเป็นโครงการในระดับท้องถิ่น มีดังนี้ (แผนที่ 4.22)

(1) โครงการบึงตะกาดผลี

- วัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นการสร้างสถานที่พักผ่อนหย่อนใจควบคู่กับการส่งเสริมอาชีพของราษฎร ในลักษณะของโครงการประมงแบบประชาอาสา

- การดำเนินการจะทำการปรับปรุงที่ดิน เนื้อที่ประมาณ 325 ไร่ 2 งาน 46 ตารางวา องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ได้เข้าดำเนินการ โดยได้รับการอนุมัติ

จากสภาเทศบาลตำบลชะอำ และกระทรวงมหาดไทย องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี ได้เสนอโครงการบึงตะกาดพลี ในแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2526 เพื่อการขุดลอกเพิ่มเติมโดยใช้เงินงบประมาณ 7,049,500 บาท เสนอต่อศูนย์บริการเกษตรกรรมเคลื่อนที่ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในรูปของโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก เมื่อเดือนกรกฎาคม 2529 ได้ทำการปล่อยปลาไป 120,000 ตัว และใช้เวลาประมาณ 7 เดือน จึงจะจับได้ ปัจจุบันอยู่ในระหว่างดำเนินการ ยังเปิดใช้เป็นสถานที่พักผ่อนไม่ได้ ต้องใช้งบประมาณอีกมาก

- ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ ทำให้ชุมชนได้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สำหรับประชาชนในชุมชนเอง และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักผ่อนชั่วคราว

2. โครงการย้ายโรงเรียนเทศบาล*

- วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อเป็นศูนย์กลางที่จะให้ความสะดวกในการบริการด้านการศึกษาก่อตั้งได้อย่างทั่วถึง สถานที่เดิมคับแคบขยายหรือปรับปรุงได้ยาก

- สถานที่ตั้งของโครงการ ตั้งอยู่ ถนนจอมพล ตำบลชะอำ เนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ บริเวณโครงการศูนย์พัฒนาการศึกษาห้วยทรายตามพระราชดำริ ซึ่งเป็นที่ดินในทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

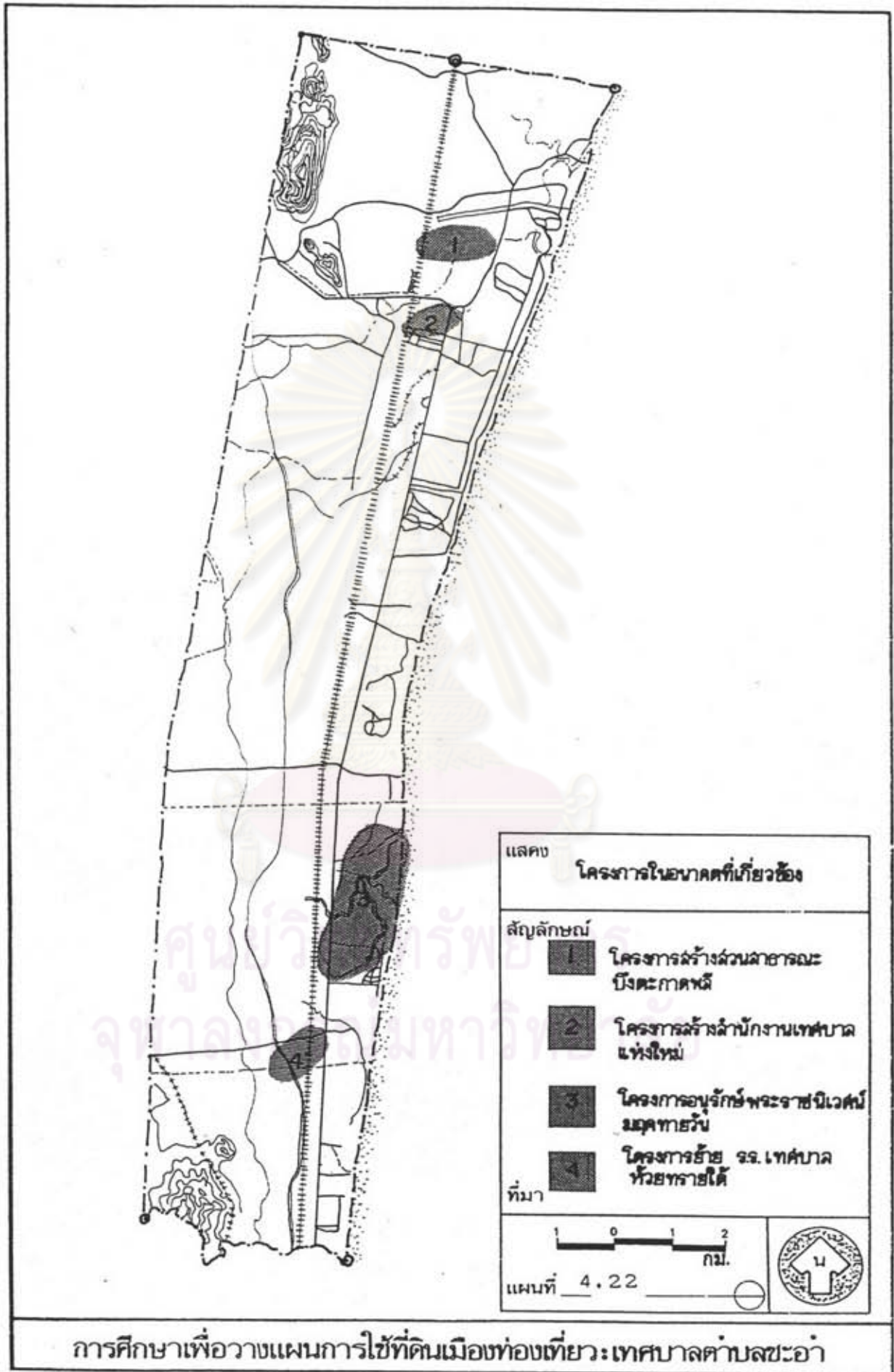
- เหตุผลในการเลือกพื้นที่ เนื่องจากสะดวกในการคมนาคมติดต่อ และอยู่ในเขตบริเวณการพัฒนาที่ดินของโครงการศูนย์พัฒนาการศึกษาห้วยทราย ซึ่งจะ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาเด็กนักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของท้องถิ่น

- ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ ก่อให้เกิดการพัฒนาเขตที่โรงเรียนจะไปตั้ง

(3) โครงการสร้างสำนักงานเทศบาลจังหวัดชะอำ

- วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อให้หน่วยงานของเทศบาลซึ่งอยู่ที่อื่นได้เข้ามาอยู่รวมกัน เพื่อความสะดวกในการติดต่อ

* ยังไม่ได้รับงบประมาณ

การศึกษาเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเมืองท่องเที่ยว: เทศบาลตำบลชะอำ

- สถานที่ตั้งของโครงการ คือ บริเวณเดิม ถนนราธิป ตำบล
ชะอำ เนื้อที่ประมาณ 15 ไร่ 2 ตารางวา

เหตุผลในการเลือกพื้นที่นี้ เพราะสถานที่เดิมเหมาะสมตั้งอยู่ระหว่าง
ที่ว่าการอำเภอชะอำ และสถานีตำรวจภูธรอำเภอชะอำ เป็นบริเวณศูนย์กลางของหน่วยราชการ
เป็นการสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ และสะดวกในการติดต่อระหว่างราชการด้วยกัน

(4) โครงการอนุรักษ์พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน อำเภอชะอำ จังหวัด
เพชรบุรี

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เป็นพระราชวังที่ประทับพักผ่อน พระราช
อริยาบทของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
สร้างเมื่อ พ.ศ. 2466 สร้างมาแล้วเป็นเวลา 63 ปี ลักษณะเป็นอาคารไม้ชั้นเดียวได้ถูกสูงแบบ
สถาปัตยกรรมไทยผสมยุโรป มีทางเดินเชื่อมพื้นอาคาร ชั้นบนติดต่อกันทุกอาคาร แยกเป็น 3 กลุ่ม
รวม 16 หลัง

ต่อมากองกำกับการ 1 ค่ายพระรามหก ได้รับอนุญาตจากสำนักพระ
ราชวังให้ใช้สถานที่แห่งนี้ เมื่อ พ.ศ. 2508 ปัจจุบันบรรดาอาคารต่าง ๆ ซ้ำรูด ทรุดโทรม กอง
กำกับการ 1 จึงได้ติดต่อสำนักพระราชวังและกรมศิลปากร เพื่อขออนุญาตซ่อมแซมอนุรักษ์ไว้เป็น
อนุสรณ์สถานตามเดิม

วัตถุประสงค์ กองกำกับการ 1 กองฝึกพิเศษ (ค่ายพระรามหก)
โดย พ.ต.ต.พีรเดช รอดโทธิทอง จะดำเนินการบูรณะพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน ส่วนห้องพระ
บรรทมและห้องพระอักษร เพื่อจัดเป็นพิพิธภัณฑ์ส่วนพระองค์ โดยจะเปิดให้ประชาชนเข้าชมและจะ
นำรายได้สมทบทุนเพื่อการบูรณะพระราชนิเวศน์ต่อไป

การดำเนินการ - ปรับปรุงกายภาพบริเวณโดยรอบ
พระราชนิเวศน์

- ปรับปรุงพระราชนิเวศน์เป็นส่วน ๆ

งบประมาณดำเนินการ จากการสำรวจของกองโบราณคดี กรม
ศิลปากร จะต้องใช้งบประมาณในการบูรณะทั้งหมดประมาณ 47 ล้านบาท โดยกองกำกับการ 1
ค่ายพระรามหก จะหาเงินดำเนินการบูรณะปรับปรุงโดยขอตั้งงบประมาณแผ่นดินและขอความช่วยเหลือ
จากภาคเอกชน

ผลของ โครงการเป็นการอนุรักษ์โบราณสถานและ เป็นแหล่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวได้เข้าเที่ยวชม

4.7 สรุปสภาพชุมชนเทศบาลตำบลชะอำ

จากข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาทั้งหมด คือสภาพกายภาพทรัพยากร เศรษฐกิจและสังคม ได้ชี้ให้เห็นว่าระดับชุมชนของเทศบาลตำบลชะอำกำลังอยู่ในระหว่างการเติบโตขยายตัว โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวเพราะได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ประกอบกับสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศและทรัพยากรที่เอื้ออำนวยโดยเฉพาะพื้นที่ทางฝั่งตะวันออกติดกับชายฝั่งทะเลตลอดแนวและยังมีระบบการคมนาคมขนส่งที่สะดวก จึงทำให้ชะอำเริ่มเป็นสภาพที่ตากอากาศที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง นอกจากนี้ที่ชายหาดแล้วยังมีพื้นที่เกษตรกรรม ภูเขา ป่าไม้ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ฯลฯ จึงทำให้ประชากรท้องถิ่นแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ประชากรภาคเกษตรซึ่งประกอบอาชีพทำนา ทำไร่และประมง ส่วนประชากรนอกภาคเกษตรประกอบอาชีพอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่พึ่งพาผลผลิตทางการเกษตรและอาชีพการค้า บริการ ซึ่งให้บริการแก่ประชากรในท้องถิ่นเองและบริการแก่นักท่องเที่ยวซึ่งนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตชะอำ โดยมากเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย นิยมมา พักผ่อนในวันหยุดสุดสัปดาห์และเทศกาล มีทั้งประเภทมาเช้า-เย็นกลับ และพักแรม ทำให้ในช่วง 4 - 5 ปีที่ผ่านมากิจการบ้านพัก บังกะโล โรงแรมและร้านค้า ร้านอาหาร เกิดขึ้นมาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากบริเวณริมหาด โดยเฉพาะหาดชะอำ ซึ่งเมื่อมีการพัฒนาเมือง พัฒนาการท่องเที่ยวขึ้นมา นั้น ย่อมเกิดปัญหาผลกระทบต่อประชากรตามมา เช่น ปัญหาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม เช่น น้ำเสีย ขยะ ชายหาดพังทลาย ปัญหาการบุกรุกที่ดิน ผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ชายฝั่งและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่จำเป็นต่อมนุษย์ นอกจากนี้ยังต้องมีการเร่งพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานและบริการต่าง ๆ เพื่อให้เพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยวและประชากรท้องถิ่นด้วย ฉะนั้นในอนาคตจึงต้องมีการวางแผนควบคุมการใช้ที่ดิน โดยกำหนดเขตกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสงวนรักษา พื้นที่และทรัพยากรที่มีคุณค่าเพื่อให้ชะอำเป็นที่น่าเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวและน่าอยู่สำหรับคนในท้องถิ่น